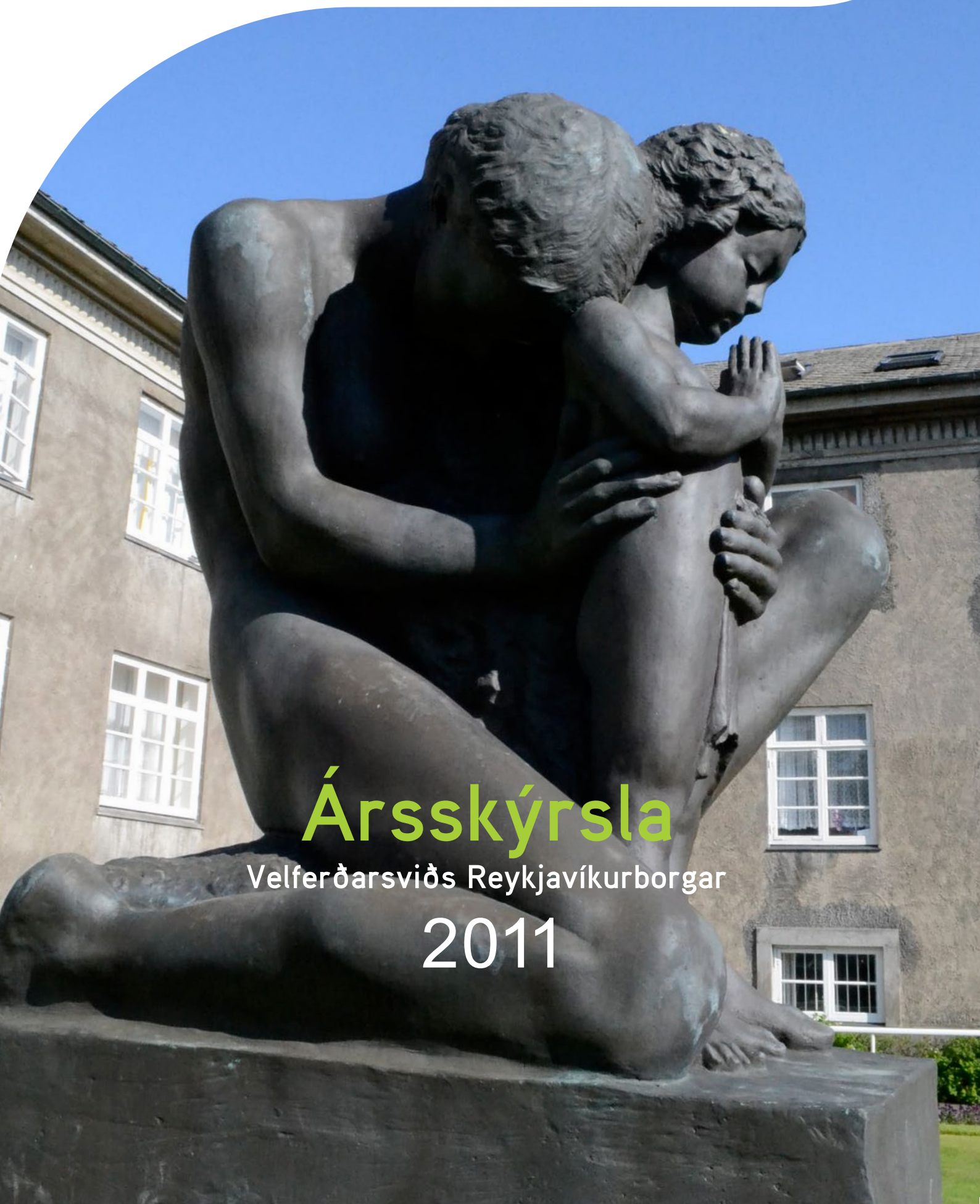

Reykjavíkurborg
Velferðarsvið

Ársskýrsla

Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar

2011

Efnisyfirlit

Ávarp sviðsstjóra	4
Director's Address	5
Skipurit Velferðarsviðs	6
Velferðarráð Reykjavíkurborgar	7
Barnaverndarnefnd Reykjavíkurborgar	8
Nýmæli	9
Rannsóknir, úttektir og verkefni	12
Chief Innovations	14
Research	17
Mannfjöldi í hverfum Reykjavíkur	19
Þjónusta	21
Fjárhagsaðstoð	23
Átaksverkefni	28
Húsnæði	29
Ráðgjöf og sérfræðiþjónusta	40
Barnavernd Reykjavíkur	43
Starfsemi vegna barna og unglunga	48
Þjónusta við fólk í heimahúsum	52
Fjármál	61
Helstu lykiltölur	62

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar

Ábyrgðarmaður: Hulda Dóra Styrmisdóttir

Hönnun og umbrot: Biggarnir

Ljósmyndir: Elfa Björk Ellertsdóttir, Birgir Þ. Jóakimsson og fleiri

Prófarkalestur og þýðing: Helga Soffía Einarsdóttir

Ljósmyndir í skýrslunni eru af styttnum í Reykjavík.

Forsíðumyndin, er af styttunni BÆN eftir Einar Jónsson

sem stendur fyrir framan Grund, dvalar- og hjúkrunarheimili.

Ársskýrsla

Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar

2011

Ávarp sviðsstjóra

Árið 2011 var ár mikilla breytinga á Velferðarsviði Reykjavíkurborgar. 1.janúar var þjónusta við fatlað fólk flutt frá ríki til sveitarfélaga og hafði það í för með sér mikla aukningu á umfangi þjónustu og rekstri sviðsins. Vegna efnahagsástandsins fjölgaði einnig notendum margra helstu þjónustupátta Velferðarsviðs áfram, svo sem þjónustu er varðar félagslega ráðgjöf, fjárhagsaðstoð og húsnæðisaðstoð.

Við flutning á þjónustu við fatlað fólk frá ríki færðist þjónusta við 1035 notendur, 40 starfseiningar og 546 starfsmenn í 329 stöðugildum til Reykjavíkurborgar. Yfirfærslan fól m.a. í sér að Reykjavíkurborg myndaði eitt þjónustusvæði með Seltjarnarnesbæ hvað varðar þjónustu við fatlað fólk. Þjónustunotendur Velferðarsviðs voru því alls 20.301 á árinu, fjárhagsrammi var 10,6 milljarðar og starfsstaðir eru nú yfir hundrað, þar af yfir 70 sem veita sólarhringsþjónustu. Starfsmenn voru um 2200 í um 1350 stöðugildum. Auk hinna fjölmörgu daglegu úrlausnarefna sem fylgja flutningi á svo umfangsmikilli og viðkvæmri þjónustu, var unnið mikið verk á árinu við að móta verklag og starfsaðferðir og samþætta þjónustuna annarri þjónustu sem fyrir var á Velferðarsviði.

Margvísleg álitamál komu upp við samþættingu þjónustu við fatlað fólk annarri þjónustu á sviðinu og fjölmörg óleyst mál tengdust fjárhagslegu skipulagi yfirfærslunnar. Handtökin voru ófá og vinnustundirnar margar. Með sameiginlegu átaki starfsmanna sem fluttust yfir og starfsmanna sem fyrir voru tókst með miklu ágætum að tryggja að ekki yrði rask á þjónustu við notendur. Framundan er hins vegar flókið og umfangsmikið verkefni, en það er að tryggja áframhaldandi þróun og uppbyggingu þjónustunnar. Þarfirnar eru miklar og kröfur og væntingar til þjónustunnar eru aðrar nú en fyrir tíu eða jafnvel fimm árum síðan.

Til viðbótar við hið gríðarstóra úrlausnarefni sem yfirfærsla þjónustu við fatlað fólk var, jókst þjónusta í kjölfar efnahagshruns enn frekar. Notendum fjárhagsaðstoðar sveitarfélagsins fjölgaði enn, og jókst fjöldi notenda um 12,3% á árinu. Á milli árána 2009 og 2011 fjölgaði notendum fjárhagsaðstoðar um meira en þriðjung. Um 2,4 milljarðar króna voru greiddir í fjárhagsaðstoð á árinu 2011 og var það 22% aukning frá árinu áður. Á milli árána 2009 og 2011 jókst greidd fjárhagsaðstoð um tæp 51%. Mikil áhersla var lögð á að fjölga þeim leiðum sem notendum fjárhagsaðstoðar stendur til boða til að viðhalda virkni sinni og starfshæfni, auk þess sem undirbúningur hófst á árinu að stofnun Atvinnutorgs fyrir ungt fólk sem aðstoðar fólk við að finna vinnu eða úrræði við hæfi. Þótt atvinnuástandið í Reykjavík hafi skánað nokkuð á árinu, voru 5887 Reykvíkingar án atvinnu í lok árs og er þá taldir bæði þeir sem fá atvinnuleysisbætur hjá Vinnuálastofnun og þeir sem skráðir eru atvinnulausir án bótaréttar við greiðslu fjárhagsaðstoðar borgarinnar. Alls var atvinnuleysi í Reykjavík 8,8% í lok desember, sem var talsvert betra en í upphafi árs þegar það fór hæst í 10,1% í mars.

Sem fyrr er atvinnuleysi í Reykjavík hærra en landsmeðaltalið. Notendum sem fá húsaleigubætur fjölgaði einnig, og var rúm 12% aukning á fjölda þeirra sem fengu sérstakar húsaleigubætur á almennum markaði. Starfsfólk Velferðarsviðs vann á árinu enn á ný þrekvirki í störfum sínum, bæði í því að takast á við ný verkefni og að mæta áframhaldandi aukningu á þjónustu sviðsins.

Mörg önnur mikilvæg verkefni voru unnin á árinu á stóru sviði. Meðal þeirra má nefna að mjög vel tókst til við sameiningu heimahjúkrunar og félagslegrar heimþjónustu í hverfi Þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis. Árið 2011 fengu 1662 heimili í hverfi Laugardals og Háaleitis félagslega dag-, kvöld- og helgarþjónustu, en það er 43% af veittri heimþjónustu í borginni. Árið 2011 fengu 903 einstaklingar hjúkrunarþjónustu í Laugardal og Háaleiti en það er 41% af veittri heimahjúkrun í borginni. Framundan er áframhaldandi sameining félagslegrar heimþjónustu og heimahjúkrunar í öðrum hverfum borgarinnar. Áfram var hugað sérstaklega að utangarðsfólki og áhersla lögð á þróun þjónustu við þann hóp.

Stuðningur við barnafjölskyldur er ofarlega á verkefnalista Velferðarsviðs og á árinu fóru af stað ýmis verkefni til að styðja enn betur við börn og fjölskyldur í hverfum borgarinnar. Þjónusta Barnaverndar er mikilvægur þáttur í þjónustu Reykjavíkurborgar en á árinu fjölgaði nokkuð þeim börnum sem tilkynnt var um.

Síðastliðin ár hafa verið viðburðarík í starfsemi Velferðarsviðs. Enn og aftur ber að þakka þeim öflugum hópi starfsmanna á hinum fjölmörgu starfsstöðvum sviðsins sem dag hvern, og sums staðar allan sólarhringinn, veita íbúum borgarinnar þjónustu. Íbúar geta m.a. þurft þjónustu vegna félags- eða fjárhagslegra erfiðleika, öldrunar, fötlunar, veikinda eða vímuefnavanda.

Velferðarþjónusta Reykjavíkurborgar er í stöðugri þróun og mótnun svo hægt sé að mæta sibreytilegum þörfum samtímans. Vaxandi áhersla er lögð á samstarf og samráð við notendur þjónustunnar. Velferðarþjónusta er þess eðlis að alltaf er hægt að gera betur, en Velferðarsvið hefur á að skipa stórum og öflugum hópi starfsfólks með mikinn metnað til að gera betur í dag enn í gær.

Stella K. Viðisdóttir
sviðsstjóri Velferðarsviðs

Director's Address – Annual Report 2011

The year 2011 was a year of great change for the Department of Welfare. On the 1st of January, services to persons with disabilities were transferred from the State to the municipalities, and this entailed a great increase in the operations of the Department and the extent of the services provided. Due to the financial crisis, the number of users increased in many of the Department's main service sectors, such as services relating to social counselling, financial support, and assistance with housing.

With the transfer of services to persons with disabilities the City took over services for 1035 people, 40 work units, and 546 employees in 329 full-time positions. A joint service area with the town of Seltjarnarnes regarding services with persons with disabilities was established in the wake of the transfer of these services from the State. The total number of users of services provided by the Department of Welfare was 20,301 this year, and the financial budget was 10.6 billion. Work places are now over one hundred, and over 70 of those offer services around the clock. There were 2200 employees in 1350 full-time positions. In addition to the numerous day-to-day problems and procedures that come with transferring such extensive and delicate services, the Department took on a momentous task of forming procedures and practices, and integrating these services with the existing services provided by the Department of Welfare.

Various issues arose around the integration of services to persons with disabilities to the Department's other services, and several unresolved issues remain regarding the financial side of the transfer. The tasks were abundant and the work hours countless. With a combined effort of the employees who were transferred and the staff on hand, the transition went smoothly with regard to the services to the clients. Now, however, we have a complex and extensive project on our hands, which is to ensure the continued development and expansion of these services. The need is great and demands and expectations are different from what they were ten, or even just five years ago.

In addition to this mammoth task of transferring services to persons with disabilities from the State to the City, the need for service increased even more in the wake of the financial crisis. The number of people needing financial support from the City increased once more, and grew by a total of 12.3% this year. Between 2009 and 2011 the number of people receiving financial support increased by more than a third. Around 2.4 billion ISK went into financial support in 2011, and that was a 22% increase from the year before. Between 2009 and 2011, financial support increased by 51%. Great emphasis was placed on finding ways for those receiving financial support to maintain functionality and ability, and preparations started on establishing a job centre for young people that will help people find employment or other fitting resources. Even though the situation on the job market eased a bit in Reykjavik this year, 5887 people

were unemployed in the city at the end of the year, counting both those who receive unemployment benefits from the Directorate of Labour and those who are registered as unemployed but do not have the right to benefits. The unemployment rate in Reykjavik at the end of December was 8.8%, which is considerably better than in the first months of the year, such as in March when it was as high as 10.1%. Like the years before, the unemployment rate in Reykjavik was higher than the mean average for the country. The number of people receiving rent benefits also increased, and there was roughly a 12% increase in the number of those receiving special rent benefits on the open market. Once again the Department's employees accomplished great feats in their work, both by taking on new assignments and by meeting the constant increase in services provided by the Department.

Many other important projects were accomplished this year. One of the Department's successful tasks was merging home nursing and social home services in the district of Laugardalur – Háaleiti. In 2011, social day, night, and weekend services were extended to 1662 homes in the district, amounting to 43% of all home services in the city. This same year, 903 individuals in the district received home nursing, which is 41% of all home nursing provided by the city. Further merging of social home services and home nursing is planned for other districts.

The Department continued to work with homeless people and placed emphasis on developing services to this group. Supporting families with children is a priority for the Department, and in 2011 various new projects were launched to lend support to children and their families throughout the city. The Child Protection Services, plays a significant role in Reykjavik's services, and unfortunately even though there was decrease in reported cases, the number of children involved grew.

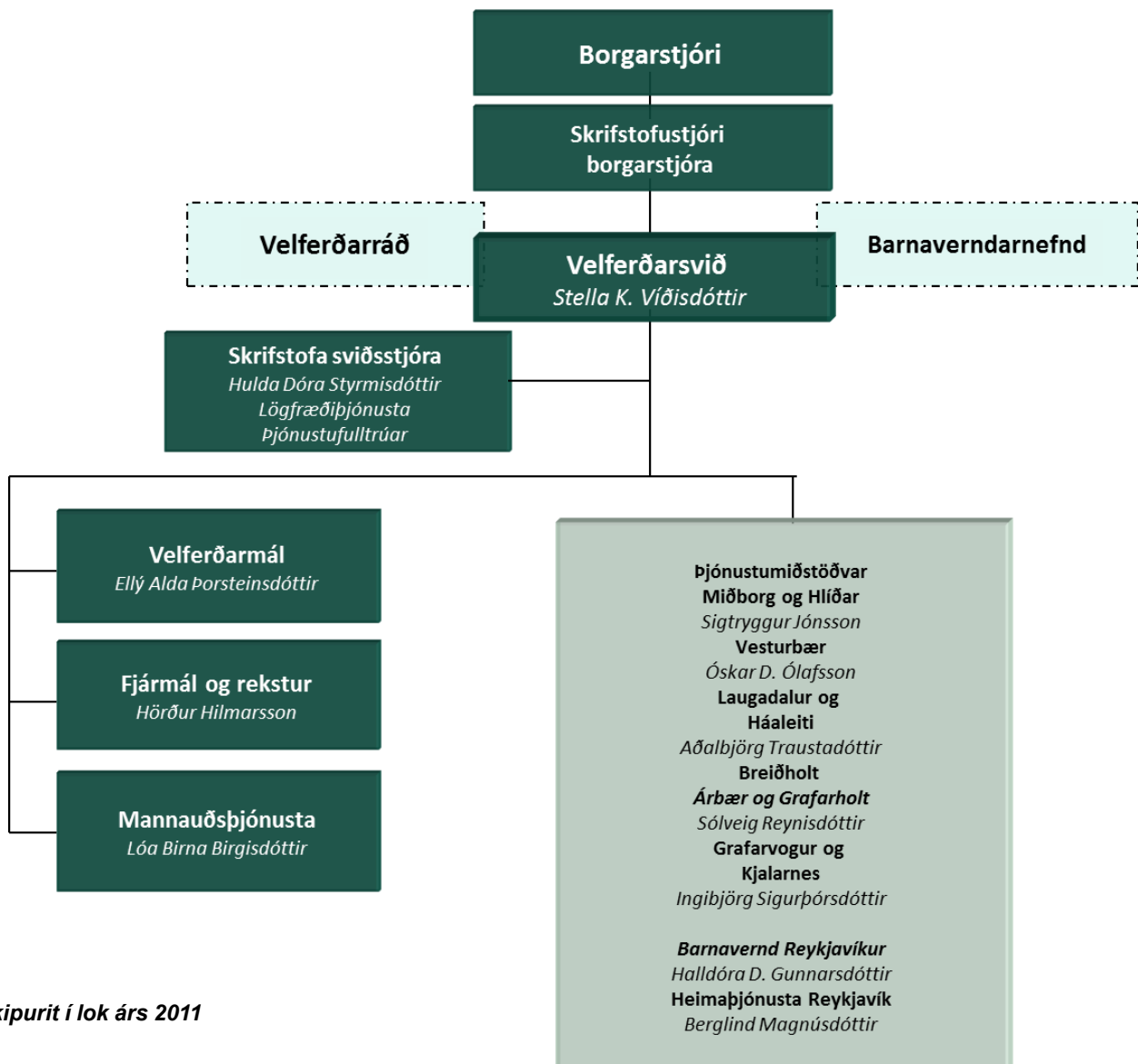
The past years have been eventful for the Department's operations. Once again I would like to use this opportunity to thank the very capable group of people who work in our several sectors, and who each and every day, and often around the clock, offer services to people in the city who need them, due to social, or financial difficulties, age, disability, illness, or drug and/or alcohol problems.

The Department of Welfare's services are in constant development in order to meet the ever-changing needs of modern life. Increased focus is on collaboration and cooperation with the users of the services. Welfare services can always be improved and the Department has a large, competent and ambitious team of people working hard upwards and onwards.

Stella K. Viðisdóttir

Director of the Department of Welfare

Skipurit Velferðarsviðs

Skipurit í lok árs 2011

Hlutverk Velferðarsviðs

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar fer með ábyrgð á velferðarþjónustu borgarinnar, þ.m.t. félagsþjónustu, þjónustu við fatlað fólk og barnavernd. Í því felst stefnumótun í velferðarmálum, áætlanagerð, samþætting velferðarþjónustu, eftirlit í samræmi við lög, reglur, samþykktir og pólitíska stefnu í velferðarmálum, mat á árangri, þróun nýrra úrræða og leiða og loks gerð þjónustusamninga við þriðja aðila um framkvæmd þjónustu. Velferðarsvið vinnur með velferðarráði og barnaverndarnefnd.

Framkvæmd velferðarþjónustu fer fram á þjónustumiðstöðvum í hverfum borgarinnar, hjá Barnavernd Reykjavíkur og hjá Heimþjónustu Reykjavíkur.

Þjónustumiðstöðvar eru sex og sinna þjónustu við einstaklinga og fjölskyldur, félagsráðgjöf, sálfræðiþjónustu, sérfræðiþjónustu við leik- og grunnskóla, frístundaráðgjöf og almennri upplýsingagjöf um starfsemi og þjónustu Reykjavíkurborgar. Á þjónustumiðstöðvum fer fram þverfaglegt samstarf þar sem lögð er áhersla á samþætta nærþjónustu. Þær bera jafnframt ábyrgð á framkvæmd forvarnastefnu borgarinnar, samþættingu margvíslegrar þjónustu og vinnu með hverfaráðum.

Velferðarsvið sér einnig um rekstur hjúkrunarheimila, húsnæðisúrræða og átaksverkefna á sviði endurhæfingar og sviðið ber ábyrgð á heildstæðu forvarnastarfi í Reykjavík.

Velferðarráð Reykjavíkurborgar

Á árinu 2011 hélt velferðarráð 25 fundi.

Í velferðarráði sátu eftirtaldir fulltrúar:

Björk Vilhelmsdóttir formaður
Elsa Hrafnhildur Yeoman
Ágúst Már Garðarsson
Bjarni Karlsson
Áslaug María Friðriksdóttir
Geir Sveinsson
Þorleifur Gunnlaugsson

Breytingar á skipan fulltrúa:

Heiða Kristín Helgadóttir tók sæti Ágústs Más Garðarssonar 16. febrúar
Diljá Ámundadóttir tók sæti Elsu Hrafnhildar Yeoman 6. september

Varamenn:

Heiða Kristín Helgadóttir
Haukur Jóhannsson
Hanna Lára Steinsson
Lárus R. Haraldsson
Jórunn Frímannsdóttir
Sveinn Hlífar Skúlason
Elín Sigurðardóttir

Breytingar á skipan varamanna:

Bjarnveig Magnúsdóttir tók sæti Heiðu Kristínar Helgadóttur 16. febrúar.
Ingibjörg Guðmundsdóttir tók sæti Hönnu Láru Steinsson 3. maí.

Starfsmenn Velferðarsviðs sem sátu fundi:

Stella K. Víðisdóttir sviðsstjóri
Ellý A. Þorsteinsdóttir skrifstofustjóri
Hörður Hilmarsson skrifstofustjóri
Hulda Dóra Styrmisdóttir skrifstofustjóri
Helga Jóna Benediktsdóttir lögfræðingur
Auk ofantaldra sitja framkvæmdastjórar þjónustumiðstöðvanna fundina til skiptis og inn á fundi koma sérfræðingar sviðsins með kynningar á ólíkum verkefnum sviðsins.

Barnaverndarnefnd Reykjavíkurborgar

Á árinu 2011 hélt barnaverndarnefnd 26 fundi. Að auki var haldinn einn sameiginlegur fundur velferðarráðs og barnaverndarnefndar.

Í barnaverndarnefnd sátu eftirtaldir fulltrúar:

Sandra Hlíf Ocares formaður
Halldór Frímannsson
Kolbrún Baldursdóttir
Þórir Hrafn Gunnarsson
Guðlaug Magnúsdóttir

Varamenn:

Svanhvít Axelsdóttir
Katrín Helga Hallgrímsdóttir
Guðrún Ögmundsdóttir
Guðni Kristinsson
Haustið 2011 tók Andri Óttarsson
sæti Halldórs Frímannssonar

Starfsmenn Velferðarsviðs sem sátu fundi:

Framkvæmdastjóri Barnaverndar Reykjavíkur sat fundi nefndarinnar auk lögfræðings Barnaverndar Reykjavíkur og ritara.

Verkaskipting milli velferðarráðs Reykjavíkurborgar og barnaverndarnefndar Reykjavíkur vegna málefna barna

Fyrir liggja samþykktir fyrir velferðarráð Reykjavíkurborgar frá 7. júní 2005 og barnaverndarnefnd Reykjavíkur frá 20. desember 2005. Barnaverndarnefnd markar stefnu og gerir framkvæmdaáætlun fyrir hvert kjörtímabil á sviði barnaverndar að höfðu samráði við velferðarráð. Reglur um verkaskiptingu milli velferðarráðs og barnaverndarnefndar Reykjavíkur voru samþykktar árið 2004, samkvæmt heimild barnaverndarlaga nr. 80/2002 og heimild laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga. Verkaskiptingin er eftirfarandi:

Velferðarráð Reykjavíkur:

- Stefnumótun og uppbygging úrræða
- Rannsóknir og kannanir
- Almennt eftirlit með aðbúnaði og vinnu barna

Barnaverndarnefnd Reykjavíkur:

- Eftirlit með aðbúnaði, hátterni og uppeldisskilyrðum barna
- Tekur við barnaverndartilkynningum, annast og ber ábyrgð á málsmeðferð og beitir viðeigandi úrræðum samkvæmt barnaverndarlögum
- Eftirlit með heimilum og stofnunum
- Önnur verkefni sem barnaverndarnefndum eru falin lögum samkvæmt hverju sinni

Þjónusta Velferðarsviðs er í stöðugri þróun. Vandlega er fylgst með þörfum notenda þjónustunnar og hvað má betur gera til að koma til móts við þá sem fá þjónustu sviðsins. Á hverju ári eru því ýmis nýmæli í starfsemi sviðsins.

Yfirfærsla á þjónustu við fatlað fólk frá ríki til Reykjavíkurborgar

Yfirfærslan var eitt veigamesta verkefni sviðsins á árinu 2011. Hinn 1. janúar færðist þjónusta við fatlað fólk frá ríki til sveitarfélaga með breytingu á lögum um málefni fatlaðs fólks. Alls færðust 40 starfseiningar og 546 starfsmenn í 329 stöðugildum frá ríki til Reykjavíkurborgar 1. janúar 2011 og þar með þjónusta við 1035 notendur. Ber Velferðarsvið nú ábyrgð á skipulagi og framkvæmd þessarar þjónustu. Reykjavíkurborg tók einnig yfir þjónustusamning ríkisins við Ás styrktarfélag sem rekur nú sambýli og fimm starfseiningar þar sem boðið er upp á verndaða vinnu, hæfingu og/eða dagþjónustu. Framkvæmd þjónustunnar er í hverfum borgarinnar, móttaka og mat umsókna er í höndum þjónustumiðstöðva Reykjavíkurborgar. Við yfirfærsluna myndaði Reykjavíkurborg einnig sameiginlegt þjónustusvæði með Seltjarnarnesbæ. Þjónusturáð hefur verið skipað til þess að framfylgja samningnum og er Vesturgarður, þjónustumiðstöð Vesturbæjar, tengiliður við Seltjarnarnesbæ.

Borgarstjórn samþykkti 18. janúar 2011 framtíðarsýn í þjónustu við fatlað fólk í Reykjavík sem unnin var í samstarfi við hagsmunasamtök og var Samningur Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks hafður að leiðarljósi. Í framtíðarsýn kemur meðal annars fram að margbreytilegum þörfum borgarbúa verði mætt með sveigjanlegri og einstaklingsmiðaðri þjónustu sem veitt er af ábyrgð, virðingu og fagmennsku. Aðgengi að þjónustu verði tryggt í nánasta umhverfi borgarbúa. Jafnræði í þjónustu verði einnig tryggt og víðtækt samráð haft við notendur, hagsmunasamtök, starfsfólk og háskólasamfélagið um þróun þjónustunnar. Borgarbúar sem þurfi aðstoð í daglegu lífi hafi val um hvernig aðstoðinni við þá er háttað og unnið verði að þróun notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar.

Hinn 19. september 2011 var haldinn sameiginlegur starfsdagur notenda, aðstandenda, stjórnenda, lykilstarfsmanna og borgarfulltrúa undir yfirskriftinni „Þróun þjónustu við fatlað fólk á þjónustusvæði Reykjavíkurborgar og Seltjarnarnesbæjar, næstu skref.“ Markmið dagsins var að hefja undirbúning stefnumörkunar í þjónustu til næstu ára. Með yfirfærslunni urðu miklar breytingar í rekstri þjónustumiðstöðva Velferðarsviðs þar sem starfsmönnum og starfseiningum í hverfum fjölgaði verulega. Sem dæmi má nefna að starfsmönnum fjölgaði úr tæplega 100 í 350 í þjónustumiðstöð Grafarvogs og Kjálarness, en Miðgarður tók við rekstri sjö sambýla og sex skammtímavistana.

Búsetuendurhæfing fyrir geðfatlaða

Velferðarsvið opnaði nýtt búsetuendurhæfingarheimili fyrir geðfatlaða einstaklinga í október. Um er að ræða samskonar búsetuendurhæfingu og er á Gunnarsbraut þar sem unnið er eftir VSL-aðferðafræði sem byggist á virkni, stuðningi og lausnarmiðun. Í nýja úrræðinu geta átta einstaklingar í einu fengið búsetuendurhæfingu. Misjafnt er í hversu langan tíma einstaklingar þurfa endurhæfingu en það getur verið frá 12 mánuðum upp í 2-3 ár. Með opnun þessa þjónustuúrræðis er rými fyrir 17 einstaklinga hverju sinni í búsetuendurhæfingu.

Sambætting heimaþjónustu og heimahjúkrunar

Á árinu 2011 var stigið stórt skref í sambættingu heimaþjónustu í Reykjavík þegar sameinuð var öll heimaþjónusta í Laugardal og Háaleiti, bæði félagsleg heimaþjónusta, kvöld- og helgarþjónusta og heimahjúkrun. Sambætt þjónusta nær til 1500 notenda sem 150 starfsmenn sinna, en það er þriðjungur þeirra sem fá heimaþjónustu í Reykjavík. Markmiðið með þessari breytingu er að bæta þjónustu við þá sem mesta aðstoð þurfa, aðstoða þá við að njóta meiri lífsgæða og gera þeim kleift að lifa sjálfstæðu lífi í heimahúsi eins lengi og kostur er. Ný þjónusta – „Heimaþjónusta Laugardals/Háaleitis“ tók til starfa 1.mars 2011 og hefur aðsetur í þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis að Síðumúla 39.

Miðgarður – nýtt húsnæði þjónustu- miðstöðvar Grafarvogs og Kjalarness

Á árinu flutti þjónustumiðstöð Grafarvogs og Kjalarness, Miðgarður, í nýtt húsnæði í Gylfaflöt 5. Með flutningum batnaði bæði starfsaðstaða starfsmanna og aðgengi notenda að þjónustunni. Miðgarður hafði starfað í 15 ár í Langarima 21.

Efling á ráðgjöf og stuðning við 15-18 ára ungmenni

Verkefnið ÁFRAM er samvinnuverkefni þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis, Háaleitisskóla, Laugalækjarskóla, Fjölbautarskólans við Ármúla og Frístundamiðstöðvarinnar Kringlumýrar um aukna ráðgjöf og stuðning við 15-18 ára ungmenni.

Megináherslan er á að veita ungmennum ráðgjöf og stuðning sem viðheldur virkni í námi og daglegu lífi. Leiðarljósið er að koma til móts við þarfir einstaklingsins hverju sinni og stuðla að því að honum takist að fóta sig á nýjum vettvangi og ná markmiðum sínum. Samvinnan tekur mið af aðstæðum einstaklingsins hverju sinni og nær því yfir allt árið. Samstarfsaðilarnir gera með sér samning sem felur í sér áætlun um markmið og stuðning og leiðir að þeim.

Efling stuðningsþjónustu við börn og barnafjölskyldur

Verkefnið ÁTAK felur í sér markvissa samvinnu þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis og heimilis og skóla um bættu skólasókn og ástundun nemenda. Um er að ræða öfluga tímabundna ráðgjöf og stuðningsþjónustu fyrir nemendur og foreldra. Megináherslan er lögð á að veita börnum og foreldrum ráðgjöf og stuðning til að bæta skólasókn og ástundun í námi. Samvinnan tekur mið af aðstæðum fjölskyldnanna sem í hlut eiga og er haft að leiðarljósi að þörfum barns og foreldra sé mætt til að ná settum markmiðum. Nemandinn setur sér markmið í upphafi ÁTAKS og foreldrar fá uppeldisráðgjöf og stuðning.

Efling stuðningsþjónustu fyrir fullorðna

Þjónustumiðstöð Laugardals og Háaleitis hefur verið unnið að þróun sértækrar stuðningsþjónustu í málum þar sem félagslegar aðstæður eru flóknar og þar sem hefðbundin úrræði hafa ekki mætt þörfum einstaklingsins. Áhersla er lögð á að stuðla að aukinni virkni, velferð og vellíðan einstaklinga í daglegu lífi. Til að skapa farveg breytinga er sett upp þjónusta þar sem öflugur og markviss stuðningur er veittur í afmarkaðan tíma. Þjónustan er einstaklingsmiðuð og notendur fá stuðning við að yfirstíga hindranir sem hafa áhrif á færni þeirra til að takast á við ýmis verkefni í daglegu lífi. Þannig er stuðlað að aukinni virkni og lífsgæðum einstaklinga og fjölskyldna með hjálp til sjálfshjálpar. Ávinningurinn er sá að með aukinni virkni og samfélagsþátttöku einstaklingsins minnkar þörf fyrir þjónustu.

Bústólpi – Stuðningur til notenda vegna fjármála

Á árinu 2011 var boðið upp á nýtt námskeið til viðbótar við önnur úrræði í Miðgarði. Þetta er fjármálanámskeið sem heitir Bústólpi. Þörfin var skýr bæði vegna þrenginga í samfélaginu og fjölgunar í lágtekjuhópum, þ.e. atvinnuleysisbótaþega og í hópi þeirra sem fá fjárhagsaðstoð til framfærslu. Á árinu voru haldin tvö námskeið og almenn ánægja ríkti meðal þátttakenda.

Færanlegri ráðgjöf

Félagsráðgjafar í þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíða hafa í mörg ár veitt svokallaða færanlega félagslega ráðgjöf, þar sem félagsráðgjafarnir heimsækja notendur þjónustunnar í stað þess að notendur komi á þjónustumiðstöðina. Árið 2011 var bætt við færanlegri félagslegri ráðgjöf inn í Kvennaathvarfið, í samvinnu við þjónustumiðstöð Breiðholts. Tveir félagsráðgjafar, einn frá hvorri þjónustumiðstöð, sinna þessari ráðgjöf aðra hverja viku.

Móttaka flóttafólks

Í lok desember 2010 tók Reykjavíkurborg í þriðja sinn á móti hópi flóttafólks og var verkstjórnin í annað sinn í höndum þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða, en þjónustumiðstöðin er þekkingarstöð í fjölmenningu. Þegar ríkisstjórnin hefur ákveðið að tekið skuli á móti hópi flóttafólks er slík móttaka samstarfsverkefni velferðarráðuneytisins, Rauða kross Íslands og þess sveitarfélags, sem tekið hefur að sér móttöku flóttamanna. Sveitarfélagið hefur umsjón með daglegri framkvæmd verkefnisins sem stendur í eitt ár frá komudegi hópsins. Fyrst og fremst er um að ræða aðstoð við að laga sig að íslensku samfélagi, menningu, menntastofnunum, heilbrigðisstofnunum o.s.frv., en einnig félagslega aðstoð, aðstoð með húsnæði, vinnu eða nám. Auk verkefnisstjórans sinntu tveir félagsráðgjafar á þjónustumiðstöðinni faglegri vinnu með flóttafólki.

Orkan, virkniverkefni

Árið 2011 var í fyrsta sinn boðið upp á „Orkuna“, virkni-verkefni í umsjón þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða, fyrir 18 til 24 ára einstaklinga í atvinnuleit. Þannig eiga atvinnulausir einstaklingar á þessum aldri greiðari aðgang að virkniráðgjöfum og eru í reglulegu og föstu sambandi við þá. Mikil ánægja var með verkefnið.

Kennurum kennt PALS

Á árinu 2011 stýrði kennsluráðgjöf þjónustumiðstöðvar Miðborgar og Hlíða, svokallaðri PALS (Peer-Assisted Learning Strategies) þjálfun kennara í 19 íslenskum grunnskólum, þ.a. fimm grunnskólum í Reykjavík. PALS hefur verið þýtt á íslensku sem „Þör að læra saman“ og er markmiðið að gefa kennurum kost á að þjálfu alla nemendur bekkjarins samtímis í lestri eða stærðfræði með jafningjamiðaðri nálgun (félagakennslu).

Pólska töluð hjá Miðborg/Hlíðum og Breiðholti

Á árinu 2011 var ráðinn þjónustufulltrúi sem hefur pólsku að móðurmáli á þjónustumiðstöð Miðborgar og Hlíðar. Þar var þegar starfandi þjónustufulltrúi sem hefur spænsku að móðurmáli. Í þjónustuhverfi Miðborgar og Hlíða búa hlutfallslega flestir íbúar sem hafa annað móðurmál en íslensku. Á árinu var einnig starfandi pólskumælandi þjónustufulltrúi í Breiðholti.

Vesturbæjarvinir

Forvarnarverkefni gegn brottfalli úr framhaldsskóla, atvinnuleysi og félagslegri einangrun, var sett á laggirnar af þjónustumiðstöð Vesturbæjar, Vesturgarði, í samstarfi við Hagaskóla og Frostaskjól. Tveir starfsmenn voru ráðnir til verkefnisins og komu þeir fram undir heitinu Vesturbæjarvinir. Auk þess að vera tengiliðir milli námsráðgjafa, frístundaleiðbeinenda, fagfólks þjónustumiðstöðvar og foreldra var verkefnið Vesturbæjarvinir tækifæri til að svara aukinni þörf fyrir stuðning við nemendur sem taldir voru í brottfallshættu af náms- eða félagslegum ástæðum. Einnig var markmiðið að brúa bilið milli grunnskóla, framhaldsskóla og atvinnulífs. Lögð var áhersla á að byggja upp nemandann, sjálfstraust hans og sjálfspekkingu. Reynt var að efla samfélagslega þátttöku og þekkingu auk þess að leggja áherslu á að virkja styrkleika hvers og eins. Samskipti við nemendur fóru fram í einkaviðtölum, vikulegum hóptímum og minni hópviðtölum auk rafrænna samskipta.

Skimun eftir ofbeldi

Á þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts hefur verið lögð áhersla á að finna þolendur og gerendur ofbeldis m.a. með því að ráðgjafar spyrja notendur beint hvort þeir hafi orðið fyrir og/eða hvort þeir hafi beitt ofbeldi. Haldin er skrá yfir m.a. kyn þess sem varð fyrir brotinu, aldur þegar brot var framið, tíðni, tegund ofbeldis og hver framdi ofbeldið. Verklagið felur í sér að viðeigandi aðstoð sé veitt hið allra fyrsta. Markmið ÞÁG með skimun eftir ofbeldi er að veita notendum betri þjónustu auk þess sem betri mynd fæst af umfangi vandans.

Staða eldri íbúa í Árbæ og Grafarholti

Þjónustumiðstöð Árbæjar og Grafarholts lét gera rannsókn sumarið 2011 á stöðu íbúa í Árbæ og Grafarholti 80 ára og eldri. Markmið rannsóknarinnar var að kynnast félagslegri og heilsufarslegri stöðu íbúa hverfisins, sem náð höfðu 80 ára aldri og bjuggu heima. Farið var í heimsókn til þeirra sem fengu litla sem enga þjónustu frá þjónustumiðstöðinni. Helstu niðurstöður voru þær að flestir þátttakendur mátu heilsufar sitt gott eða mjög gott, langflestir fengu stuðning fjölskyldu sinnar og flestir sögðust vera sáttir við líf sitt og aðstæður. Einhverjir voru þó í þörf fyrir þjónustu og sóttu um hana í kjölfar heimsóknarinnar.

Flestir þeirra sem höfðu þörf fyrir þjónustu nefndu aðstoð við þrif og auðheyrt var að þeir vissu að hægt væri að fá aðstoð. Allir þátttakendur gátu hugsað sér að fá reglubundna heimsókn frá starfsmanni þjónustumiðstöðvarinnar því flestir voru sér meðvitandi um að þegar á níræðisaldurinn er komið getur heilsu hrakað hratt.

Niðurstöður rannsóknarinnar sýna fram á mikilvægi „heilsueflandi heimsókna“ og að þær ættu að ná til fleiri þátttakenda en þeirra sem fá litla eða enga þjónustu. Heimsóknirnar mætti víkka út þannig að kannað yrði hvort hinir öldruðu (80 ára og eldri) fái þá þjónustu sem þeir þurfa og hvað mætti betur fara í þeirri þjónustu sem þegar er veitt. Markmiðið er að stuðla að búsetu á eigin heimili eins lengi og kostur er.

Heilsueflandi heimsóknir í Laugardalshverfi

Voru af sama meiði og í Árbæ og snerust um að bjóða hópi eldri borgara innan hverfisins upp á heimsóknir í þeim tilgangi að kynna fyrir þeim þjónustu sem í boði er hjá Reykjavíkurborg. Tilgangur heimsóknanna var að auka öryggiskennd og vitneskju eldri borgara um þjónustuna, en einnig að afla upplýsinga um hópinn. Helstu niðurstöður bentu til þess að 19% þeirra sem þáðu heimsókn hefðu þörf fyrir þjónustu. Einnig kom í ljós að 73% þátttakenda sögðu líkamlega heilsu sína annaðhvort góða eða mjög góða og mikill meirihluti var fær um að sjá um öll almenn heimilisstörf. Það sem kom einna helst á óvart var að 87% þátttakenda sögðu fjárhagsstöðu sína góða. Jákvaett verður að teljast hversu margir þeirra sem bauðst heimsókn töldu stöðu sína það góða að heimsóknar væri ekki þörf.

Rannsóknir, úttektir og verkefni

Rannsókn á liðan atvinnuleitenda

Niðurstöður úr rannsókn, sem unnin var með styrk úr Nýsköpunarsjóði 2011 sýna að liðan og staða atvinnuleitenda sem fengu fjárhagsaðstoð var verri en almennings. Þá var tíðni þunglyndis, líkamlegra vandamála, kvíða og athyglisbrests hjá atvinnuleitendum sem fengu fjárhagsaðstoð frá Reykjavíkurborg ólík eftir aldri og var tilhneiging til þess að atvinnuleitendur sem voru yngri en 30 ára ættu við meiri vanda að stríða. Auk þess höfðu atvinnuleitendur sem sótt höfðu námskeiðið Virkni til velferðar færri kvíðaeinkennum og einkennum sem bentu til áfallastreituröskunar en atvinnuleitendur sem ekki höfðu sótt námskeiðið.

Matstæki í þjónustu við fatlað fólk

Í janúar 2011 voru málefni fatlaðs fólks færð frá ríki yfir til sveitarfélaga. Í tilefni þess var ákveðið á skrifstofu Velferðarsviðs að þróa nýtt matstæki til að meta þjónustuþyngd og rekstrarkostnað þjónustuúrræða fyrir fatlað fólk. Rannsakað var hvort ekki mætti nota matstæki við gerð áætlana um þjónustu og rekstur búsetuúrræða fyrir fatlað fólk. Niðurstöður rannsóknarinnar gáfu til kynna að það væri vel til þess fallið. Í þeim kom fram hvar frávik voru mest þegar kom að tengslum þjónustuþyngdar notenda og rekstrarkostnaðar þjónustuúrræða. Einnig var gerður samanburður á nýja mælitæki og þeim mælitækjum sem áður höfðu verið notuð til að meta þjónustuþörf. Fylgni var í flestum tilfellum góð og matstækið reyndist einfalt í notkun til þess að meta þörf einstaklinga sem búa við fötlun fyrir þjónustu og stuðning í daglegu lífi.

Rannsókn meðal pólskra borgarbúa sem hafa fengið þjónustu hjá þjónustumiðstöðvum Reykjavíkur.

Megintilgangur rannsóknarinnar var að öðlast þekkingu á viðhorfum pólskra borgarbúa til þjónustu Reykjavíkurborgar. Þekking af því tagi er forsenda þess að Reykjavíkurborg geti bætt þjónustu sína, ekki síst við barnafjölskyldur af erlendum uppruna, s.s í skólakerfinu, velferðarþjónustu, tómstundum og félagasamtökum. Helsta niðurstaða rannsóknarinnar var sú að auðvelt aðgengi að þjónustunni er fólk afar mikilvægt, ekki síst vegna þess að misvísandi upplýsingar geta orðið til þess að einstaklingum finnist sem þeim sé mismunað. Í niðurstöðum kom fram að upplýsingar virðast ekki komast til skila til pólskra borgarbúa. Með öflugri og aðgengilegri upplýsingagjöf mætti auka ánægju pólskra borgarbúa með þjónustu hjá Reykjavíkurborg.

Grettistak

Úttekt var gerð á Grettistaki, átaksverkefni fyrir utan-garðsfólk. Hún var í formi viðtala og einnig voru fyrirbyggjandi skráð gögn skoðuð. Tekið var mið af reynslu og sjónarmiðum þátttakenda sem höfðu lokið 18 mánaða endurhæfingu og hafið þátttöku í eftirfylgd úrræðisins. Niðurstöður gefa til kynna að þátttakendur hafi nýtt sér Grettistak vel og að þeir hafi aukið færni sína til að takast á við nám, vinnu og/ eða önnur nytsöm störf. Jafnvægi og geta til ástundunnar

óx jafnt og þétt hjá þátttakendum og stuðningur hafði úrslitaáhrif í því samhengi. Í dag telja þau sig vera tilbúin til að takast á við nám og vinnu. Að sögn þátttakenda var það mikilvægt tækifæri að fá inngöngu í Grettistak og töldu þeir það auka batamöguleika sína og lífsgæði. Allir þátttakendur í úttektinni höfðu verið án neyslu áfengis og annarra vímuefna lengur en 12 mánuði og sumir lengur en þrjú ár. Flest þeirra stunduðu reglulega fundi hjá AA-samtökunum sem var að þeirra mati nauðsynlegt til að lifa án neyslu vímuefna.

Úttekt á úrræðum fyrir 18 ára börn sem hafa notið stuðnings Barnaverndar

Úttekt var gerð á þörf á áframhaldandi stuðningi og úrræðum fyrir 18 ára börn sem hafa notið stuðnings og úrræða Barnaverndar Reykjavíkur (BR). Greind voru gögn 207 barna fæddra 1992 og út júlí 1993. Af þeim voru 80 börn, 49 drengir og 31 stúlka, sem fóru í fóstur eða voru vistuð á vegum BR. Í flestum tilfellum var máli barns lokað hjá BR þegar það var orðið 18 ára en í 19 tilfellum var þeim hins vegar vísað til þjónustumiðstöðva í þeirra hverfi. Níu börn bjuggu ennþá hjá fósturforeldrum eða á vistheimili eftir að þau urðu 18 ára. Algengasta ástæða fyrir vistun eða fóstri var vegna geðrænna vandamála foreldra, vímuefnanotkunar foreldra, vanrækslu foreldra eða hegðunarerfiðleika barns. Flest áttu við fjölþættan vanda að stríða, fjórir af níu áttu við vímuefnavanda að stríða. Fjögur af níu börnum höfðu enga greiningu. Af þeim sem höfðu greiningu voru sértækir námsörðugleikar algengasta greiningin eða í fimm tilvikum. Einnig voru skoðuð gögn er varða notendur sem fengu áframhaldandi stuðning árið 2010. Árið 2010 voru 18 börn, átta stúlkur og 10 drengir með stuðning og úrræði frá BR og öll nema eitt voru áfram í fóstri eða vistun á stofnun. Aðeins fimm af 18 áttu ekki við fjölþættan vanda að stríða. Af 18 börnum voru níu börn með meðlag vegna menntunar og voru fimm af þeim í námi sem gekk vel. Þrír voru með meðlag/barnalífeyri vegna fjölþættra vandamála, fjögur voru á meðferðarstofnun vegna vímuefnavanda og eitt í eftirmeðferð vegna vímuefnavanda á göngudeild. Samtals fimm börn með vímuefnavanda. Eitt barn var í sálfræðimeðferð, en var hvorki í fóstri né vistun. Fjölþætt úrræði voru nýtt til úrlausnar vegna vanda barnanna eða 30 mismunandi úrræði.

Úttekt á högum notenda fjárhagsaðstoðar

Úttekt á högum notenda fjárhagsaðstoðar var gerð til að greina stöðu þeirra sem höfðu verið lengur en sex mánuði notendur fjárhagsaðstoðar til framfærslu. Í júní 2011 höfðu 712 einstaklingar þegið fjárhagsaðstoð til framfærslu að hluta eða að fullu síðast liðna sex mánuði og var tilviljunarúrtak 323 úr þeim hópi. Reynt var að varpa ljósi á skráningu hvað varðar þætti eins og greiningar á geðrænum þáttum, upplýsingar um líkamlegan vanda, vanda vegna neyslu áfengis og/eða annarra vímuefna, hvenær notendur voru síðast í vinnu og hvers vegna þeir voru ekki í vinnu. Konur voru 42,1% af notendum en karlar 57,9%. Niðurstöður sýndu að rúmur helmingur notenda kom í fyrsta sinn að leita fjárhagsaðstoðar til framfærslu eftir efnahagshrunið

eða 55% og flestir komu í fyrsta sinn árið 2010 eða 26% af heildarfjölda. Flestir voru á aldrinum 26-35 ára eða 32,80%. Þar á eftir var algengast að notendur væru á aldrinum 18-25 ára eða 29,1%. Flestir notendur voru skráðir í leiguhúsnæði á frjálsum markaði eða 41,2%. Nokkuð margir dvelja hjá öðrum eða 13% og 6,2% voru skráð húsnæðislaus. Flestir höfðu grunnskólamenntun eða 42,4%, nokkuð margir höfðu hafið nám að loknum grunnskóla eða 28,2% en ekki lokið því. Flestir voru ekki í vinnu vegna slæms líkamlegs og andlegs ástands eða 31,6%. Þeir notendur sem gátu ekki stundað vinnu vegna neyslu áfengis og annarra vímuefna voru 21,4% af úrtakinu. Af þeim sem fengu fjárhagsaðstoð til framfærslu höfðu 123 einstaklingar framvísað læknisvottorði og við greiningu á gögnunum kom fram að 74 af þeim sem voru með læknisvottorð áttu við áfengisvanda að stríða eða 60,2% og 69 áttu við annan vímuefnavanda að stríða eða 56,1%. Fjölmörgum úrræðum hefur verið beitt til að sinna þörfum notenda varðandi virkni.

Jákvætt viðhorf til heimahjúkrunar

Könnun sem kanna átti viðhorf notenda til Heimaþjónustu Reykjavíkur og var framkvæmd í lok árs 2011 sýnir að yfir 90% þeirra sem fá heimahjúkrun eru ánægðir með þjónustuna. Misjafnt var hve oft einstaklinga var vitjað, eða allt frá einu sinni í viku til þrisvar á hverjum sólarhring en yfir 90% töldu sig fá þá aðstoð sem þau þurftu og tæplega 87% voru sátt við þann tíma sem þau fengu þjónustuna. Þegar horft var til viðhorfs fólks til þjónustunnar kom einnig fram að yfir 80% töldu heimahjúkrun hafa mikið eða nokkuð um það að segja að viðkomandi gæti dvalið lengur í heimahúsi. Tæplega 40% svarenda nutu aðstoðar ættingja við að svara könnuninni og var það nokkuð meira en í fyrri könnun en að öðru leyti voru niðurstöður svipaðar milli ára en sambærileg könnun var gerð 2009. Það er ánægjuefni að þjónusta heimahjúkrunar komi svo vel út og er markmið Heimaþjónustu Reykjavíkur að svo verði áfram.

Chief Innovations

The services provided by the Department of Welfare are constantly developing. The needs of those using the services are carefully monitored in order to determine which aspects of the services can be improved. That is why there are various innovations in the Department's operations every year.

Services to people with disabilities transferred from the State to the municipalities

One of the Department of Welfare's most extensive projects this year was the transfer of all services to people with disabilities from the State to Reykjavik City. Following amendments to legislation regarding matters of the people with disabilities, services to people with disabilities were transferred from the State to the municipalities on January 1st 2011. In total, 40 work units and 546 employees in 329 job positions were transferred from the State to Reykjavik City in January 2011, which amounts to services to 1035 users. The Department of Welfare is therefore now responsible for the management and implementation of these services. The City also took over the State's service contract with the non-profit organization Ás, which runs nine communal dwellings and five work units offering supervised work, rehabilitation, and/or daycare. The implementation of these services is in the districts; the reception and evaluation of applications are in the hands of the city's service centres. The transfer also resulted in a mutual service area formed by Reykjavik City and the neighbouring town of Seltjarnarnes. A service council was established to implement the contract, and Vesturgarður – the service centre of Vesturbær – acts as liaison to Seltjarnarnes.

On the 18th of January 2011, the City Council agreed on a future plan for services to people with disabilities in Reykjavik, which was a collaborative effort with interested parties, based on the United Nations' charter on the rights of persons with disabilities, and intended to meet the miscellaneous needs of citizens by offering flexible and individually targeted services based on responsibility, respect, and expertise. The plan states that access to these services shall be ensured in the citizens' close vicinity. Furthermore, extensive consultation shall be ensured with users, interested parties, staff, and the academic community on development within the available services. Citizens who need help in their daily life shall have a say in how that help is carried out. The development of user-directed personal assistance will be implemented. A collaborative work meeting was held on the 19th of September 2011 with users, supporters, administrators, key workers, and council representatives, under the heading: "Development of services to people with disabilities in the Reykjavik and Seltjarnarnes service area – next steps." The objective was to commence preparations for policymaking regarding services for the future.

The transfer led to considerable changes in the running of the Department's service centres as employees and work units increased significantly. For instance, employees in Miðgarður, the Grafarvogur – Kjalarnes service centre, went from just under 100 employees to 350, and the centre took over seven communal dwellings and six short-term housing units.

Rehabilitative dwelling for persons with psychosocial disabilities

The Department of Welfare opened a new dwelling for individuals with psychosocial disabilities in October 2011. This is a similar set-up to the house in Gunnarsbraut, which is operated on a methodology based on activity, support and targeting solutions. The new place can house eight individuals at a time, but it may vary greatly how long each individual needs rehabilitation, it can be anything from 12 months to 2-3 years. With this addition to this type of service there is now room for 17 individuals in rehabilitative dwellings in the City.

Integration of home-services and home-nursing

A huge step was taken in 2011 in integrating home-services in Reykjavik when all home-services in Laugardalur and Háaleiti service district, the social home-services, night and weekend services, and home-nursing, was placed under one hat. The integrated service reaches 1500 users, which is a third of all who receive home services in Reykjavik, and is provided by 150 employees. The objective is to improve service to those who need it the most, to assist those individuals to enjoy a better quality of life, and to make it possible for them to live an independent life at home as long as possible. The new service sector – "Home Services for Laugardalur/Háaleiti" – was launched on the 1st of March 2011, and is located in the Laugardalur – Háaleiti service centre in Síðumúli 39.

Miðgarður – new housing for the Grafarvogur – Kjalarnes service centre

Miðgarður, the Grafarvogur – Kjalarnes service centre, relocated to Gylfaflöt 5 in 2011. The new housing provided improved facilities for the staff and better access for those who use the services. Prior to the move to Gylfaflöt, Miðgarður was located at Langirimi 21 for 15 years.

Increasing counsel and support for 15-18 year olds

The ÁFRAM project is a collaborative effort of the Laugardalur – Háaleiti service centre, Háaleitisskóli school, the Comprehensive College at Ármúli, and the Kringlumýri Leisure Centre, and involves increased counsel and support for 15-18 year old youths. The main emphasis is on

offering advice and support to young people to help them to stay active in school, as well as in their day-to-day life. The objective is to meet the needs of each individual and to assist the youths to navigate new grounds and to achieve their goals. The project targets the needs of the individual at each given time, and therefore this service is available year round. The involved parties enter into an agreement setting out a plan for support and goals, and ways to achieve them.

Development of supportive services to children and families with children

The ÁTAK project is a systematic collaboration between the Laugardalur – Háaleiti service centre, families, and schools to improve attendance and performance in schools. The project offers temporary counselling and support to pupils and parents. These services take into account the different conditions and situations of each family, and solutions to achieving set goals are based on the needs of the child and parents in question. The pupil is asked to set goals in the beginning of ÁTAK and parents are offered support and guidance on bringing up children.

Improved supportive services to adults

In the Laugardalur – Háaleiti service centre a particular type of supportive services has been developed with regard to complex social conditions where more conventional methods have not proved sufficient to meet the needs of the individuals in question. The emphasis is on increased functionality and well-being in day-to-day life. A vehicle for change is created by offering effective and systematic support for a limited period of time. This service is tailored to the needs of the individual, and clients are offered support to overcome obstacles affecting their capability to cope with various everyday tasks. This is a way to increase participation and quality of life among individuals and families who need these services, which in turn benefits society as these individuals will have less need for service.

Bústólpi – financial support

Miðgarður offered a new financial course in 2011, called Bústólpi. There was a need for such a course in light of the recession and a rise in the number of low-income individuals, such as people on unemployment benefits and among those that receive financial aid for basic day-to-day expenses. Two of these courses were held this year and they were well received by those who attended.

More mobile counselling

Social counsellors at the Miðborg – Hlíðar service centre have offered mobile counselling for several years now, which involves counsellors calling on clients, instead of clients having to come down to the service centre. In 2011 services were increased to include the Women's crisis center (Kvennaathvarfið). The project is in collaboration with the Breiðholt service centre, offering two counsellors, one from each centre, on call every other week.

Welcoming refugees

Towards the end of December 2010, Reykjavik welcomed a group of refugees for the third time. The Miðborg – Hlíðar service centre managed the arrangements. Once the Government has decided to accept a group of refugees the matter becomes a collaborative project between the Ministry of Welfare, the Icelandic Red Cross, and the municipality in question. The municipality handles day-to-day implementation of the project, which lasts one year from the arrival date of the group. This primarily involves assistance with adjusting to Icelandic society, culture, education and health institutions, etc., but also involves social help, such as with finding housing, work, or schools. In addition to the project manager, two social counsellors with the service centre work with the refugees.

Orkan, participation project

In 2011 a project called Orkan was launched in the Miðborg – Hlíðar service centre, offering solutions for people aged 18-24 who were seeking employment. The aim of this project is to give unemployed, young people better access to activation counsellors, with whom they can be in regular contact. The project proved popular.

Teachers learn PALS

The Miðborg – Hlíðar service centre offered PALS (Peer-Assisted-Learning-Strategies) training to teachers in 19 elementary schools in Iceland, 5 of which are in Reykjavik. The aim with PALS is to give teachers a chance to train all pupils of a class at once in reading or math.

Polish spoken in Miðborg – Hlíðar and Breiðholt service centres

A representative with Polish as a first language was hired in 2011 at the Miðborg – Hlíðar service centre. Beforehand there was a native Spanish speaker working at the centre. This district has the highest percentage of habitants who do not have Icelandic as a first language. Earlier a representative with Polish as a first language was hired in the service centre in Breiðholt.

Vesturbæjarvinir

Vesturbær service centre, in collaboration with Hagaskóli secondary school and Frostaskjól leisure centre, started a project with the objective to take measures against dropping out of school, unemployment and social isolation. Vesturbæjarvinir is the name of the project and it has two members of staff who work as liaisons between school counsellors, guidance instructors in the leisure centres, employees at the service centre, and parents. In addition to this, the project offers a chance to meet the increasing need for support to pupils who are at risk of dropping out of school because of learning difficulties or social conditions. The project is also meant to bridge the gap between secondary school, college, and the job sector. Emphasis is placed on boosting the pupils' self-confidence

and self-knowledge. The pupils were encouraged to take an active part in society, emphasis placed on adding to their knowledge, and working with each individual's strengths. Communication with the pupils took place in private interviews, weekly group sessions, and interviews in smaller groups, in addition to online communications.

Screening for violence

The Árbær – Grafarholt service centre has concentrated on finding victims and perpetrators of acts of violence. One method used is to ask users directly if they have suffered or/and used violence. The service centre keeps records for information, such as the gender and age of the victims, the frequency and type of violence, and profiles of the perpetrators. The procedures are meant to offer relevant assistance as soon as possible. The goal of screening for violence is to come to the aid of the service centre's clients, in addition to gaining overview of the scope of the problem.

Conditions of senior citizens in Árbær and Grafarholt

In the summer of 2011 the Árbær – Grafarholt service centre carried out a survey of the conditions of senior citizens 80 years and over. The goal was to get a better idea of the social and health conditions among people of this age group in the area who still lived at home. House calls were made to those that get little to no service from the service centre. The main findings were that most participants assessed their health as good or very good; an overwhelming majority received assistance from their families, and most claimed to be content with their lives

and living conditions. Some, however, were in need of service and applied for it after being visited. Most of those who needed service mentioned assistance with cleaning and were aware of that this service was available. All participants liked the idea of getting regular house calls from service centre employees, as most were aware that health can deteriorate rapidly at this age. The conclusion is that these "health boosting house calls" are important and should reach more participants than just those who receive little or no service at all. The arrangements may be developed further by looking into what could be improved, and whether the users of the service are receiving the services they need. The goal is to make it easier for people to live in their own homes as long as possible.

Health boosting house calls in Laugardalur

This project is identical to the one in Árbær, and involved offering a group of senior citizens within the area house calls to introduce to them services available to them and offered by Reykjavik City. In addition to this, the point was to increase a sense of safety among this age group, and to gather information about the conditions of these people. The main conclusions are thus: 19% of those who accepted a house call needed services, 73% claimed to be in good or excellent physical health, and a great majority was able to take care of all general domestic chores at home. The most surprising finding was that 87% claimed to have good financial standing. It is positive how many of those who were visited considered their situation so good that they don't need regular house calls.

Research on the wellbeing of individuals seeking employment

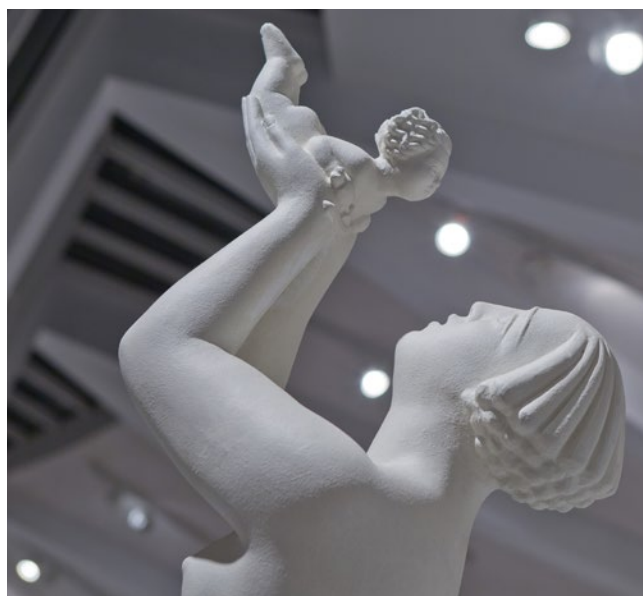
Results from research conducted in 2011, funded by a grant from the Icelandic Student Innovation Fund, show that the wellbeing and conditions for people seeking employment and who receive financial support are worse than among the general public. The frequency of depression, anxiety, physical problems, and lack of concentration among this group varied according to age, with those under 30 tending to have more difficulties. However, those who had attended the “Virgni til velferðar” seminar tended to show fewer symptoms of anxiety and stress related disorders.

Assessment tool for services to people with disabilities

In January 2011 services for persons with disabilities were transferred from the State to the municipalities. The Department of Welfare decided therefore to develop a new assessment tool to evaluate service need and operational costs of available service solutions. The Department came to the conclusion that such a tool would be useful when making plans for services and management of residential solutions for persons with disabilities. Research showed where deviations tended to be greatest with regard to correlation between service needs of users and operational costs of service solutions. The new assessment tool was compared to older tools. In most cases correlation was good and it was simple to use the tool to assess the needs of disabled individuals for service and support in day-to-day life.

Survey among Polish inhabitants who received service from the community service centres in Reykjavik

The main intention with this survey was to gather information on how Polish inhabitants felt about the services offered by the City. This information is vital in order to improve services to immigrants, especially when it comes to families with children, with regard to sectors such as school, welfare, recreation, and associations. The main conclusion was that easy access to the services is very important to people, especially as misleading information can make individuals feel discriminated against. The survey revealed that information does not seem to reach Reykjavik's Polish inhabitants. By providing better and more accessible information, the City can increase satisfaction among Polish inhabitants with the available services.

Grettistak

A performance appraisal of the Grettistak rehabilitation project was carried out by conducting interviews and examining existing documents and data. The experience and views of participants who had completed 18-month rehabilitation and who had participated in the follow-up programme were taken into account. The conclusion is that participants made good use of Grettistak, and that they had improved their abilities to handle school, work or/and other useful tasks. Participants became more balanced and able to apply themselves as time went on, and the support they received played a vital role. Today these individuals claim they are ready to take on school and work. According to the participants it was important for them to be accepted into Grettistak, they considered it to increase their chances for rehabilitation and an improved quality of life. All of the participants had been drug and alcohol free for over 12 months, and some over 3 years. Most of them attend regular AA-meetings and believed that these meetings are necessary to live free of drug and alcohol abuse.

A performance appraisal for available resources for 18-year-olds supported by the Reykjavik Child Welfare Agency

An appraisal was made for the need for continuing support and means for 18-year-old children who have received assistance and support from the Child Protection Services. Data for 207 children born 1992 and up to July 1993 were examined. Of the 207, 80 children – 49 boys and 31 girls – were placed with foster parents or placed in homes run by CPS. As a rule, CPS closes a child's case when the child turns 18, however 19 cases were referred to the relevant service centres. Nine children stayed on with their foster parents or in their foster homes after turning 18. The most common reasons for placing children in foster care are the parent's mental health problems, drug abuse, neglect, or the children's behavioural problems. Most of the children had a combination of problems to deal with, and four out of nine struggled with drug abuse. Four out of nine had no diagnosis. Of those diagnosed, the most common problem – or in five cases – was particular learning disabilities. Data relating to users receiving further support in 2010 was also examined. In 2010 the number of children receiving support from BR was 18 - eight girls and 10 boys - and all but one stayed on in foster care with foster parents or in a home. Only 5 of these 18 children did not struggle with multidimensional challenges. Nine of these children received child maintenance for education, and five of them did well in school. Three received alimony/child maintenance because of multiple problems, 4 were in rehabilitative institutions because of problems with drug and alcohol abuse, and 1 received follow-up treatment because of drug and alcohol abuse. In total 5 children had problems with drugs and alcohol. One child was treated by a psychologist, but this child was not in foster care. Various resources were used to deal with the children's problems.

An appraisal of the conditions of users of financial support

An appraisal was carried out of the conditions of individuals receiving financial support in order to analyse the conditions of those who have received financial aid for over 6 months. In June 2011, there were 712 individuals who had received financial aid in part or in full over the past 6 months, and 323 were randomly selected for the appraisal. Various aspects of documentation were examined with regard to factors such as analysis of mental issues, information on physical problems, problems due to alcohol or/and drug abuse, when the individuals were last employed, and why they no longer were employed. Women were 42.1% of the users and men 57.9%. The results showed that over half of the users – 55% – first sought financial aid after the financial crash in Iceland, and 26% of the total number of people seeking financial aid did so for the first time in 2010. Most of these individuals were 26-35 years of age, or 32.80%, and 29.10% were 18-25 years of age. Most users – 41.2% – were registered in rented housing on the open market, around 13% lived with others, and 6.2% were registered as homeless. Most, or 42.40% had completed secondary school, while 28.2% had commenced further education but not completed it. Most were unemployed because of bad physical or mental health, or 31.6%, 21.4% could not work due to alcohol or drug abuse. Of those who received financial aid, 123 individuals presented a medical certificate, and examination of the data revealed that 74, or 60.2%, of those who presented a medical certificate had problems with alcohol abuse, and 69, or 56.1%, had problems with other intoxicants. A number of resources have been used to meet the needs of users with regard to participation in society.

Positive opinion on home nursing

A survey carried out among the users of Reykjavik Home Services at the end of 2011 reveals that over 90% of those receiving home nursing are happy with this service. The frequency of visits from Home Services depended on the individuals; some needed home nursing once a week, while others needed nursing three times a day, 90% of users felt they received the assistance they needed, and just under 87% were happy with the hours they received the service. The survey also revealed that 80% felt that home nursing played some or a great part in the fact that the users could stay on in their own homes. About 40% of those who answered the questionnaire received help in doing so from a relative, which was more than in an earlier survey from 2009, but otherwise the results were similar to the 2009 survey. Reykjavik Home Services are very pleased with these positive results and intends to maintain them.

Mannfjöldi í hverfum Reykjavíkurborgar

Tafla 1

Íbúar í Reykjavík í lok árs. Fjöldi og hlutfall eftir hverfum, 2009, 2010 og 2011

	Árið 2009		Árið 2010		Árið 2011	
Hverfi	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Vesturbær	15.692	13,3	15.696	13,2	15.570	13,1
Miðborg	8.604	7,3	8.717	7,3	8.611	7,2
Hlíðar	9.553	8,1	9.650	8,1	9.659	8,1
Laugardalur	15.222	12,9	15.346	12,9	15.357	12,9
Háaleiti	13.746	11,6	13.949	11,7	14.090	11,9
Breiðholt	20.680	17,5	20.512	17,3	20.491	17,2
Árbær	10.193	8,6	10.313	8,7	10.333	8,7
Grafarholt/Úlfarsfell	5.480	4,6	5.622	4,7	5.748	4,8
Grafarvogur	18.020	15,2	17.939	15,1	17.869	15,0
Kjalarnes	821	0,7	836	0,7	798	0,7
Annað	315	0,3	318	0,3	288	0,2
Samtals	118.326	100	118.898	100	118.814	100

Tafla 2

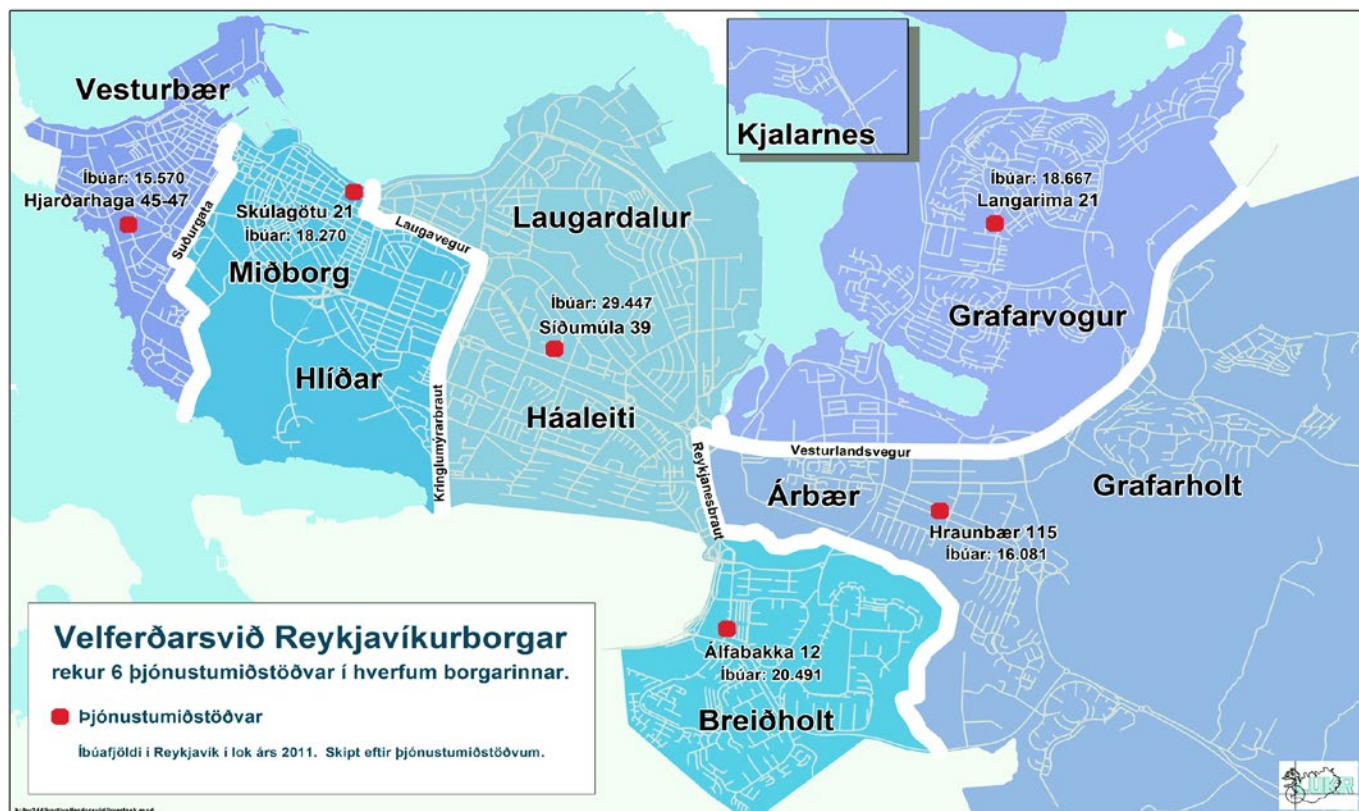
Íbúar í Reykjavík í lok árs. Fjöldi og hlutfall eftir þjónustumiðstöðvum, 2009, 2010 og 2011

	Árið 2009		Árið 2010		Árið 2011	
Þjónustumiðstöð	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Vesturbær	15.692	13,3	15.696	13,2	15.570	13,1
Miðborg og Hlíðar	18.157	15,3	18.367	15,4	18.270	15,4
Laugardalur og Háaleiti	28.968	24,5	29.295	24,6	29.447	24,8
Breiðholt	20.680	17,5	20.512	17,3	20.491	17,2
Árbær og Grafarholt	15.673	13,1	15.935	13,2	16.081	13,4
Grafarvogur og Kjalarnes	18.841	15,9	18.775	15,9	18.667	15,8
Annað	315	0,3	318	0,3	288	0,3
Samtals	118.326	100	118.898	100	118.814	100

Tafla 3

Aldursskipting íbúa í lok árs 2011. Hlutfallsleg skipting innan þjónustumiðstöðva

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Annað	Samtals %
0-12 ára	17,4	13,1	15,2	16,7	21,6	18,0	8,0	16,7
13-17 ára	5,1	3,9	5,9	6,7	6,3	8,1	4,2	6,0
18-29 ára	21,9	23,7	16,7	18,2	16,9	17,8	9,7	18,9
30-49 ára	28,9	31,4	25,8	26,6	28,9	27,8	39,6	28,0
50-66 ára	17,2	17,9	19,5	20,8	18,7	21,1	33,0	19,3
67-79 ára	5,5	5,8	9,3	8,3	6,0	5,4	4,5	7,0
80 ára og eldri	4,0	4,2	7,6	2,7	1,4	1,8	1,0	4,0
Samtals	100	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 1

Yfirlitskort. Fjöldi íbúa í hverfum Reykjavíkur 2011 og staðsetning þjónustumiðstöðva

Þjónustumiðstöð Grafarvogs flutti í nýtt húsnæði að Gylfaflöt 5 í september 2011.

Tafla 4

Íbúar í Reykjavík í lok árs 2011. Hlutfallsleg skipting innan þjónustumiðstöðva greint eftir kyni og aldri.

Þjónustumiðstöð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Annað	Samtals
Karlar 18 ára og eldri	37,2	41,8	38,2	37,7	35,8	36,6	65,6	38,0
Konur 18 ára og eldri	40,3	41,1	40,8	38,8	36,3	37,2	22,2	39,2
Drengir yngri en 18 ára	11,2	8,9	10,6	12,0	13,9	13,7	5,6	11,6
Stúlkur yngri en 18 ára	11,3	8,2	10,5	11,5	14,1	12,5	6,6	11,2
Samtals	100	100	100	100	100	100	100	100

Tafla 5

Fjölskyldugerð, íbúar 18 ára og eldri. Hlutfallsleg skipting innan þjónustumiðstöðva

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Annað	Samtals
Einhleypir karlar	25,3	32,1	23,8	24,4	21,3	20,8	61,3	24,8
Einhleypar konur	24,3	27,3	22,8	19,7	16,3	16,5	12,6	21,4
Einstæðir fæður	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
Einstæðar mæður	5,3	4,5	4,6	6,6	6,2	5,6	0,4	5,4
Hjón/sambýlisfólk barnlaus	20,3	18,6	26,6	26,9	25,3	27,0	11,1	24,3
Hjón/sambýlisfólk með börn	24,4	17,0	21,8	21,9	30,4	29,5	14,2	23,6
Samtals	100	100	100	100	100	100	100	100

Þjónusta

Þjónusta Velferðarsviðs er margþætt og má þar nefna ráðgjöf sérfræðinga og stuðning við fjölskyldur og einstaklinga á öllum aldri, fjárhagsaðstoð og greiðslu húsaleigubóta, húsnæðis- og búsetuþjónustu, stuðning við fólk í heimahúsum, heimahjúkrun, dagvist, félagsstarf, matarþjónustu og ferðaþjónustu. Framkvæmd þjónustunnar er að stærstum hluta

hjá þjónustumiðstöðvum og öðrum starfsstöðvum í hverfum borgarinnar. Þjónustumiðstöðvar sinna jafnframt þjónustu við skóla og leikskóla á vegum skóla- og frístundasvið borgarinnar, starfa með hverfisráðum og hafa frumkvæði að samstarfi þjónustuaðila, hagsmuna- og íbúasamtaka í hverfum með það að markmiði að efla samkennd og virkni íbúa.

Tafla 6

Fjöldi notenda sem fékk þjónustu árin 2009, 2010 og 2011, skipt eftir tegund þjónustu og kyni

	2009			2010			2011		
	Karlar	Konur	Samtals	Karlar	Konur	Samtals	Karlar	Konur	Samtals
Húsaleigubætur	3.089	4.769	7.858	3.259	5.111	8.370	3.276	5.157	8.433
Sérstakar húsaleigubætur – Félagsbústaðir	748	1.363	2.111	817	1.366	2.183	830	1.347	2.177
Sérstakar húsaleigubætur – almennur leigumarkaður	295	601	896	337	699	1.036	359	804	1.163
Fjárhagsaðstoð	1.720	1.572	3.292	1.933	1.771	3.704	2.147	1.965	4.112
Heimaþjónusta	1.094	2.695	3.789	1.080	2.697	3.777	1.111	2.725	3.836
Barnavernd Reykjavíkur	1.439	1.223	2.662	1.427	1.219	2.646	1.518	1.234	2.752
Heimahjúkrun	658	1.226	1.884	797	1.393	2.190	793	1.387	2.180
Sérfræðiþjónusta skóla – tilvísanir	1.022	503	1.525	975	552	1.527	1.020	499	1.519
Heimsendur matur	385	681	1.066	428	700	1.128	440	699	1.139
Félagsstarf	252	1.098	1.350	242	1.070	1.312	179	785	964
Akstursþjónusta eldri borgara	162	753	915	173	804	977	182	776	958
Ferðaþjónusta fatlaðra	382	497	879	405	503	908	403	504	907
Matur á félagsmiðstöðvum	256	547	803	282	544	826	291	524	815
Samkomulag um félagslega ráðgjöf	174	268	442	313	421	734	291	379	670
Liðveisla	237	159	396	243	177	420	243	183	426
Húsnæðisúthlutun – félagsleg leiguíbúð	76	109	185	73	120	193	65	119	184
Umönnunarmat							155	71	226
Stuðningsfjölskylda fyrir fötluð börn							151	74	225
Tilsjón og persónuleg ráðgjöf	52	81	133	52	97	149	72	98	170
Stuðningurinn heim – uppeldisráðgjöf	85	53	138	71	69	140	83	63	146
Skammtíamavistun – fatlað fólk							90	40	130
Stuðningsfjölskylda	71	66	137	76	58	134	64	60	124
Fjárhagsaðstoðarlán	33	52	85	62	63	125	45	54	99
Húsnæðisúthlutun - þjónustuíbúð	22	43	65	29	55	84	26	52	78
Frekari liðveisla				20	13	33	48	22	70
Unglingasmiðjur	31	24	55	33	22	55	38	25	63
Styrkur vegna tækjakaupa, námskeiðs-, eða skólagjalda - fatlað fólk							16	23	39
Samtals fjöldi notenda*	8.148	10.684	18.832	8.564	11.249	19.813	8.998	11.303	20.301

* Fjöldi notenda að teknu tilliti til skörunar þjónustupáttá. Á árinu 2011 fengu 31% notenda fleiri en eina tegund þjónustu.

Í byrjun árs 2011 tók Velferðarsvið við þjónustu við fatlað fólk í Reykjavík samkvæmt lögum.

Í byrjun árs 2009 tók Velferðarsvið við heimahjúkrun í Reykjavík samkvæmt þjónustusamningi.

Tafla 7

Fjöldi notenda sem fékk þjónustu árin 2005-2011, skipt eftir tegund þjónustu.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Húsaleigubætur	6.267	6.005	5.815	6.239	7.858	8.370	8.433
Sérstakar húsaleigubætur – Félagsbústaðir				2.002	2.111	2.183	2.177
Sérstakar húsaleigubætur – alm. leigumarkaður	525	590	647	698	896	1.036	1.163
Fjárhagsaðstoð	2.878	2.685	2.491	2.774	3.292	3.704	4.112
Heimaþjónusta	3.586	3.646	3.710	3.780	3.789	3.777	3.836
Barnavernd Reykjavíkur	1.835	1.875	2.384	2.589	2.662	2.646	2.752
Heimahjúkrun				2.089	1.884	2.190	2.178
Sérfræðiþjónusta skóla – tilvísanir				1.372	1.525	1.527	1.519
Heimsendur matur	855	913	989	1.063	1.066	1.128	1.139
Félagsstarf	1.478	1.589	1.390	1.292	1.350	1.312	964
Akstursþjónusta eldri borgara					915	977	958
Ferðaþjónusta fatlaðra					879	908	907
Matur á félagsmiðstöðvum	865	838	871	869	803	826	815
Samkomulag um félagslega ráðgjöf	926	636	499	416	442	734	670
Liðveisla	226	193	245	348	396	420	426
Húsnæðisúthlutun – félagsleg leiguíbúð	181	162	175	195	185	193	184
Umönnunarmat/fatlað fólk							226
Stuðningsfjölskyldur fyrir fötluð börn							225
Tilsjón og persónuleg ráðgjöf	88	97	102	125	133	149	170
Stuðningurinn heim – uppeldisráðgjöf	123	151	201	126	138	140	146
Skammtíamavistanir fyrir fatlað fólk							130
Stuðningsfjölskylda	145	110	152	163	137	134	124
Fjárhagsaðstoðarlán	111	93	88	87	85	125	100
Húsnæðisúthlutun – þjónustuíbúð	43	52	52	44	65	84	78
Frekar liðveisla/fatlað fólk						33	70
Unglingasmiðjur	51	28	50	51	55	55	63
Styrkur vegna tækjakaupa, náms-og skólagjalda/fatlað fólk							39
Samtals fjöldi notenda*	13.878	13.215	14.017	16.731	18.832	19.813	20.301

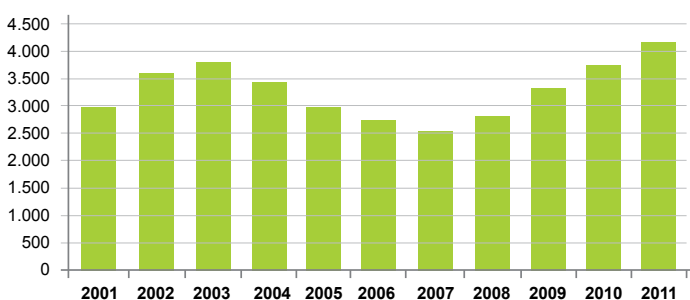
* Fjöldi notenda að teknu tilliti til skórunar þjónustupátta. Á árinu 2011 fengu 31% notenda fleiri en eina tegund þjónustu.

Í byrjun árs 2011 tók Velferðarsvið við þjónustu við fatlað fólk í Reykjavík samkvæmt lögum.

Í byrjun árs 2009 tók Velferðarsvið við heimahjúkrun í Reykjavík samkvæmt þjónustusamningi.

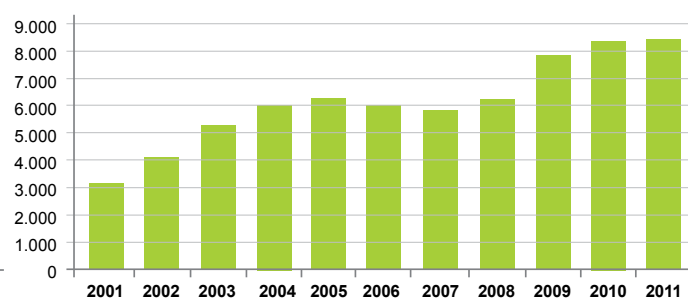
Mynd 2

Fjárhagsaðstoð. Fjöldi notenda árin 2001-2011

Mynd 3

Húsaleigubætur. Fjöldi notenda árin 2001-2011

Fjárhagsaðstoð

Fjárhagsaðstoð er veitt til framfærslu einstaklinga og fjölskyldna. Rétt á fjárhagsaðstoð eiga þeir sem eiga lögheimili í Reykjavík og hafa tekjur undir ákveðnum viðmiðunarmörkum. Aðstoðin er ýmist veitt sem styrkur eða lán. Fjárhagsaðstoð til framfærslu einstaklings á árinu 2011 gat numið allt að 149.000 kr. á mánuði og 223.500 kr. á mánuði til hjóna eða fólks í sambúð. Aðstoðin er óháð barnafjölda, þar sem reiknað er með að barnabætur, meðlög og barnalífeyrir mæti kostnaði vegna barna. Vaxtabætur og húsaleigubætur mæta mismunandi kostnaði vegna húsnæðis. Auk þess er heimilt að veita einstaklingum og fjölskyldum fjárhagsaðstoð vegna sérstakra aðstæðna, náms eða óvæntra áfalla.

Alls var veitt fjárhagsaðstoð í borginni í 4.112 málum á árinu, samanborið við 3.704 mál árið 2010. Fjárhagsaðstoðarmálum fjölgaði því um 11% milli 2010 og 2011. Fjárhagsaðstoð til framfærslu var veitt í 3.285 málum samanborið við 2.924 mál árið 2010 og er það fjölgun um 12%.

Synjanir um fjárhagsaðstoð voru 652 á árinu. Þar af var 269 einstaklingum synjað með öllu um fjárhagsstuðning samanborið við 281 mál árið 2010 og er það fækkun um 4%. Algengast er að synjað sé umsóknum um framfærslustyrk, framfærslustyrk vegna náms, innritunargjöld, bókakostnað, húsbúnaðarstyrk, styrk vegna sérstakra erfiðleika og styrk vegna fyrirframgreiðslu húsaleigu.

Tafla 8

Veitt fjárhagsaðstoð í Reykjavík. Fjöldi notenda. Samanburður síðustu 3 ára

	2009	2010	2011
Þjónustumiðstöðvar	3.211	3.596	4.015
Skrifstofa Barnaverndar	119	153	153
Samtals fjöldi notenda*	3.292	3.704	4.112

*Tekið er tillit til skörunar vegna notenda sem fá aðstoð frá þjónustumiðstöðvum og skrifstofu Barnaverndar.

Tafla 9

Tegund fjárhagsaðstoðar. Fjöldi notenda árin 2009-2011

Tegund fjárhagsaðstoðar	2009	2010	2011
Framfærslustyrkur	2.487	2.924	3.285
Sérstök aðstoð vegna stuðningsvinnu	307	319	562
Bókakostnaður og innritunargj. 18 ára og eldri	283	325	486
Framfærsla vegna náms	267	312	420
Aðstoð vegna barna 16. gr. A	205	308	379
Aðstoð vegna barna – Skólabyrjun/Jólahald	248	324	356
Aðstoð – meðf./stuðn. samkvæmt 16. gr. B	256	254	245
Sérfræðiaðstoð	168	142	145
Styrkur vegna fyrirframgr. húsaleigu	137	116	137
Tannlækningastyrkur	74	111	126
Styrkur vegna sérstakra erfiðleika	155	123	102
Húsbúnaðarstyrkur	78	92	94
Útfararstyrkur	85	62	62
Láni breytt í styrk			27
Styrkur til geymslu búslóða	14	11	11
Áfallaaðstoð	4	4	10
Bókakostnaður og innritunargj. 16 og 17 ára barna	23	31	6
Dvöl barns utan heimilis samkvæmt 16. gr. C	1	3	3
Námskostnaður barna í skóla fjarri heimabyggð	1	1	2
Sumarstyrkur vegna barna		395	
Samtals*	3.211	3.596	4.015

*Algengt er að notandi fái fleiri en eina tegund fjárhagsaðstoðar

Tafla 10

Fjárhagsaðstoð vegna barnaverndarmála, eftir tegund fjárhagsaðstoðar. Fjöldi notenda 2009-2011

Tegund fjárhagsaðstoðar	Árið 2009	Árið 2010	Árið 2011
Leikskólagjöld o.fl.	34	40	44
Tómstundir barna	50	99	73
Vistun barns utan heimilis	60	62	73
Fjöldi notenda	119	153	153

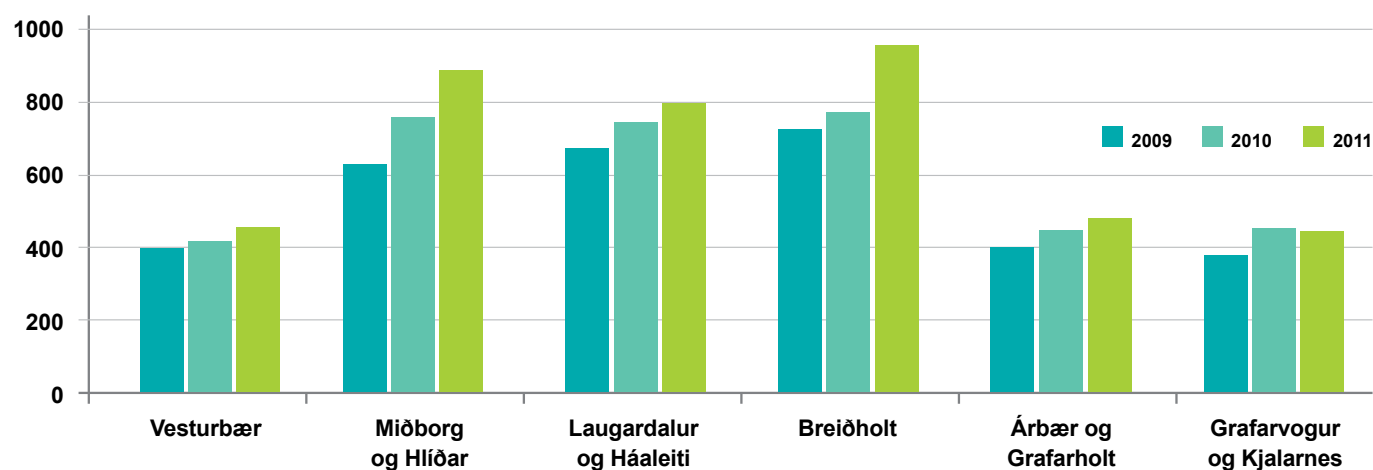
Tafla 11

Fjárhagsaðstoð. Fjöldi og hlutfall, skipt eftir þjónustumiðstöðvum árin 2009-2011

Þjónustumiðstöð	Árið 2009		Árið 2010		Árið 2011	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Vesturbær	401	12,5	421	11,7	455	11,3
Miðborg og Hlíðar	630	19,6	756	21,0	886	22,1
Laugardalur og Háaleiti	671	20,9	742	20,6	797	19,9
Breiðholt	725	22,6	775	21,6	953	23,7
Árbær og Grafarholt	402	12,5	450	12,5	482	12,0
Grafarvogur og Kjalarnes	382	11,9	452	12,6	442	11,0
Samtals fjöldi notenda	3.211	100	3.596	100	4.015	100

Mynd 4

Fjárhagsaðstoð, skipt eftir þjónustumiðstöðvum. Fjöldi notenda árin 2009-2011

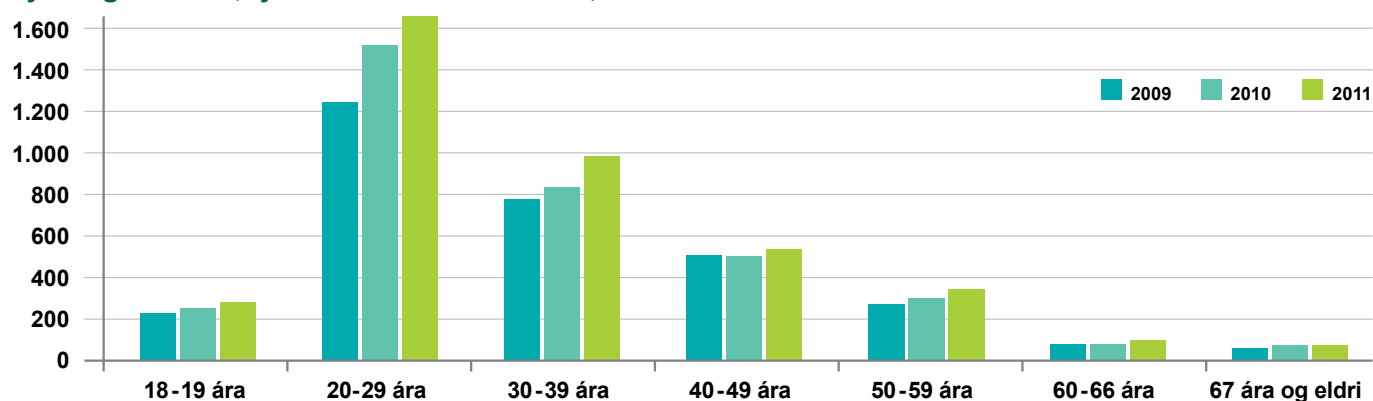
Tafla 12

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir aldri og þjónustumiðstöðvum

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
18-19 ára	23	31	57	103	33	41	288
%	5,1	3,5	7,2	10,8	6,8	9,3	7,2
20-29 ára	186	353	276	408	220	217	1.660
%	40,9	39,8	34,6	42,8	45,6	49,1	41,3
30-39 ára	119	236	217	210	120	86	988
%	26,2	26,6	27,2	22,0	24,9	19,5	24,6
40-49 ára	65	129	111	124	63	53	545
%	14,3	14,6	13,9	13,0	13,1	12,0	13,6
50-59 ára	38	91	85	72	31	31	348
%	8,4	10,3	10,7	7,6	6,4	7,0	8,7
60-66 ára	14	31	24	20	9	9	107
%	3,1	3,5	3,0	2,1	1,9	2,0	2,7
67 ára og eldri	10	15	27	16	6	5	79
%	2,2	1,7	3,4	1,7	1,2	1,1	2,0
Samtals fjöldi notenda	455	886	797	953	482	442	4.015
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 5

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda eftir aldri, árin 2009-2011

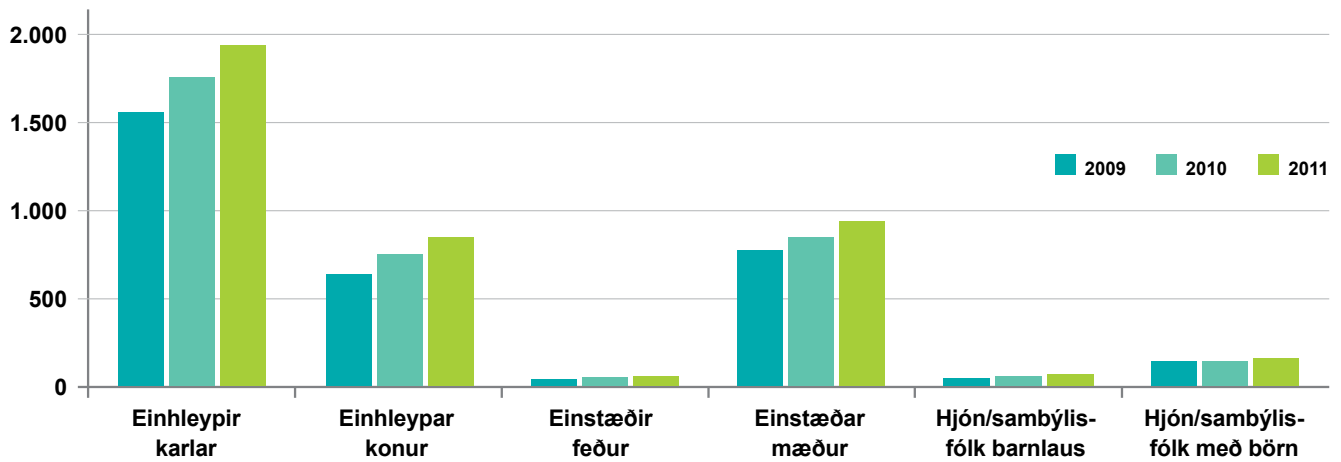
Tafla 13

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir fjölskyldugerð og þjónustumiðstöðvum.

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Einhleypir karlar	218	530	388	424	192	187	1.939
%	47,9	59,8	48,7	44,5	39,8	42,3	48,3
Einhleypar konur	100	203	170	194	83	95	845
%	22,0	22,9	21,3	20,4	17,2	21,5	21,0
Einstæðir feður	8	12	15	15	6	5	61
%	1,8	1,4	1,9	1,6	1,2	1,1	1,5
Einstæðar mæður	91	110	177	264	159	124	925
%	20,0	12,4	22,2	27,7	33,0	28,1	23,0
Hjón/sambýlisfólk, barnlaus	11	13	16	20	9	7	76
%	2,4	1,5	2,0	2,1	1,9	1,6	1,9
Hjón/sambýlisfólk, með börn	27	18	31	36	33	24	169
%	5,9	2,0	3,9	3,8	6,8	5,4	4,2
Samtals fjöldi notenda	455	886	797	953	482	442	4.015
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 6

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda eftir fjölskyldugerð árin 2009-2011

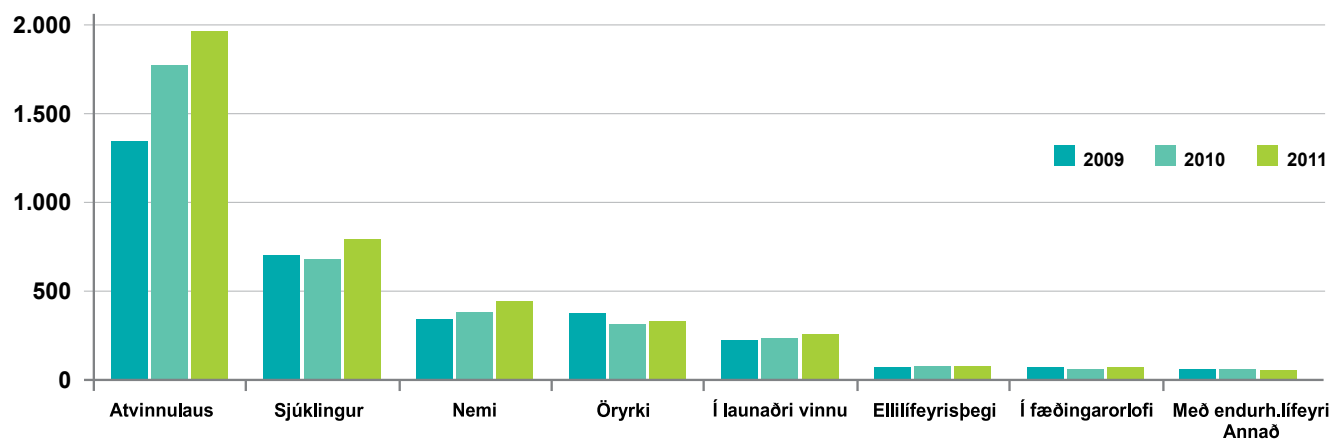
Tafla 14

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir atvinnustöðu og þjónustumiðstöðvum

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Atvinnulaus án bótaréttar	114	274	231	241	115	86	1.061
%	33,9	42,3	37,2	30,9	30,0	25,4	26,4
Atvinnulaus með bótarétt	119	238	176	172	99	104	908
%	35,4	36,7	28,3	22,0	25,8	30,8	22,6
Sjúklingur	86	145	141	219	96	111	798
%	25,6	22,4	22,7	28,0	25,1	32,8	19,9
Nemi	46	101	73	119	53	60	452
%	13,7	15,6	11,8	15,2	13,8	17,8	11,3
Öryrki	33,0	75,0	60,0	84,0	47,0	35,0	334
%	9,8	11,6	9,7	10,8	12,3	10,4	8,3
Í launaðri vinnu	34	18	64	70	45	29	260
%	10,1	2,8	10,3	9,0	11,7	8,6	6,5
Ellilífeyrisþegi	10	15	27	16	6	5	79
%	3,0	2,3	4,3	2,0	1,6	1,5	2,0
Í fæðingarorlofi	6	8	11	23	13	9	70
%	1,8	1,2	1,8	2,9	3,4	2,7	1,7
Með endurhæfingarlífeyri	7	12	14	9	8	3	53
%	2,1	1,9	2,3	1,2	2,1	0,9	1,3
Samtals fjöldi notenda	336	648	621	781	383	338	4.015
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 7

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda eftir atvinnustöðu árin 2009-2011

Tafla 15

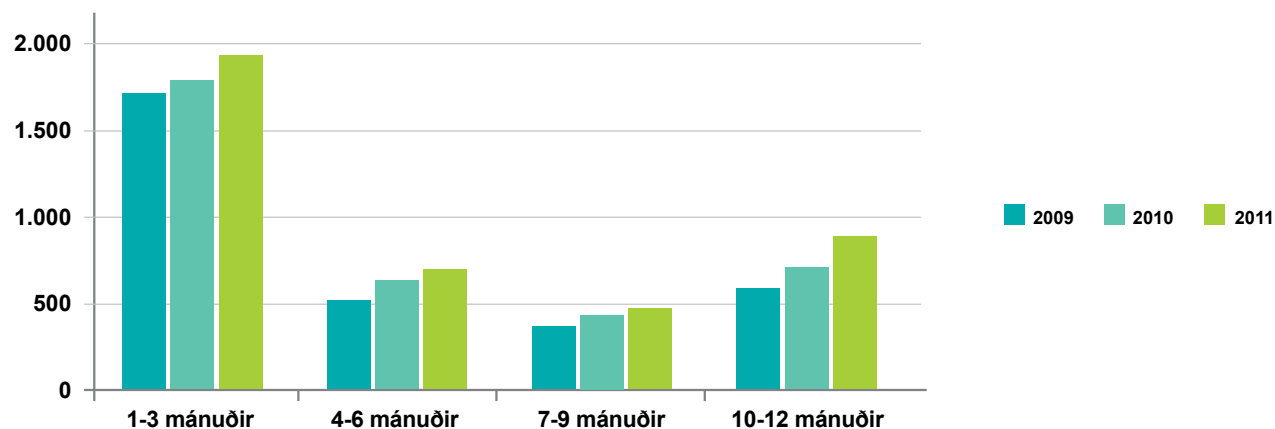
Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir fjölda mánaða á árinu sem fjárhagsaðstoð er veitt og eftir þjónustumiðstöðvum

Fjöldi mánaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
1-3 mánuðir	262	392	363	443	249	228	1.937
%	57,6	44,2	45,5	46,5	51,7	51,6	48,2
4-6 mánuðir	69	168	143	169	85	72	706
%	15,2	19,0	17,9	17,7	17,6	16,3	17,6
7-9 mánuðir	55	103	108	107	63	44	480
%	12,1	11,6	13,6	11,2	13,1	10,0	12,0
10-12 mánuðir	69	223	183	234	85	98	892
%	15,2	25,2	23,0	24,6	17,6	22,2	22,2
Samtals fjöldi notenda	455	886	797	953	482	442	4.015
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Notendur sem fengu fjárhagsaðstoð í 12 mánuði á árinu voru 568 talsins eða 14,1% þeirra sem fengu fjárhagsaðstoð.

Mynd 8

Fjárhagsaðstoð, fjöldi notenda og fjöldi mánaða á ári sem fjárhagsaðstoð var veitt árin 2009-2011

Átaksverkefni

Hjá Reykjavíkurborg eru fjölbreytt félagsleg endurhæfingarúrræði í boði. Þau hafa verið þróuð fyrir notendur á öllum aldri og er ætlað að veita sértækan stuðning og faglega þjónustu til að stuðla að auknum lífsgæðum.

Karlasmiðjan

Karlasmiðjan er samvinnuverkefni Velferðarsviðs og Tryggingastofnunar Ríkisins. Karlasmiðjan er endurhæfingarúrræði fyrir karlmenn á aldrinum 25-45 ára sem glíma við heilsufarsvandamál af andlegum og/eða líkamlegum toga og hafa verið utan vinnumarkaðar. Í hverjum hópi eru 16-18 karlar sem takast á við sjálfsstyrkingu, nám og vinnuklúbba innan 18 mánaða endurhæfingarferils. Í janúar 2011 hófu 12 karlmenn þátttöku í Karlasmiðjunni og til viðbótar útskrifaðist þrír karlmenn á árinu 2011 eftir 18 mánaða endurhæfingu.

Kvennasmiðja

Kvennasmiðjan er samvinnuverkefni Velferðarsviðs og Tryggingastofnunar Ríkisins. Kvennasmiðjan er endurhæfingarúrræði fyrir einstæðar mæður á aldrinum 24-45 ára sem hafa átt við langvarandi félagslega erfiðleika að stríða, gengið illa að fóta sig á vinnumarkaði eða í námi vegna heilsufarsvanda af andlegum toga og/eða félagslegra aðstæðna. Í hverjum hópi eru 16-20 konur sem takast á við skapandi, hagnýt og sjálfsstyrkjandi nám innan 18 mánaða endurhæfingarferils. Í janúar 2011 hófu 13 konur þátttöku í Kvennasmiðju og til viðbótar útskrifuðust níu konur á árinu 2011 eftir 18 mánaða endurhæfingu.

Grettistak

Grettistak er samvinnuverkefni Tryggingastofnunar Ríkisins og félagsþjónustu nokkurra sveitarfélaga. Grettistak er endurhæfingarúrræði fyrir karla og konur 18 ára og eldri sem hafa átt við félagslega erfiðleika og áfengis-og/eða vímuefnavanda að etja. Væntanlegum umsækjendum er boðið upp á undirbúningshóp áður þeir eru teknir inn í

Grettistak til átján mánaða í senn. Endurhæfingarferlið er í formi fyrirlestra, vettvangsferða, náms-og starfsráðgjafar og er þátttakendum svo boðið upp á eftirfylgd í allt að tvö ár. Árið 2011 hófu 32 einstaklinga þátttöku í Grettistaki og þrettán útskrifuðust að lokinni 18 mánaða þátttöku. Til viðbótar voru 50 manns skráðir í tvo undirbúningshópana sem fóru af stað 2011. Alls þáðu 22 einstaklingar eftirfylgd að lokinni almennri þátttöku í Grettistaki.

Virkniverkefni

Fjölbreytt virkninámskeið stóðu notendum fjárhagsaðstoðar til framfærslu á öllum aldri hjá Reykjavíkurborg til boða á árinu 2011.

Sex virkniráðgjafar hafa starfað á þjónustumiðstöðvum frá 1. mars 2010 í 5,25 stöðugildum og er hlutverk þeirra er m.a. að bjóða uppá virkniviðtöl, gera áætlanir um virkni og halda námskeið og stuðla almennt að virkni notenda fjárhagsaðstoðar.

Virkniráðgjafar voru með ellefu kynninganámskeið á Virkni til velferðar á árinu 2011 sem stóðu öllum atvinnuleitendum með fjárhagsaðstoð til boða. Til viðbótar voru haldin fjögur Virknibrúar námskeið á árinu sem eru sérstaklega ætluð ungmennum 18-24 ára, án bótaréttar, með fjárhagsaðstoð.

Á árinu 2011 var samþykkt að veita 10 milljónum í verkefni sem myndu hvetja til virkni fólks með framfærslu hjá Reykjavíkurborg. Sjö mismunandi námskeið voru í boði á árinu á vegum Virknisjóðs og voru þau haldin einu sinni til prisvar sinnum á árinu.

Í lok árs 2010 var skrifað undir samkomulag við Vinnumálastofnun sem fól í sér að Velferðarsviði gæti keypt aðgang að fjölbreyttum námskeiðum fyrir atvinnuleitendur með fjárhagsaðstoð hjá Vinnumálastofnun.

Alls mættu 506 einstaklingar á virkninámskeið á árinu 2011.

Húsnæði

Á Velferðarsviði er veitt fjölbreytileg húsnæðis- og búsetuþjónusta sem sniðin er að þörfum ólíkra einstaklinga. Má þar nefna upplýsingagjöf og ráðgjöf um húsnæðismál, afgreiðslu húsaleigubóta og sérstakra húsaleigubóta, mat á umsóknum og úthlutun húsnæðis og búsetuúrræða á vegum Reykjavíkurborgar. Til húsnæðisþjónustunnar heyrir félagslegt leiguhúsnæði, þjónustuíbúðir fyrir eldri borgara, búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk, hjúkrunarheimili í eigu Reykjavíkurborgar og sértæk búsetuúrræði til skemmri og lengri tíma fyrir fólk sem á í margháttuðum félagslegum vanda. Velferðarsvið á í samstarfi við ýmis félagasamtök og opinbera aðila um rekstur og umsjón sumra úrræðanna og eru þá gerðir þjónustusamningar þar um.

Íbúar sem leigja íbúðarhúsnæði þar sem þeir eiga lögheimili og eru undir ákveðnum tekjumörkum geta átt rétt á húsaleigubótum að uppfylltum ákveðnum skilyrðum. Sérstakar húsaleigubætur eru ætlaðar Reykvíkum sem búa við erfiðar félags- og fjárhagslegar aðstæður og leigja íbúðarhúsnæði á almennum leigumarkaði eða í húsnæði í eigu eða á forræði Félagsbústaða hf.

Húsaleigubætur

Alls fengu 8.433 notendur í Reykjavík greiddar húsaleigubætur á árinu og er það fjölgun um 0,8% frá 2010. Mánaðarleg meðalfjárhæð húsaleigubóta var 21.600 kr. en hámarksbætur á mánuði voru 46.000 kr. Meðalfjárhæð húsaleigubóta á árinu á hvern notanda var 194.500 kr.

Tafla 16

Húsaleigubætur, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting árin 2009-2011 eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Árið 2009		Árið 2010		Árið 2011	
	Fjöldi heimila	%	Fjöldi heimila	%	Fjöldi heimila	%
Vesturbær	1.277	16,3	1.271	15,2	1.311	15,5
Miðborg og Hlíðar	1.800	22,9	1.893	22,6	1.859	22,0
Laugardalur og Háaleiti	1.890	24,1	2.077	24,8	2.078	24,6
Breiðholt	1.210	15,4	1.298	15,5	1.364	16,2
Árbær og Grafarholt	984	12,5	1.078	12,9	1.060	12,6
Grafarvogur og Kjalarnes	697	8,9	753	9,0	761	9,0
Samtals	7.858	100	8.370	100	8.433	100

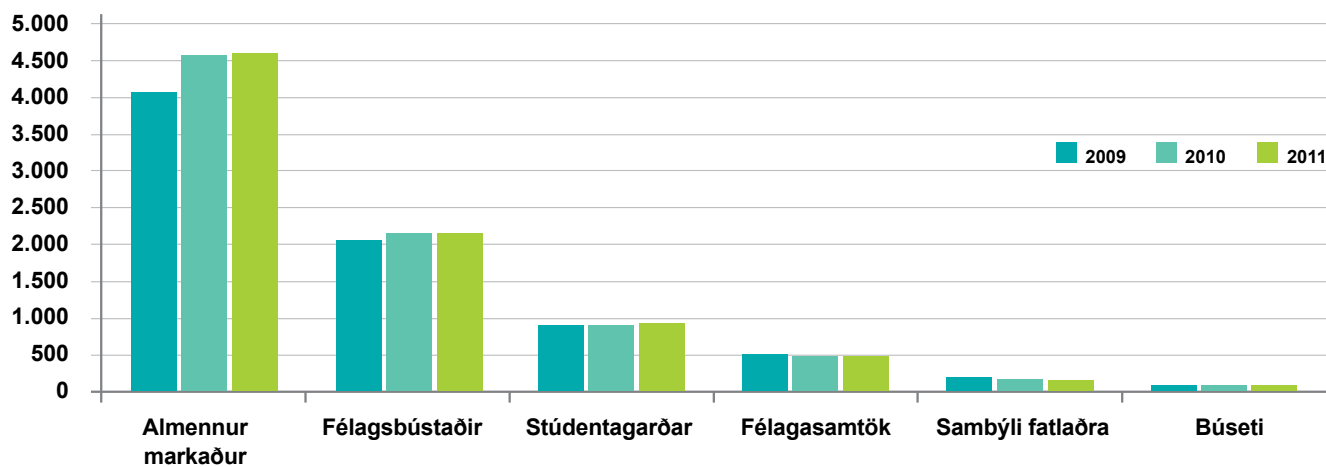
Tafla 17

Húsaleigubætur, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir tegund húsnæðis. Samanburður milli þjónustumiðstöðva

Tegund húsnæðis	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Almennur markaður	711	1.260	952	727	576	386	4.612
%	54,2	67,8	45,8	53,3	54,3	50,7	54,7
Félagsbústaðir	162	345	600	549	279	215	2.150
%	12,4	18,6	28,9	40,2	26,3	28,3	25,5
Stúdentagarðar	420	156	117	24	178	37	932
%	32,0	8,4	5,6	1,8	16,8	4,9	11,1
Félagasamtök	15	55	366	35	10	22	503
%	1,1	3,0	17,6	2,6	0,9	2,9	6,0
Sambýli fatlaðra	3	42	43	28	15	30	161
%	0,2	2,3	2,1	2,1	1,4	3,9	1,9
Búseti	0	1	0	1	2	71	75
%	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	9,3	0,9
Samtals	1.311	1.859	2.078	1.364	1.060	761	8.433
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 9

Húsaleigubætur, fjöldi notenda eftir tegund húsnaðis árin 2009-2011

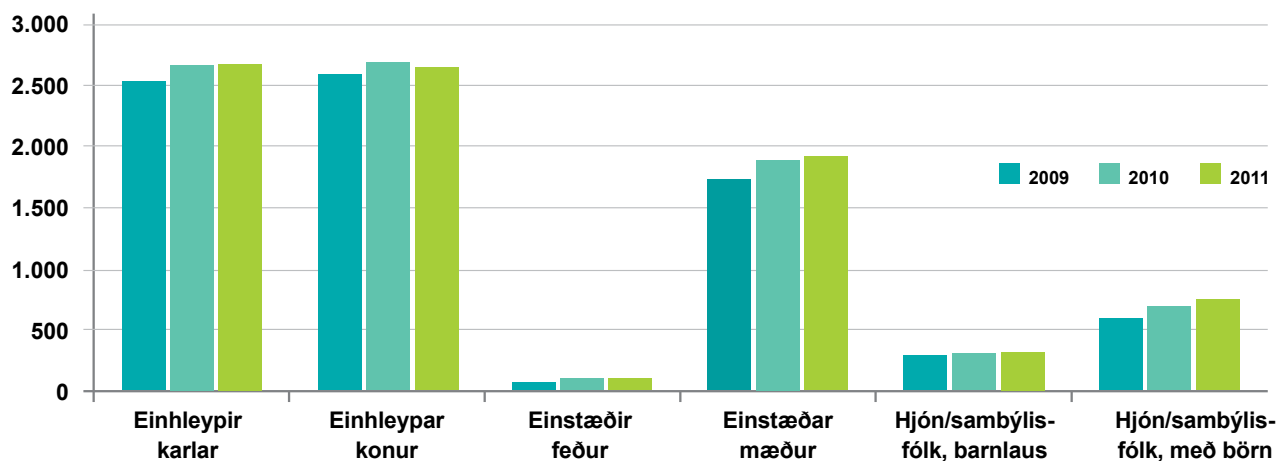
Tafla 18

Húsaleigubætur, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir fjölskyldugerð og þjónustumiðstöðvum

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Einhleypir karlar	412	720	732	350	293	166	2.673
%	31,4	38,7	35,2	25,7	27,6	21,8	31,7
Einhleypar konur	467	702	671	336	277	200	2.653
%	35,6	37,8	32,3	24,6	26,1	26,3	31,5
Einstæðir feður	11	10	23	26	15	12	97
%	0,8	0,5	1,1	1,9	1,4	1,6	1,2
Einstæðar mæður	220	233	372	471	353	277	1.926
%	16,8	12,5	17,9	34,5	33,3	36,4	22,8
Hjón/sambýlisfólk, barnlaus	55	75	92	42	35	30	329
%	4,2	4,0	4,4	3,1	3,3	3,9	3,9
Hjón/sambýlisfólk, með börn	146	119	188	139	87	76	755
%	11,1	6,4	9,0	10,2	8,2	10,0	9,0
Samtals	1.311	1.859	2.078	1.364	1.060	761	8.433
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 10

Húsaleigubætur, fjöldi notenda eftir fjölskyldugerð árin 2009-2011

Tafla 19

Húsaleigubætur, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir atvinnustöðu. Samanburður milli þjónustumiðstöðva

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Í atvinnu	283	500	441	418	319	325	2.286
%	21,6	26,9	21,2	30,6	30,1	42,7	27,1
Nemi	749	601	391	129	177	75	2.122
%	57,1	32,3	18,8	9,5	16,7	9,9	25,2
Öryrki	137	307	645	453	255	181	1.978
%	10,5	16,5	31,0	33,2	24,1	23,8	23,5
Atvinnulaus	108	252	218	268	193	103	1.142
%	8,2	13,6	10,5	19,6	18,2	13,5	13,5
Ellilífeyrisþegi	31	179	378	82	110	66	846
%	2,4	9,6	18,2	6,0	10,4	8,7	10,0
Heimavinnandi	3	20	5	14	6	11	59
%	0,2	1,1	0,2	1,0	0,6	1,4	0,7
Samtals	1.311	1.859	2.078	1.364	1.060	761	8.433
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

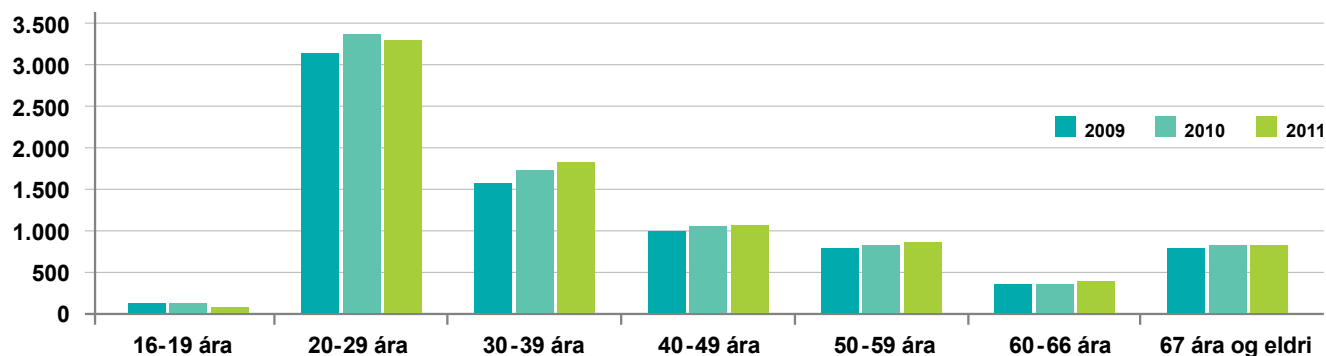
Tafla 20

Húsaleigubætur, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir aldri. Samanburður milli þjónustumiðstöðva

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
16-19 ára	7	14	18	18	20	17	94
%	0,5	0,8	0,9	1,3	1,9	2,2	1,1
20-29 ára	797	870	575	416	407	248	3.313
%	60,8	46,8	27,7	30,5	38,4	32,6	39,3
30-39 ára	252	393	415	352	243	194	1.849
%	19,2	21,1	20,0	25,8	22,9	25,5	21,9
40-49 ára	115	188	276	235	135	113	1.062
%	8,8	10,1	13,3	17,2	12,7	14,8	12,6
50-59 ára	75	153	274	187	96	85	870
%	5,7	8,2	13,2	13,7	9,1	11,2	10,3
60-66 ára	34	62	142	74	49	38	399
%	2,6	3,3	6,8	5,4	4,6	5,0	4,7
67 ára og eldri	31	179	378	82	110	66	846
%	2,4	9,6	18,2	6,0	10,4	8,7	10,0
Samtals	1.311	1.859	2.078	1.364	1.060	761	8.433
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 11

Húsaleigubætur, fjöldi notenda eftir aldri árin 2009-2011

Sérstakar húsaleigubætur á almennum markaði

Alls fengu 1.163 notendur í Reykjavík greiddar sérstakar húsaleigubætur vegna húsnæðis á almennum leigumarkaði á árinu og er það fjölgun um 12,3% frá fyrra ári.

Tafla 21

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir þjónustumiðstöðvum árin 2009-2011

Þjónustumiðstöð	Árið 2009		Árið 2010		Árið 2011	
	Fjöldi heimila	%	Fjöldi heimila	%	Fjöldi heimila	%
Vesturbær	88	9,8	94	9,1	120	10,3
Miðborg og Hlíðar	173	19,3	181	17,5	190	16,3
Laugardalur og Háaleiti	165	18,4	217	20,9	228	19,6
Breiðholt	185	20,6	197	19,0	259	22,3
Árbær og Grafarholt	166	18,5	204	19,7	205	17,6
Grafarvogur og Kjalarnes	119	13,3	143	13,8	161	13,8
Samtals	896	100	1.036	100	1.163	100

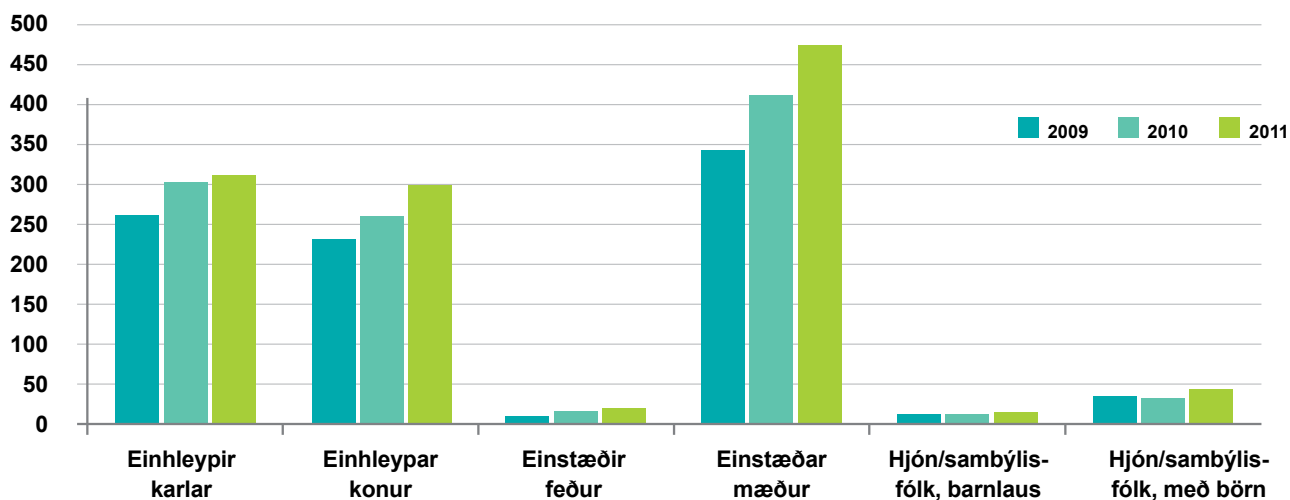
Tafla 22

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir fjölskyldugerð. Samanburður milli þjónustumiðstöðva

Fjölskyldugerð	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Einhleypir karlar	31	71	67	64	55	23	311
%	25,8	37,4	29,4	24,7	26,8	14,3	26,7
Einhleypar konur	40	67	56	64	40	32	299
%	33,3	35,3	24,6	24,7	19,5	19,9	25,7
Einstæðir feður	4	1	6	5	2	2	20
%	3,3	0,5	2,6	1,9	1,0	1,2	1,7
Einstæðar mæður	42	43	85	113	99	93	475
%	35,0	22,6	37,3	43,6	48,3	57,8	40,8
Hjón/sambýlisfólk barnlaus	1	3	4	2	4	0	14
%	0,8	1,6	1,8	0,8	2,0	0,0	1,2
Hjón/sambýlisfólk með börn	2	5	10	11	5	11	44
%	1,7	2,6	4,4	4,2	2,4	6,8	3,8
Samtals	120	190	228	259	205	161	1.163
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

Mynd 12

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda eftir fjölskyldugerð árin 2009-2011.

Tafla 23

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir atvinnustöðu. Samanburður milli þjónustumiðstöðva.

Atvinnustaða	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
Öryrki	37	67	73	93	79	41	390
%	30,8	35,3	32,0	35,9	38,5	25,5	33,5
Í launaðri vinnu	27	37	61	42	41	67	275
%	22,5	19,5	26,8	16,2	20,0	41,6	23,6
Atvinnulaus	32	47	57	84	48	37	305
%	26,7	24,7	25,0	32,4	23,4	23,0	26,2
Nemi	18	27	23	26	14	11	119
%	15,0	14,2	10,1	10,0	6,8	6,8	10,2
Ellilífeyrisþegi	5	10	12	9	20	3	59
%	4,2	5,3	5,3	3,5	9,8	1,9	5,1
Heimavinnandi	1	2	2	5	3	2	15
%	0,8	1,1	0,9	1,9	1,5	1,2	1,3
Samtals	120	190	228	259	205	161	1.163
Samtals %	100	100	100	100	100	100	100

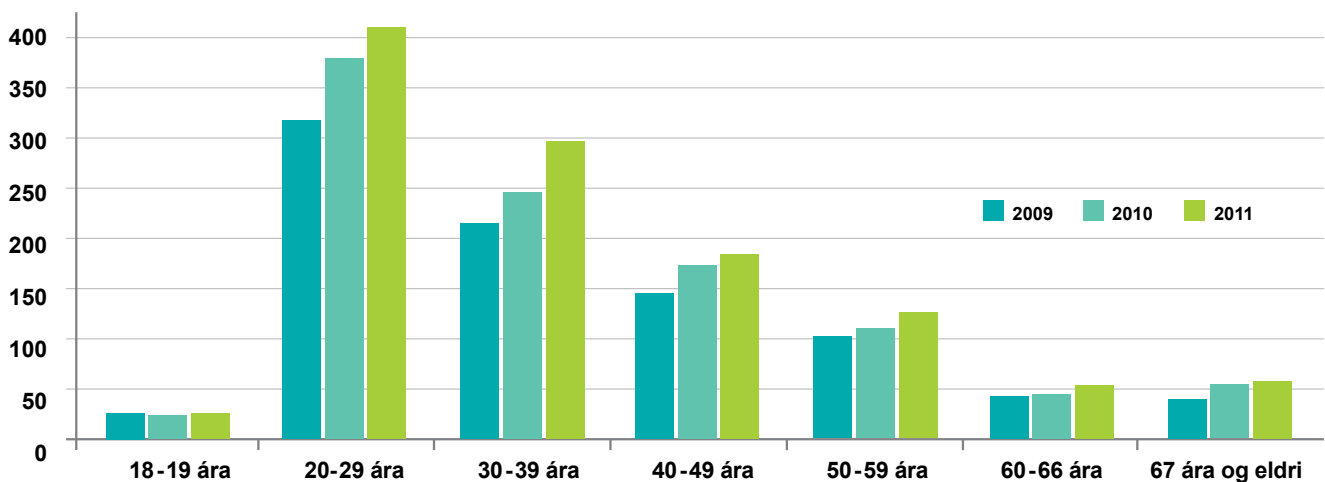
Tafla 24

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda og hlutfallsleg skipting eftir aldri. Samanburður milli þjónustumiðstöðva

Aldur	Vesturbær	Miðborg og Hlíðar	Laugardalur og Háaleiti	Breiðholt	Árbær og Grafarholt	Grafarvogur og Kjalarnes	Samtals
18-19 ára	2	5	3	8	2	6	26
%	1,7	2,6	1,3	3,1	1,0	3,7	2,2
20-29 ára	38	64	72	110	62	67	413
%	31,7	33,7	31,6	42,5	30,2	41,6	35,5
30-39 ára	34	44	66	61	52	42	299
%	28,3	23,2	28,9	23,6	25,4	26,1	25,7
40-49 ára	18	29	42	39	31	26	185
%	15,0	15,3	18,4	15,1	15,1	16,1	15,9
50-59 ára	17	26	23	25	24	12	127
%	14,2	13,7	10,1	9,7	11,7	7,5	10,9
60-66 ára	6	12	10	7	14	5	54
%	5,0	6,3	4,4	2,7	6,8	3,1	4,6
67 ára og eldri	5	10	12	9	20	3	59
%	4,2	5,3	5,3	3,5	9,8	1,9	5,1
Samtals	120	190	228	259	205	161	1.163
<i>Samtals %</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

Mynd 13

Sérstakar húsaleigubætur á almennum leigumarkaði, fjöldi notenda eftir aldri árin 2009-2011

Sérstakar húsaleigubætur í húsnæði Félagsbústaða hf.

Alls fengu 2.177 notendur í Reykjavík greiddar sérstakar húsaleigubætur vegna húsnæðis á forræði Félagsbústaða hf. á árinu og er það fækkun um 0,3% frá fyrra ári. Af þessum 2.177 fengu 84% óskertar bætur.

Tafla 25

Fjöldi notenda sem fá sérstakar húsaleigubætur í húsnæði Félagsbústaða, skipt eftir þjónustumiðstöðvum og tegund íbúðar

Þjónustumiðstöð	Félagsleg leiguíbúð		Þjónustuíbúð		Samtals	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Vesturbær	164	8,7	0	0,0	164	7,5
Miðborg og Hlíðar	255	13,5	95	33,5	350	16,1
Laugardalur og Háaleiti	436	23,0	169	59,5	605	27,8
Breiðholt	554	29,3	0	0,0	554	25,4
Árbær	286	15,1	0	0,0	286	13,1
Grafarvogur og Kjalarnes	198	10,5	20	7,0	218	10,0
Samtals	1.893	100	284	100	2.177	100

Tafla 26

Sérstakar húsaleigubætur í húsnæði Félagsbústaða, fjöldi notenda eftir fjölskyldugerð og tegund íbúðar

Fjölskyldugerð	Félagsleg leiguíbúð		Þjónustuíbúð		Samtals	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Einhleypir karlar	624	33,0	79	27,8	703	32,3
Einhleypar konur	523	27,6	183	64,4	706	32,4
Einstæðir feður	37	2,0	0	0,0	37	1,7
Einstæðar mæður	563	29,7	0	0,0	563	25,9
Hjón/sambýlisfólk, barnlaus	61	3,2	22	7,7	83	3,8
Hjón/sambýlisfólk, með börn	85	4,5	0	0,0	85	3,9
Samtals	1.893	100	284	100	2.177	100

Tafla 27

Sérstakar húsaleigubætur í húsnæði Félagsbústaða, fjöldi með skertar eða óskertar bætur og tegund íbúðar

Bætur	Félagsleg leiguíbúð		Þjónustuíbúð		Samtals	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Óskertar	1.576	83,3	261	91,9	1.837	84,4
Skertar	317	16,7	23	8,1	340	15,6
Samtals	1.893	100	284	100	2.177	100

Félagslegt leiguhúsnæði

Félagslegt leiguhúsnæði er ætlað þeim sem ekki geta séð sér og fjölskyldu sinni fyrir húsnæði vegna fjárhagslegra eða félagslegra aðstæðna. Velferðarsvið sér um að þjónustugreina, meta og úthluta íbúðum Félagsbústaða hf.

Í lok árs voru íbúðirnar 1.749 talsins. Umsóknum í bið fjölgaði um 6% frá lokum árs 2010 til loka árs 2011. Úthlutunum fækkaði um 5% milli ára. Umsóknum sem bárust á árinu um félagslegt húsnæði fækkaði um 2% milli ára. Félagslegt leiguhúsnæði er í eigu Félags-bústaða hf. sem sjá um gerð leigusamninga, innheimtu leigu og viðhald eignanna.

Tafla 28

Nýjar umsóknir og úthlutanir félagslegs leiguhúsnæðis 2009-2011

	2009	2010	2011
Umsóknir sem bárust á árinu	932	1.132	1.108
Umsóknir alls á biðlista í árslok	648	675	716
Umsóknir á biðlista í árslok sem bárust á árinu	309	402	414
Umsóknir á biðlista í árslok skv. 10. gr.*	295	355	394
Úthlutanir á árinu	185	193	184

*Umsækjendur á biðlista eftir félagslegu leiguhúsnæði sem fá jafnframt greiddar sérstakar húsaleigubætur samkvæmt 10. gr. reglna um félagslegar leiguíbúðir og sérstakar húsaleigubætur í Reykjavík.

Tafla 29

Félagslegt leiguhúsnæði, umsóknir á biðlista eftir stærð íbúðar í árslok 2010 og 2011

Stærð íbúðar	2010		2011		Breyting milli ára í %
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
1-2 herbergi	442	65,5	482	67,3	9,0
3 herbergi	154	22,8	170	23,7	10,4
4 herbergi	79	11,7	64	8,9	-19,0
Samtals	675	100	716	100	6,1

Tafla 30

Fjöldi úthlutana eftir stærð íbúðar árin 2010 og 2011

Stærð íbúðar	2010		2011		Breyting milli ára í %
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
1-2 herbergi	80	41,5	67	36,4	-16,3
3 herbergi	66	34,2	57	31,0	-13,6
4 herbergi	47	24,4	60	32,6	27,7
Samtals	193	100	184	100	-4,7

Tafla 31

Biðtími eftir úthlutun eftir árum og stærð íbúða 2009-2011

	2009	2010	2011
Meðalbiðtími í mánuðum. Alls.	27	17	23
1-2 herbergi	32	22	27
3 herbergi	25	15	23
4+ herbergi	25	14	18
Skemmstur biðtími í mánuðum. Alls.	0	0	0
1-2 herbergi	0	0	0
3 herbergi	1	0	0
4+ herbergi	0	0	0
Lengstur biðtími í mánuðum. .	98	84	101
1-2 herbergi	88	82	101
3 herbergi	90	84	80
4+ herbergi	98	83	68

Tafla 32

Milliflutningar í félagslegu húsnæði. Umsóknir og úthlutanir 2009-2011

	2009	2010	2011
Umsóknir á biðlista í árslok	288	302	307
Umsóknir sem bárust á árinu	205	200	161
Úthlutanir á árinu	160	88	65

Þjónustuíbúðir fyrir eldri borgara

Þeim eldri borgurum, sem þurfa meiri aðstoð og stuðning en hægt er að fá í heimahúsi en hafa ekki þörf fyrir hjúkrunarheimili, býðst að sækja um þjónustuíbúð. Þar er m.a. boðið upp á heimaþjónustu, sólarhringsvaktþjónustu, öryggishnapp, þríf á sameign, fullt fæði og félagsstarf. Markmið með rekstri þjónustuíbúða er að mæta þörfum íbúa sem þar búa og tryggja sjálfstæði þeirra, t.d. hvað varðar fjármál og heimilishald. Á árinu var búið í alls 373 þjónustuíbúðum á vegum Reykjavíkurborgar. Tekið er við umsóknum um þjónustuíbúðir á þjónustumiðstöðvum borgarinnar þar sem þörf fyrir þjónustuíbúð er metin.

Tafla 33

Þjónustuíbúðir eldri borgara, fjöldi íbúða eftir staðsetningu og tegund.

Staðsetning	Einstaklingsíbúðir	2 herb.	Alls
Dalbraut 21-27	46	12	58
Fróðengi 1-11	3	18	21
Furugerði 1	56	20	76
Langahlíð 3	32	1	33
Lindargata 57, 61, 64, 66	0	79	79
Norðurbúrún 1	52	7	59
Seljahlíð	44	3	47
Samtals	233	140	373

Tafla 34

Þjónustuíbúðir eldri borgara. Fjöldi umsókna og úthlutana 2009-2011

	2009	2010	2011	Breyting milli 2010 og 2011
Umsóknir sem bárust á árinu	114	152	124	-18,4 %
Umsóknir alls á biðlista í árslok	410	386	350	-9,3 %
Umsóknir á biðlista í lok árs sem bárust á árinu	67	85	69	-18,8 %
Meðalbiðtími í mánuðum	29	28	34	21,4 %
Úthlutanir á árinu	65	84	78	-7,1 %

Hjúkrunarheimili

Reykjavíkurborg á og rekur tvö hjúkrunarheimili, Droplaugarstaði og Seljahlíð, og er sólarhringsþjónusta veitt á báðum stöðum.

Á Droplaugarstöðum eru 82 íbúar í einbýlum með sérbaðherbergi. Í boði er félagsstarf, þjónusta sjúkra- og iðjupjálfra, sálfræðings og þar er jafnframt starfrækt hárgreiðslustofa og fótaaðgerðarstofa.

Í Seljahlíð er tvenns konar búsetuform, hjúkrunardeild og þjónustuíbúðir. Á hjúkrunardeild bjuggu í árslok 20 einstaklingar, 18 í einbýli og tveir í tveggja herbergja íbúð. Í þjónustuíbúðum bjuggu 44 íbúar í einstaklingsíbúðum og sex íbúar í hjónaíbúðum. Alls bjuggu því 70 íbúar í Seljahlíð í árslok. Í boði er m.a. félagsstarf, matur, böðun, hárgreiðsla, fót snyrting, sjúkrabjálfun og leikfimi. Á lóð Seljahlíðar eru 18 sjálfseignaríbúðir með brunavarnarkerfi sem tengist símaavakt í þjónustumiðstöð Seljahlíðar.

Húsnæði fyrir fatlað fólk

Með yfirfærslu málaflokks fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga 1. janúar 2011 fluttist fjölbreytt búsetuþjónusta til Reykjavíkurborg og bættist við þau úrræði sem þegar voru í boði hjá borginni. Sérstæk húsnæðisúrræði sem standa til boða fyrir fatlað fólk í Reykjavík eru: herbergja- og íbúðasambýli og þjónustukjarnar, búsetuendurhæfingarheimili og búsetukjarnar fyrir geðfatlaða. Er þessi búsetuþjónusta ýmist á forræði Reykjavíkurborgar, félagasamtaka eða sjálfseignastofnana. Alls voru 216 rými árið 2011 í sérstökum húsnæðisúrræðum fyrir fólk með þroskaraskanir á 43 stöðum. Húsnæði fyrir geðfatlað fólk var á 18 stöðum með rými fyrir 113 einstaklinga með geðraskanir. Til viðbótar er eitt heimili með rými fyrir fimm börn. Samtals eru sérstæk húsnæðisúrræði fyrir fatlað fólk í Reykjavík á 62 stöðum með rými fyrir 334 einstaklinga.

Tafla 35

Húsnæði fyrir fatlað fólk. Fjöldi staða, rýma og íbúa 2011

Tegund húsnæðis	Fjöldi staða	Rými	Íbúar
Herbergjasambýli	16	83	75
Íbúðarsambýli	17	82	89
Þjónustukjarnar	10	51	49
Búsetuendurhæfingarheimili	3	21	21
Búsetukjarnar	14	92	93
Heimili fyrir börn	1	5	5
Samtals	61	334	332

Herbergjasambýli

Herbergjasambýli eru í einbýlishúsum í almennum íbúðahverfum. Á heimilunum búa fjórir til fimm einstaklingar hver með sitt herbergi og deila öðru rými sameiginlega svo sem stofu, eldhúsi og snyrtingu. Sumir eru þó með sérsnyrtingu. Almenn er um sólarhringsþjónustu að ræða sem er sveigjanleg en reynt að koma til á mótis við óskir og þarfir íbúa eins og kostur er. Árið 2011 voru herbergjasambýlin 16, með rými fyrir 83 einstaklinga með þroskaraskanir.

Íbúðasambýli

Íbúðasambýli eru í sérbyggðu eða breyttu húsnæði í almennum íbúðahverfum. Á heimilunum búa öllu jöfnu fimm til sex einstaklingar hver með litla íbúð og með aðgang að sameiginlegu rými ásamt öðru heimilisfólki s.s. stofu og eldhúsi. Almenn er um sólarhringsþjónustu að ræða sem er sveigjanleg en reynt að koma til mótis við óskir og þarfir íbúa eins og kostur er. Árið 2011 voru íbúðasambýlin 17, með rými fyrir 82 einstaklinga með þroskaraskanir.

Þjónustukjarnar

Þjónustukjarnar eru alla jafna í fjölbýlishúsum eða húsum sem breytt hefur verið til að mæta þörfum fatlaðs fólks um þjónustu. Í húsnæðinu búa yfirleitt um fimm til sex einstaklingar, hver með sína íbúð og starfsmannaöstaða er í húsinu. Almenn er um sólarhringsþjónustu að ræða en einnig eru þjónustukjarnar án næturvaktar eða viðveru starfsmanns allan sólahringinn. Stuðningur er sveigjanlegur og reynt að koma til á mótis við óskir og þarfir íbúa eins og kostur er. Árið 2011 voru þjónustukjarnar 10, með rými fyrir 51 einstakling með þroskaraskanir.

Búsetuendurhæfingarheimili

Árið 2011 voru búsetuendurhæfingarheimili þrjú, með rými fyrir 21 einstakling með geðraskanir. Tvö búsetuendurhæfingarheimili eru með sólarhringsþjónustu og á hvoru heimili eru átta til níu einstaklingar. Unnið er eftir VSL aðferðafræði (virkjum, styðjum og leysum) sem þróuð var m.a. í samvinnu við hagsmunasamtök. Þessi skammtíma þjónustuúrræði er ætluð geðfötludum einstaklingum sem þörf hafa á búsetuendurhæfingu. Um er að ræða herbergi með sameiginlegri aðstöðu um eldhús, stofu og salerni. Auk þess eru þjálfunareldhús og sérstæk aðstaða vegna virkni þjálfunar og hæfingar. Dvöl íbúa getur verið frá sex mánuðum til 36 mánaða.

Búsetukjarnar

Árið 2011 voru 14 búsetukjarnar með rými fyrir 92 geðfatlaða einstaklinga. Húsnæðisúrræðin eru í fjölbýlishúsum, oft sem einn stigagangur eða á annan hátt hluti af almennu fjölbýli. Hver íbúi innan búsetukjarna hefur eigin íbúð, frá 40-60 fm², með aðgang að þjónustuíbúð. Fjöldi íbúa í hverjum kjarna getur verið frá 4-7. Þjónustustigi búsetukjarna er skipt upp í þrjá þyngdarstuðla eftir umfangi þjónustu. Í þyngdarflokki 1 er ekki næturvakt en í þyngdarflokki 3 er alltaf næturvakt. Þyngdarflokkur 2 getur haft óreglulega næturvakt eða aðgengi að næturvakt frá öðrum búsetukjarna. Þjónusta er byggð á VSL-aðferðafræði (virkjum, styðjum og leysum). Þannig setja allir íbúar sér markmið og velja í samvinnu við stjórnanda þá þjónustu sem þeir þurfa til þess að vinna að marmiðum.

Heimili fyrir börn

Heimilið er fyrir mikið líkamlega og andlega fötluð börn. Þjónustan fer fram í sérbyggðu húsnæði þar sem tekið er mið af þörfum fjölfatlaðra barna. Á heimilinu búa fimm börn á aldrinum 14-18 ár hvert með sitt herbergi en deila öðru rými svo sem hreinlætisaðstöðu. Veitt er sólarhringsþjónusta.

Búsetuúrræði vegna félagslegra aðstæðna

Velferðarsvið veitir búsetuþjónustu fólki sem á í margháttuðum félagslegum vanda, s.s. vegna áfengis- og vímuefnaneyslu. Úrræðin eru sum hver starfrækt með þjónustusamningum og í samstarfi við frjáls félagasamtök eins og Reykjavíkurdeild Rauða krossins, Samhjálp og SÁÁ. Þjónustan er ýmist ætluð sem skammtímalausn eða sem þjónusta til lengri tíma. Markmiðið er m.a. að veita víðtækan stuðning sem lið í endurhæfingu og aðlögun að sjálfstæðri búsetu. Leitast er við að mæta þörfum hvers

og eins með breytilegum úrræðum og lausnum. Mikil áhersla er lögð á að samþætta þjónstuúrræði sem í boði eru á Velferðarsviði og er boðið upp á ýmiss konar stuðning og hæfingu í tengslum við búsetuþjónustuna sjálfa. Þar á meðal má nefna ráðgjöf, endurhæfingu, félagslegan stuðning, heimaþjónustu og starfsendurhæfingu. Tekið er við umsóknum um þjónustuna í þjónustumiðstöðvum. Þeir sem fá næturgistingu í Gistiskýlinu og Konukoti gera það milliliðalaust.

Tafla 36

Búsetuúrræði vegna félagslegra aðstæðna. Fjöldi íbúa/gesta og rýma og meðaldvöl á árinu

Úrræði og samstarfsaðilar	Íbúar	Rými	Meðaldvöl (dagar/nætur)
Áfangaheimili fyrir karla	15	8	184
Áfangaheimili fyrir karla (Samhjálp)	20	8	124
Búseta með félagslegum stuðningi (SÁÁ)	34	20	172
Smáhýsi	5	4-8	290
Stuðningsheimili fyrir karla	11	8	239
Stuðningsheimili fyrir karla (Samhjálp)	9	8	298
Stuðningsheimili fyrir konur	8	5	203
Næturgisting fyrir konur (Rauði krossinn)	67	8	23
Næturgisting fyrir karla (Samhjálp)	133	20	42

Ráðgjöf og sérfræðipjónusta

Félagsleg ráðgjöf á þjónustumiðstöðvum

Félagsleg ráðgjöf tekur m.a. til ráðgjafar vegna atvinnuleysis, veikinda, húsnæðisleysis, fjárhagsvanda, fötlunar, öldrunar, málefna útlendinga, málefna barna og ungmenna, fjölskylduvanda, og áfengis- og vímuefnavanda. Markmið ráðgjafarinnar er að hjálpa fólki til sjálfshjálpar þannig að sérhver einstaklingur geti sem best notið sín í samfélaginu. Ráðgjöf við einstaklinga og fjölskyldur miðar að því að koma til móts við ólíkar þarfir þeirra sem leita til þjónustumiðstöðvanna eftir þjónustu. Einnig veita ráðgjafar upplýsingar um þjónustu utan þjónustumiðstöðvanna og vísa fólki á þau úrræði sem henta hverjum og einum.

Samkomulag um félagslega ráðgjöf

Samkomulag um félagslega ráðgjöf er skriflegt samkomulag þar sem ráðgjafi og notandi sammælast um markmið með ráðgjöfinni, tímasetja samkomulagið og leggja sameiginlega mat á árangur við lok samkomulagsins.

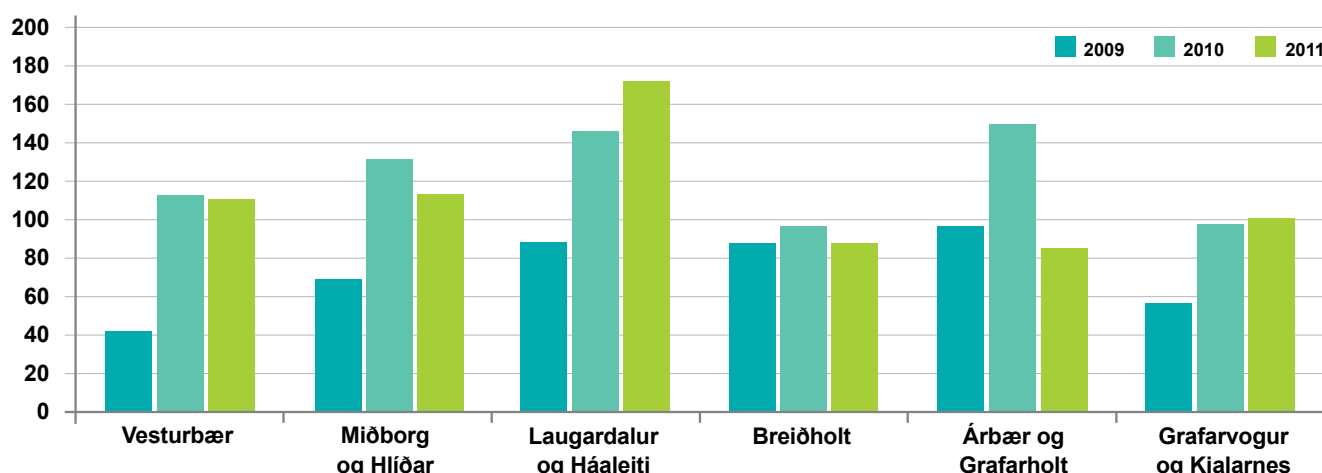
Tafla 37

Samkomulag um félagslega ráðgjöf. Fjöldi notenda og samninga eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Notendur	Samningar
Vesturbær	111	148
Miðborg og Hlíðar	113	140
Laugardalur og Háaleiti	172	218
Breiðholt	88	105
Árbær og Grafarholt	85	115
Grafarvogur og Kjalarnes	101	132
Samtals	670	858

Mynd 14

Samkomulag um félagslega ráðgjöf. Fjöldi notenda eftir þjónustumiðstöðvum, 2009-2011

Ráðgjöf og sérfræðipjónusta utan stofnana

Velferðarsvið greiðir fyrir ráðgjöf hjá sérfræðingum utan stofnana, s.s. sálfræðingum, geðlæknum og félagsráðgjöfum eftir sérstökum heimildum í reglum um fjárhagsaðstoð. Heimildin er veitt sem liður í umfangsmeiri félagslegri aðstoð og þegar fyrirsjáanlegt er að ekki sé hægt að veita þjónustuna innan þjónustumiðstöðvar eða á vegum heilbrigðisstofnana. Sérstakar verklagsreglur gilda um þjónustuna og annast ráðgjafar á þjónustumiðstöðvum milligöngu.

Sérfræðipjónusta skóla

Sérfræðipjónusta skóla er veitt í samræmi við lög um slíka þjónustu og á grundvelli þjónustusamnings Velferðarsviðs við Skóla- og frístundasvið. Starfið lýtur að ráðgjöf og stuðningi við almennt skólastarf og að nýbreytni- og þróunarstarfi í skólum og fer fram á þjónustumiðstöðvum borgarinnar. Þjónustan tekur til hvers konar erfiðleika barnanna í skóla og námi, s.s. samskipta, hegðunar og ástundunar náms. Meginmarkmið er að veita heildstæða og fjölbreytta ráðgjöf og er hún veitt starfsfólki skóla, nemendum og foreldrum þeirra.

Tafla 38

Sérfræðiaðstoð utan stofnana, fjöldi greiðsluheimilda og notenda árin 2009-2011

	Árið 2009	Árið 2010	Árið 2011
Fjöldi greiðsluheimilda	190	190	177
Fjöldi notenda	168	142	145

Tafla 39

Sérfræðipjónusta skóla, einstaklingsmál. Fjöldi beiðna eftir aldri, þjónustumiðstöð og kyni, 2011

Leikskóli – allur aldur	Drengir	Stúlkur	Alls
Vesturbær	49	25	74
Miðborg og Hlíðar	44	13	57
Laugardalur og Háaleiti	60	26	86
Breiðholt	89	30	119
Árbær og Grafarholt	55	25	80
Grafarvogur og Kjalarnes	36	22	58
Leikskóli – allur aldur samtals	333	141	474
Grunnskóli – yngsta stig	Drengir	Stúlkur	Alls
Vesturbær	45	15	60
Miðborg og Hlíðar	22	13	35
Laugardalur og Háaleiti	42	15	57
Breiðholt	51	24	75
Árbær og Grafarholt	38	25	63
Grafarvogur og Kjalarnes	40	16	56
Grunnskóli – yngsta stig samtals	238	108	346
Grunnskóli – miðstig	Drengir	Stúlkur	Alls
Vesturbær	61	20	81
Miðborg og Hlíðar	20	9	29
Laugardalur og Háaleiti	33	16	49
Breiðholt	59	24	83
Árbær og Grafarholt	45	26	71
Grafarvogur og Kjalarnes	56	29	85
Grunnskóli – miðstig samtals	274	124	398
Grunnskóli – unglingastig	Drengir	Stúlkur	Alls
Vesturbær	29	23	52
Miðborg og Hlíðar	16	8	24
Laugardalur og Háaleiti	24	20	44
Breiðholt	53	33	86
Árbær og Grafarholt	19	21	40
Grafarvogur og Kjalarnes	34	21	55
Grunnskóli – unglingastig samtals	175	126	301
Fjöldi beiðna alls	Drengir	Stúlkur	Alls
Vesturbær	184	83	267
Miðborg og Hlíðar	102	43	145
Laugardalur og Háaleiti	159	77	236
Breiðholt	252	111	363
Árbær og Grafarholt	157	97	254
Grafarvogur og Kjalarnes	166	88	254
Samtals	1.020	499	1.519

Tafla 40

Hlutfall tilvísunarástæðna hjá drengjum. Skipting eftir skólastigum, 2011

Tilvísunarástæða	Leikskóli	Grunnskóli – yngsta stig	Grunnskóli – miðstig	Grunnskóli – unglingastig	Alls
Grunur um einbeitingarskort/ofvirkni	27,3	53,9	55,4	40,0	43,7
Hegðunarerfiðleikar	30,2	36,2	34,4	25,3	32,1
Málörðugleikar	57,6	17,1	10,8	11,6	27,4
Tilfinningalegir erfiðleikar	13,2	27,0	38,2	37,9	27,4
Skortur á félagstengslum	26,3	29,6	23,7	22,1	25,7
Námserfiðleikar	2,4	17,8	29,6	32,6	18,5
Grunur um seinkun í almennum þroska	17,1	11,8	10,8	9,5	12,9
Frávik í hreyfiþroska	10,7	9,9	5,4	2,1	7,7
Endurmat	2,0	4,6	3,8	7,4	3,9
Skólasókn	0,5	1,3	1,6	20,0	3,9
Erfiðleikar á heimili	1,0	2,0	5,9	3,2	3,0
Aðlögunarerfiðleikar	1,5	2,6	2,7	0,0	1,9
Heilsufar	1,0	0,0	0,0	2,1	0,6

Tafla 41

Hlutfall tilvísunarástæðna hjá stúlkum. Skipting eftir skólastigum, 2011

Tilvísunarástæða	Leikskóli	Grunnskóli – yngsta stig	Grunnskóli – miðstig	Grunnskóli – unglingastig	Alls
Grunur um einbeitingarskort/ofvirkni	35,4	43,3	52,6	45,8	43,8
Tilfinningalegir erfiðleikar	20,8	26,7	36,8	50,6	33,7
Námserfiðleikar	4,2	30,0	44,7	39,8	28,3
Skortur á félagstengslum	21,9	25,0	26,3	19,3	22,9
Málörðugleikar	44,8	15,0	15,8	3,6	21,3
Hegðunarerfiðleikar	22,9	20,0	15,8	10,8	17,5
Grunur um seinkun í almennum þroska	12,5	11,7	13,2	9,6	11,7
Skólasókn	0,0	3,3	3,9	20,5	7,0
Frávik í hreyfiþroska	8,3	8,3	1,3	2,4	5,1
Endurmat	2,1	3,3	6,6	3,6	3,8
Erfiðleikar á heimili	2,1	3,3	2,6	2,4	2,5
Heilsufar	3,1	1,7	0,0	1,2	1,6
Aðlögunarerfiðleikar	1,0	1,7	0,0	0,0	0,6

Fjölskyldumiðstöðin

Reykjavíkurbild Rauða kross Íslands rekur Fjölskyldumiðstöðina með aðkomu Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar. Þjónustan felst í ráðgjöf og fjölskyldumeðferð og fer fram annars vegar með viðtölum við einstaklinga, foreldra og börn þeirra, og hins vegar með hópastarfi í samstarfi við grunnskóla og þjónustu- og frístundamiðstöðvar.

Markmið með þjónustu miðstöðvarinnar er að aðstoða fjölskyldur sem eiga í vanda, m.a. vegna vímuefnaneyslu barna, skilnaðar- og samskiptavanda, kvíða/depurðar og erfiðleika í skóla. Hugmyndafræði Fjölskyldumiðstöðvar er í anda forvarna, lögð er áhersla á að grípa sem fyrst inn í vandamál og leita lausna áður en málin ná að þróast til verri vegar.

Tafla 42

Ráðgjöf á Fjölskyldumiðstöðinni. Fjöldi fjölskyldna, barna og viðtala, samanburður árin 2009-2011.

	2009	2010	2011
Fjölskyldur	320	416	442
Börn	560	903	890
Viðtöl	1.510	2.024	1.960

Barnavernd Reykjavíkur

Barnavernd Reykjavíkur starfar samkvæmt 2. gr. barnaverndarlaga (nr. 80/2002) sem tryggir að börn sem búa við óviðunandi aðstæður eða börn sem stofna heilsu sinni og þroska í hættu fái nauðsynlega aðstoð. Skál það gert með því að styrkja fjölskyldur í uppeldishlutverki sínu og beita úrræðum til verndar einstökum börnum þegar það á við. Lögin taka til allra barna sem eru á yfirráðasvæði íslenska ríkisins.

Þegar barnaverndarnefnd fær rökstuddan grun um að líkamlegri eða andlegri heilsu barns eða þroska geti verið hættu búin vegna vanrækslu, vanhæfni eða framferðis foreldra eða að barn stefni heilsu sinni eða þroska í hættu með hegðan sinni, er henni skylt að kanna málið án tafar. Þá eru mál barnsins unnin á grundvelli barnaverndarlaga, m.a. með ráðgjöf um uppeldislegar aðstæður barnanna og beitingu úrræða þegar það á við. Barnaverndarnefnd Reykjavíkur ber ábyrgð á meðferð slíkra mála í Reykjavík og Barnavernd Reykjavíkur ber ábyrgð á framkvæmd mála sem unnin eru í borginni samkvæmt barnaverndarlögum.

Neyðarlínan 112

Neyðarlínan 112 tekur við tilkynningum samkvæmt samningi við barnaverndarnefndir landsins utan skrifstofutíma, forgangsraðar erindum, skráir helstu upplýsingar og kemur þeim til viðkomandi barnaverndarnefndar.

Bakvakt

Bakvakt vegna barnaverndarmála er starfrækt í Reykjavík alla virka daga utan skrifstofutíma og um helgar. Þegar erindi berst til bakvaktar er metið hvort þörf sé tafarlausrar aðstoðar eða hvort málið megi bíða næsta virka dags. Bakvaktarstarfsmenn eru viðstaddir skýrslutöku yfir börnum hjá lögreglunni. Hluti þeirra erinda sem berst til bakvaktar er flokkaður undir formlegar tilkynningar en önnur ekki, t.d. erindi sem hægt er að sinna símleiðis eða geta beðið afgreiðslu á skrifstofutíma. Alls bárust 616 erindi til bakvaktar á árinu og bárust flest þeirra frá lögreglu, öðrum opinberum aðilum, foreldrum, öðrum ættingjum og nágrönnum.

Tafla 43

Barnaverndarmál. Fjöldi barna og fjölskyldna 2009-2011

	Fjöldi barna			Fjöldi heimila		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Mál til meðferðar v/ barna og unglinga	2.662	2.646	2.752	2.106	2.103	2.200
Mál sem lögð voru fyrir barnaverndarnefnd	146	153	154	125	124	125

Tafla 44

Mál sem Barnavernd Reykjavíkur hafði til meðferðar, skipt eftir aldri og kyni. Fjöldi og hlutfall (%)

Aldur	Drengir	Stúlkur	Samtals
0-5 ára	257	273	530
%	17,5	23,3	20,1
6-12 ára	449	338	787
%	30,6	28,9	29,8
13-18 ára	745	542	1.287
%	50,7	46,3	48,8
19-20 ára	17	17	34
%	1,2	1,5	1,3
Samtals	1.468	1.170	2.638
Samtals %	100	100	100

Upplýsingar um aldur og kyn barna eru ekki fyrir hendi í 114 málum þar sem veittar voru umsagnir, m.a. vegna ættleiðinga og um hæfi fósturforeldra og stuðningsfjölskyldna.

Tafla 45

Tilkynningar á grundvelli barnaverndarlaga árin 2009-2011, fjöldi tilkynninga, barna og heimila

	Árið 2009	Árið 2010	Árið 2011
Fjöldi tilkynninga	4.332	4.255	4.170
Fjöldi barna	1.996	2.003	2.067
Fjöldi heimila	1.583	1.621	1.686

Tafla 46

Fjöldi tilkynninga vegna barna á grundvelli barnaverndarlaga, skipt eftir ástæðu tilkynningar, aldri og kyni barna

	0-12 ára			13-18 ára			Samtals		
Ástæður tilkynninga	Drengir	Stúlkur	Alls	Drengir	Stúlkur	Alls	Drengir	Stúlkur	Alls
Afbrot barns	41	8	49	485	161	646	526	169	695
Barn beitir ofbeldi	19	2	21	156	24	180	175	26	201
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	37	7	44	340	244	584	377	251	628
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	1	1	2	38	26	64	39	27	66
Neysla barns á vímuefnum	3		3	178	104	282	181	104	285
Áhættuhegðun barna samtals	101	18	119	1.197	559	1.756	1.298	577	1.875
Kynferðislegt ofbeldi	38	50	88	18	68	86	56	118	174
Líkamlegt ofbeldi	76	60	136	76	47	123	152	107	259
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	218	229	447	92	85	177	310	314	624
Ofbeldi samtals	332	339	671	186	200	386	518	539	1.057
Líkamleg vanræksla	6	9	15	2	1	3	8	10	18
Tilfinningaleg vanræksla	10	24	34	6	4	10	16	28	44
Vanræksla varðandi nám	6	6	12	4	1	5	10	7	17
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	412	469	881	119	119	238	531	588	1.119
Vanræksla samtals	434	508	942	131	125	256	565	633	1.198
Heilsa eða líf ófæddis barns í hættu	28	12	40				28	12	40
Fjöldi tilkynninga alls	895	877	1.772	1.514	884	2.398	2.409	1.761	4.170

Tafla 47

Fjöldi tilkynninga vegna barna á grundvelli barnaverndarlaga, skipt eftir tilkynnanda, aldri og kyni barna

	0-12 ára			13-18 ára			Samtals		
Tilkynnandi	Drengir	Stúlkur	Alls	Drengir	Stúlkur	Alls	Drengir	Stúlkur	Alls
Lögregla	359	289	648	1.117	510	1.627	1.476	799	2.275
Foreldrar barns – með forsjá	47	78	125	111	110	221	158	188	346
Nágrenni/almennur borgari	122	142	264	39	36	75	161	178	339
Læknir/heilsugæsla/sjúkrahús	116	105	221	36	50	86	152	155	307
Skóli/sérfræðipj.skóla/ fræðsluskrifstofa	75	54	129	85	68	153	160	122	282
Ættingjar barns aðrir en foreldrar	52	62	114	22	19	41	74	81	155
Þjónustumiðstöð/Starfsmenn Velferðarsviðs	40	42	82	35	32	67	75	74	149
Önnur barnaverndarnefnd/ félagsþjónusta	24	35	59	14	16	30	38	51	89
Foreldrar barns – ekki með forsjá	21	26	47	12	12	24	33	38	71
Leikskóli/gæsluforeldri	30	40	70	1		1	31	40	71
Stuðlar/meðferðarheimili/aðrar stofnanir barnaverndarstofu	3	2	5	24	10	34	27	12	39
Barn/ungmenn leitaði sjálf til barnaverndarnefndar	1		1	17	17	34	18	17	35
Aðrir	5	2	7	1	4	5	6	6	12
Fjöldi tilkynninga alls	895	877	1.772	1.514	884	2.398	2.409	1.761	4.170

Tafla 48

Aldur og kyn barna sem tilkynnt var um á grundvelli barnaverndarlaga

	Drengir		Stúlkur		Alls		Fjöldi heimila
Aldur	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
0-5 ára	201	17,2	208	23,1	409	19,8	335
6-12 ára	320	27,4	247	27,4	567	27,4	485
13-18 ára	645	55,3	446	49,5	1.091	52,8	1.036
Samtals	1.166	100	901	100	2.067	100	1.686

Tafla 49

Aldur og kyn barna þar sem gerð var könnun vegna tilkynningar á grundvelli 21. gr. barnaverndarlaga

	Drengir		Stúlkur		Alls		Fjöldi heimila
Aldur	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	
0-5 ára	142	26,7	150	29,4	292	28,0	230
6-12 ára	176	33,1	167	32,7	343	32,9	289
13-18 ára	213	40,1	193	37,8	406	39,0	380
Samtals	531	100	510	100	1.041	100	790

Tafla 50

Umsagnir vegna mála um umgengni, ættleiðinga og fósturs, skipt eftir fjölda heimila og fjölda barna

	2010		2011	
	Fjöldi heimila	Fjöldi barna	Fjöldi heimila	Fjöldi barna
Erindi frá sýslum. vegna umgengnismála	34	50	24	34
Ættleiðing	27	27	18	19
Fósturhæfi	30	30	23	23
Umsögn um hæfi stuðningsfjölskyldu	46	46	28	28
Samtals	137	153	93	104

Fósturúrræði á vegum Barnaverndar

Þegar barnaverndarnefnd felur fósturforeldrum umsjá og/ eða aðra forsjárskyldu í að minnsta kosti þrjá mánuði geta fósturráðstafanir verið þrenns konar, tímabundið fóstur, styrkt fóstur og varanlegt fóstur.

Tímabundið fóstur á við þegar ætla má að unnt verði að bæta aðstæður þannig að barnið muni geta snúið aftur til

foreldra sinna án verulegrar röskunar á högum sínum. Styrkt fóstur á við þegar barn á við verulega hegðunarerfiðleika að stríða og uppfyllt eru skilyrði til að vista barnið á heimili eða stofnun skv. barnaverndarlögum en nauðsynlegt þykir að koma barninu í fóstur í stað þess að vista það á heimili eða stofnun. Varanlegt fóstur er þegar fyrirsjáanlegt þykir að ekki verði unnt að bæta aðstæður barns með öðrum hætti.

Tafla 51

Varanlegt, tímabundið og styrkt fóstur á árinu 2011

	Drengir	Stúlkur	Alls
Börn í varanlegu fóstri	54	41	95
Barn fer í varanlegt fóstur á árinu	6	3	9
Börn í tímabundnu fóstri	35	30	65
Barn fer í tímabundið fóstur á árinu	16	17	33
Vistun samkvæmt 84. gr. *	23	35	58
Styrkt fóstur	12	6	18
Vistun barna eldri en 18 ára	4	7	11
Fóstur rofnar á árinu	7	7	14
Fóstur lauk á árinu vegna sjálfræðisaldurs	12	8	20
Samtals m.t.t. skörunar milli málaflokka	115	102	217

* Vistun samkvæmt 84. grein er tímabundin.

Tafla 52

Úrskurðir, tegund eftir fjölda heimila og barna árin 2010 og 2011

Tegund úrskurðar	Fjöldi heimila		Fjöldi barna	
	2010	2011	2010	2011
Vistun barns utan heimilis í allt að tvo mánuði? (samkvæmt 27.gr. bvl.)	17	13	27	16
Úrskurður dómstóls um vistun barns utan heimilis í allt að 12 mánuði (samkvæmt 28. gr. bvl.)	6	6	11	8
Úrskurður um úrræði án samþykkis foreldra (samkvæmt 26. gr. bvl.)	1	0	2	0
Úrskurðað um umgengni vegna barns í fóstri (samkvæmt 74. gr. bvl.)	5	6	6	8
Dómur um sviptingu forsjár (samkvæmt 29. gr. bvl.)	2	3	2	4
Samtals m.t.t. skörunar milli málaflokka	22	26	32	31

Auk þess varð dómsátt í málum sex barna frá fjórum heimilum sem vísað hafði verið til dómstóla til úrskurðar vegna vistunar barns utan heimilis skv. 28. gr. bvl. og í málum eins barns vegna forsjárvíptingar. Í málum 31 barns var gripið til neyðarráðstöfunar skv. 31.gr. barnaverndarlaga.

Starfsemi vegna barna og unglunga

Vistheimili barna – Laugarásvegi

Vistheimili barna – Laugarásvegi er úrræði í barnaverndarmálum með rými fyrir sjö börn. Greina má vistanir eftir orsök þeirra og tilgangi: bráðavistun, greiningar-

og kennsluvistun, fósturaðlögun og önnur vistun eftir skilgreindum markmiðum. Meginmarkmið með úrræðinu er að styrkja fjölskyldur í uppeldishlutverki þeirra með þarfir barnsins í fyrirrími.

Tafla 53

Vistheimili barna. Fjöldi barna, skipt eftir tegund vistunar. Samanburður árin 2009-2011.

	2009	2010	2011
Bráðavistun	23	24	10
Greiningar- og kennsluvistun	11	6	16
Önnur vistun	7	9	7
Fósturaðlögun	0	0	6

Tafla 54

Vistheimili barna. Fjöldi barna, meðalaldur, dvöl og nýting. Samanburður árin 2009-2011.

	2009	2010	2011
Fjöldi barna	41	37	39
Meðalaldur	6,9	5,7	5,8
Dvalardagar	2.017	2.463	1.656
Meðaldvalartími (dagar)	49	67	42
Nýting (%)	78,9	96,4	64,8

Greining og ráðgjöf heima

Greining og ráðgjöf heima er þjónusta sem veitt er fjölskyldum á eigin heimili. Foreldrum er veittur stuðningur og ráðgjöf við uppeldi og umönnun barna. Tilvísanir koma frá Barnavernd Reykjavíkur.

Tafla 55

Greining og ráðgjöf heima. Fjöldi barna og meðalaldur. Samanburður árin 2009-2011.

	2009	2010	2011
Fjöldi barna	23	54	48
Meðalaldur	8,8	8,4	5,6

Skammtímaheimilið Hraunbergi

Skammtímaheimilið Hraunbergi er ýmist nýtt sem skammtímavistun eða bráðavistun með rými fyrir þrjú ungmenni á aldrinum 13-18 ára. Markmiðið er að tryggja unglingum, sem af ýmsum ástæðum geta ekki dvalið í heimahúsum, traust og örugg uppeldisskilyrði meðan á dvöl þeirra stendur. Þjónusta heimilisins var styrkt á árinu 2010.

Fjölskylduheimilið Ásvallagötu

Fjölskylduheimilið Ásvallagötu er faglegt sérúrræði Barnaverndar Reykjavíkur með rými fyrir fjóra unglinga á aldrinum 13-18 ára. Markmið með starfsemi fjölskylduheimilisins að búa börnum traust og örugg uppeldisskilyrði. Tímalengd búsetu er eitt til fjögur ár eftir atvikum.

Fjölskylduheimilið Búðagerði

Á miðju ári 2011 hætti starfsemi í Búðagerði, tölur sýna því ekki allt árið. Heimilið var fyrir fjóra unglinga á aldrinum 13-18 ára. Markmið með úrræðinu var að veita unglingum, sem ekki gátu tímabundið búið í heimahúsum, traust og örugg uppeldisskilyrði meðan á dvöl þeirra stóð. Tímalengd búsetu var eitt til tvö ár eftir atvikum.

Stuðningsheimili

Velferðarsvið starfrækti á árinu tvö stuðningsheimili. Á hvoru þeirra er rými fyrir tvö ungmenni 17-20 ára í fjögurra herbergja íbúð ásamt umsjónarmanni. Hámarksdvalartími er tvö ár. Skilyrði er að ungmennin stundi nám eða vinnu og neyti hvorki fíkniefna né misnoti áfengi. Heimilin eru ætluð ungmennum sem hvorki hafa möguleika á að búa hjá forráðamönnum sínum né öðrum aðstandendum. Markmiðið með búsetunni er að styðja ungmennin og auka færni þeirra til sjálfstæðrar búsetu og taka ábyrgð á daglegu lífi. Ungmennin hitta ráðgjafa og umsjónarmenn reglulega þar sem unnið er að einstaklingsbundnum markmiðum.

Tafla 56

Heimili fyrir unglinga.

Fjöldi unglinga og meðalaldur

Heimili	Fjöldi	Meðalaldur
Fjölskylduheimilið Ásvallagötu	7	17,3
Fjölskylduheimilið Búðagerði	4	16,8
Skammtímaheimilið Hraunbergi	30	16
Stuðningsheimili	5	19,6

Skammtímaavistanir fyrir fötluð börn og fjölskyldur þeirra

Hlutverk skammtímaavistana samkvæmt Reglugerð um þjónustu við fötluð börn og fjölskyldur fatlaðra er að veita börnum og ungmennum tímabundna dvöl til hvíldar eða vegna erfiðra heimilisástæðna svo sem vegna veikinda eða annars álags svo barn og ungmenni geti búið sem lengst í heimahúsi. Fötluð ungmenni og fullorðnir einstaklingar eiga einnig samkvæmt reglugerðinni kost á skammtímaavistun og er þá markmiðið að auki að veita þeim tilbreytingu og undirbúning við að flytja að heiman.

Álfaland

Skammtímadvöl Álfalandi er þjónusta fyrir fötluð börn og fjölskyldur þeirra. Rými er fyrir sex börn 12 ára og yngri sem geta dvalið þar í nokkra sólarhringa í senn. Meðan á dvöl stendur fá börnin aðstoð og aðhald við sín daglegu verkefni og njóta umönnunar og afþreyingar.

Tafla 57

Fjöldi barna í skammtímadvöl í Álfalandi. Samanburður 2009-2011

	2009	2010	2011
Fjöldi barna	36	40	36
Meðalaldur barna	8,1	8,1	7,8
Meðaldvalartími	59	54	59
Dvalardagar	2.129	2.154	2.139
Heildarnýting (%)	100	100	100

Árland

Árland er skammtímavistun fyrir fötluð börn á aldrinum 12-16 ára. Þar eru tíu pláss. Hvert barn fær úthlutað 14 dögum og dvelur viku í senn og hefur hvert barn sér herbergi. Í Árlandi er veitt sólahringsþjónusta.

Eikjuvogur

Eikjuvogur er skammtímavistun fyrir börn með mismunandi fatlanir á aldrinum 6-18 ára. Í Eikjuvogi er pláss fyrir fimm börn í einu og hefur hvert barn sérherbergi. Allt innra starf miðar að því að geta sinnt fólki með mismunandi og ólíkar fatlanir. Í Eikjuvogi er veitt sólahringsþjónusta. Dvalartími getur verið í tvo til fjórtán daga í mánuði.

Holtavegur

Holtavegur er skammtímavistun fyrir börn og fullorðna 13 ára og eldri með mismunandi fatlanir. Á Holtavegi er pláss fyrir sjö einstaklinga í einu. Sérhver gestur hefur sér svefnherbergi. Húsið er byggt sérstaklega með þarfi fjölfatlaðra í huga. Allt innra starf miðar að því að geta sinnt fólki með mismunandi og ólíkar fatlanir. Í tengslum við Holtaveg er rekin skammtímavistun sem er til húsa í Strýtuseli 2, fyrir fjóra fullorðna einstaklinga sem dvelja þar eina helgi í mánuði. Á Holtavegi/Strýtuseli er veitt sólahringsþjónusta. Dvalartími er tvo til fjórtán daga í mánuði.

Tafla 60

Fjöldi fatlaðs fólks í skammtímadvöl og meðalaldur

	Fjöldi	Meðalaldur
Álfaland	36	8
Árland	7	14
Eikjuvogur	25	16
Holtavegur	34	24
Hólaberg	35	13

Hólaberg

Hólaberg er skammtímavistun fyrir börn með fötlun á einhverfurófi og tengdar fatlanir á aldrinum 6-18 ára. Allt innra starf miðar að því að veita börnum á einhverfurófi þjónustu. Í Hólabergi er pláss fyrir fimm börn í einu og hefur hvert barn sér svefnherbergi. Í Hólabergi er veitt sólahringsþjónusta. Dvalartími er tvo til fjórtán daga í mánuði.

Sumardvöl í sveit

Sumardvöl í sveit er úrræði þar sem börn dvelja hluta úr sumri á sveitabæjum víðsvegar um landið. Árið 2011 dvöldu 57 börn í sveit fyrir milligöngu þjónustumiðstöðva eða Barnaverndar Reykjavíkur.

Tafla 58

Sumardvöl í sveit, fjöldi barna, kyn, meðalaldur og meðaldvalartími, skipt eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi alls	Drengir	Stúlkur	Meðalaldur	Meðaldvalartími í dögum
Miðborg og Hlíðar	8	6	2	11,6	14,0
Laugardalur og Háaleiti	5	1	4	11,8	18,2
Breiðholt*	28	22	6	9,5	14,0
Árbær	8	3	5	11,3	12,3
Grafarvogur og Kjalarnes	8	6	2	10,9	10,5
Samtals	57	38	19	11,01	13,8

*Þjónustumiðstöð Breiðholts annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Tafla 59

Sumardvöl í sveit, fjöldi barna, skipt eftir þjónustumiðstöðvum árin 2009-2011

Þjónustumiðstöð	2009	2010	2011
Vesturbær	5	0	0
Miðborg og Hlíðar	2	3	8
Laugardalur og Háaleiti	11	8	5
Breiðholt*	22	22	28
Árbær og Grafarholt	6	8	8
Grafarvogur og Kjalarnes	9	10	8
Samtals	55	51	57

*Þjónustumiðstöð Breiðholts annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Stuðningurinn heim

Stuðningurinn heim er þjónusta sem veitt er fjölskyldum á eigin heimili. Foreldrum er veittur stuðningur og ráðgjöf við uppeldi og umönnun barna. Þjónustan er veitt á heimili fjölskyldunnar. Á árinu fengu 88 fjölskyldur 146 barna stuðning heim, samanborið við 83 fjölskyldur með 140 börn árið 2010.

Unglingasmiðjur

Starfsemi unglingasmiðjanna er sniðin að þörfum unglunga á aldrinum 13-18 ára, sem eru félagslega einangraðir, hafa orðið fyrir einelti, eru óframfærnir/óvirkir, sýna þunglyndis- og kvíðaeinkenni, hafa lítið sjálfstraust, slaka félagsfærni og/eða búa við erfið uppeldisskilyrði. Meginmarkmið starfsins eru að efla sjálfstraust, leita leiða til uppbyggilegra lausna, styrkja hópkennd og jákvæð samskipti, kenna virðingu og umburðarlyndi og auka hæfni í félagslegum samskiptum.

Tafla 61

Fjöldi þátttakenda í hópastarfi í Unglingasmiðjum, skipt eftir kyni

Unglingasmiða	Piltar	Stúlkur	Samtals
Stígur	21	12	33
Tröð	17	13	30
Samtals	38	25	63

Tafla 62

Fjöldi þátttakenda sem útskrifuðust úr Unglingasmiðjunum á árinu, skipt eftir kyni

Unglingasmiða	Piltar	Stúlkur	Samtals
Stígur	13	3	16
Tröð	9	9	18
Samtals	22	12	34

Tafla 63

Fjöldi þátttakenda í hópastarfi í Unglingasmiðjum árin 2009-2011

Unglingasmiða	2009	2010	2011
Stígur	24	27	33
Tröð	31	28	30
Samtals	55	55	63

Fjölsmiðja

Reykjavíkurborgar kemur að rekstri Fjölsmiðjunnar ásamt öðrum sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu. Fjölsmiðjan er endurhæfingarúrræði fyrir ungt fólk á aldrinum 16-24 ára sem hefur flosnað upp úr námi, gengið illa að fóta sig á vinnumarkaði og þarfnast sérstaks stuðnings. Á árinu 2011 greiddi Reykjavíkurborg fyrir 65 ungmenni í Fjölsmiðjuna, 31 konu og 34 karla.

Þjónusta við fólk í heimahúsum

Ýmiss konar stuðningur og aðstoð er veitt á Velferðarsviði sem miðar að því að fólk, sem þess óskar, geti dvalið sem lengst á eigin heimili þrátt fyrir erfiðleika svo sem veikindi, álag, fötlun, aldur eða fjölskylduvanda. Lögð er áhersla á að þjónustan sé sniðin að þörfum hvers og eins og að þjónustan hjálpi fólki til sjálfshjálpar þar sem það er hægt. Áhersla er í auknum mæli lögð á að samþætta ólíka þætti þjónustunnar og var unnið að því á ýmsan hátt á árinu 2011. Meðal þjónustu í boði er félagsleg heimaþjónusta, heimahjúkrun, matur á félagsmiðstöð og heimsending á mat, dagvist fyrir aldraða, akstur fyrir fólk með fötlun og eldri borgara, persónuleg ráðgjöf og tilsjón, liðveisla og frekari liðveisla og skammtímadvöl barna hjá stuðningsfjölskyldum. Þjónustan er ýmist veitt á heimili notenda eða annars staðar, s.s. á þjónustu- og félagsmiðstöðvum, heimilum stuðningsfjölskyldna eða dagþjónustu.

Félagsleg heimaþjónusta

Fólk sem býr á eigin heimili en getur ekki annast heimilishald eða persónulega umhirðu hjálparlaust, getur sótt um félagslega heimaþjónustu. Þjónustan er margbreytileg og sniðin að þörfum hvers og eins. Starfsfólk í heimaþjónustu annast m.a. almenn heimilisstörf, s.s. heimilispríf og þvotta. Starfsfólkið leitast jafnframt við að mæta persónulegum þörfum og er félagslegur stuðningur, hvatning og samvera mikilvægir þættir í starfinu.

Tafla 64

Félagsleg heimaþjónusta alls 2011. Fjöldi notenda eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustu- miðstöð	Yngri en 67 ára	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	79	342	421
Miðborg og Hlíðar	118	532	650
Laugardalur og Háaleiti	341	1.276	1.617
Breiðholt	142	342	484
Árbær og Grafarholt	97	184	281
Grafarvogur og Kjalarnes	99	222	321
Seljahlíð	1	61	62
Samtals	877	2.959	3.836

Tafla 65

Kvöld- og helgarþjónusta. Fjöldi notenda eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustu- miðstöð	Yngri en 67 ára	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	3	68	71
Miðborg og Hlíðar	2	135	137
Laugardalur og Háaleiti	40	215	255
Breiðholt	8	44	52
Árbær og Grafarholt	5	19	24
Grafarvogur og Kjalarnes	4	18	22
Seljahlíð	1	48	49
Samtals	63	547	610

Heimahjúkrun

Árið 2009 tók Velferðarsvið við starfsemi heimahjúkrunar í Reykjavík samkvæmt þjónustusamningi við heilbrigðisráðuneytið til þriggja ára. Heimaþjónusta Reykjavíkur veitir heimahjúkrun allan sólarhringinn í Reykjavík og á Seltjarnarnesi, kvöld-, helgar- og næturheimahjúkrun í Mosfellsbæ og næturheimahjúkrun í Kópavogi, Garðabæ og Hafnarfirði. Á árinu var unnið að samþættingu heimahjúkrunar og félagslegrar heimaþjónustu á kvöldin og um helgar sem og samþættingu heimahjúkrunar og félagslegrar heimaþjónustu á þjónustusvæði þjónustumiðstöðvar Laugardals og Háaleitis. Jafnframt leiðir Heimaþjónusta Reykjavíkur samvinnu dagþjónustu heimahjúkrunar og félagslegrar heimaþjónustu en dagþjónusta félagslegrar heimaþjónustu er veitt hverfabundið frá þjónustumiðstöðvum borgarinnar.

Tafla 66

Fjöldi sjúklinga eftir kyni. Samanburður árin 2009-2011

Kyn	2009	2010	2011
Konur	1.226	1.392	1.387
Karlar	658	797	793
Samtals	1.884	2.189	2.180

Tafla 67

Fjöldi sjúklinga og fjöldi samskipta eftir aldri og kyni

Aldur	Karlar		Konur	
	Fjöldi einstaklinga	Fjöldi samskipta	Fjöldi einstaklinga	Fjöldi samskipta
Yngri en 10 ára	1	1	2	16
10-19 ára	6	143	7	61
20-29 ára	10	1.813	20	1.224
30-39 ára	27	2.756	32	1.484
40-49 ára	40	2.872	36	4.539
50-59 ára	61	7.815	67	7.460
60-69 ára	98	8.014	130	8.972
70-79 ára	147	11.350	275	26.243
80-89 ára	305	22.123	608	47.471
+90 ára	98	8.174	210	13.920
Samtals	793	65.061	1.387	111.390

Tafla 68

Heimahjúkrun. Fjöldi og hlutfallsleg skipting sjúklinga í desember 2011, eftir þjónustuflokkum

Þjónustuflokkur	Fjöldi	%
Flokkur 1 (1-60 mín)	517	56%
Flokkur 2 (61-180 mín)	236	26%
Flokkur 3 (181-300 mín)	91	10%
Flokkur 4 (301-420 mín)	34	4%
Flokkur 5 (421-540)	18	2%
Flokkur 6 (> 540 mín)	20	2%
Samtals	916	100%

Geðteymi

Vettvangsgeðteymi Reykjavíkur

Vettvangsgeðteymið hefur starfað síðan í október 2010 og er samstarfsverkefni Geðsviðs Landspítalans og Velferðarsviðs til tveggja ára. Teymið sinnir einstaklingum með alvarlegar geðraskanir sem búa í og/eða fá þjónustu frá búsetukjörnum á vegum Velferðarsviðs og þurfa tímabundið þverfaglega og einstaklingsmiðaða þjónustu. Teymið veitir jafnframt starfsmönnum búsetukjarna stuðning og ráðgjöf eftir þörfum. Í ársskýrslu Vettvangsgeðteymisins fyrir október 2010-október 2011 kemur fram að á tímabilinu bárust teyminu 82 beiðnir. 63 einstaklingar á aldrinum 24-67 ára höfðu fengið þjónustu frá teyminu, 73% karlar og 27% konur.

Geðteymi Heimþjónustu Reykjavíkur

Heimþjónusta Reykjavíkur sem starfrækir heimahjúkrun í Reykjavík rekur sérhæft geðteymi sem í eru geðhjúkrunarfræðingar, sjúkraliðar, sálfræðingur og félagsráðgjafi. Geðteymið veitir einstaklingum eldri en 18 ára með geðraskanir þjónustu. Teymið veitir m.a. stuðning og eftirfylgni vegna sjúkdóms eða útskriftar af geðdeild auk hvatningar til að sinna persónulegum þáttum, aðstoð við lyfjagjöf, mat á andlegu og líkamlegu ástandi, búsetu og þjónustupörf. Geðteyminu bárust 64 beiðnir á árinu. 148 einstaklingar fengu þjónustu. Þeir voru á aldrinum 23-93 ára. 16% þeirra sem fengu þjónustu á árinu 2011 voru karlar og 84% konur.

Málsverðir

Málsverðþjónusta er veitt með tvennum hætti. Annars vegar er hádegisverður framreiddur í félagsmiðstöðvum og hins vegar er matur sendur heim til þeirra sem sjá sér ekki fært að fara og borða í næstu félagsmiðstöð. Fólk sækir um að fá heimsendan mat en allir geta snætt á félagsmiðstöð panti þeir matinn fyrir klukkan níu samdægurs. Framleiðslueldhús voru fjögur á árinu 2011, á Dalbraut 21-27, Droplaugarstöðum, Lindargötu 59 og í Seljahlíð við Hjallasel.

Tafla 69

Fjöldi matargesta á félagsmiðstöðvum 2011

Félagsmiðstöð	Fjöldi
Aflagrandi 40	51
Árskógar	147
Bólstaðarhlíð 43	49
Dalbraut 18-20	37
Dalbraut 21-27	72
Furugerði 1	99
Hraunbær 105	105
Hvassaleiti 56-58	61
Hæðargarður 31	28
Langahlíð 3	46
Norðurbrún 1	88
Sléttuvegur 11	35
Vesturgata 7	20
Samtals	815

Hlutfall 66 ára og yngri er 7%. Á Lindargötu 59 eru að meðaltali 220 matargestir á dag. Fjöldi seldra máltíða á árinu var tæplega 80.000.

Tafla 70

Heimsendur matur matreiddur í eldhúsinu á Lindargötu. Fjöldi notenda og máltíða á árunum 2009 - 2011.

	Árið 2009	Árið 2010	Árið 2011
Fjöldi notenda	1.066	1.128	1.139
Fjöldi máltíða	130.162	135.739	135.522
Hlutfall notenda 66 ára og yngri	14,2	14,5	14,6

Tafla 71

Fjöldi notenda sem fær heimsendan mat, skipt eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð	66 ára og yngri	67 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	7	126	133
Miðborg og Hlíðar	23	177	200
Laugardalur og Háaleiti	73	430	503
Breiðholt	31	111	142
Árbær og Grafarholt	19	61	80
Grafarvogur og Kjalarnes	13	68	81
Samtals	166	973	1.139

Tafla 72

Fjöldi notenda sem fær heimsendan mat, skipt eftir fjölskyldugerð og aldri notenda.

	Yngri en 67 ára		67 ára og eldri		Samtals	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Einhleypir karlar	96	57,8	208	21,4	304	26,7
Einhleypar konur	57	34,3	505	51,9	562	49,3
Einstæðar mæður	3	1,8	0	0,0	3	0,3
Hjón/sambýlisfólk barnlaus	10	6,0	259	26,6	269	23,6
Hjón/sambýlisfólk með börn	0	0,0	1	0,1	1	0,1
Samtals	166	100	973	100	1.139	100

Félagsstarf

Félagsstarfið er opið Reykvíkum á öllum aldri og fer fram í 16 félagsmiðstöðvum víðsvegar um borgina.

Markmið með félagsstarfinu er að fyrirbyggja félagslega einangrun og er leitast við að virkja frumkvæði og hæfileika hvers og eins. Mismikil starfsemi og þjónusta er í félagsmiðstöðvunum. Þar á meðal er opið félags- og tómstundastarf, margskonar námskeið, líkamsrækt og snyrting. Spilað er á spil, farið í styttri og lengri ferðir og göngur, lesið í leshópum, sungið í kórum og settar upp leiksýningar. Hægt er að fá sér kaffi og meðlæti, hlusta á fréttir og spjalla, líta í blöð og bækur og margt fleira.

Hádegisverður er í boði á öllum miðstöðvunum. Undanfarin ár hefur áhersla verið lögð á að auka þátttöku notenda í skipulagi og framkvæmd þjónustunnar. Fólk er hvatt til að koma með hugmyndir og frumkvæði að því hvað eigi að vera í boði í félagsstarfi og leiða hóp utan um áhugamál sitt. Jafnframt er boðið upp á námskeið á vegum sjálfstætt starfandi leiðbeinenda. Talning í þjónustuna endurspeglar þann fjölda sem tekur þátt í starfi sem skipulagt er af hálfu borginnar.

Athuga ber að tafla 78 endurspeglar ekki að fullu þann fjölda sem tekur þátt í starfseminni en gefur mynd af þeim hóp sem tekur þátt í skipulögðu starfi sem krefst skráningar.

Tafla 73

Félags- og tómstundastarf, fjöldi þátttakenda eftir félagsmiðstöðvum

Félagsmiðstöð	Opin vinnustofa	Námskeið	Íþróttir
Ársskógar	107	24	22
Bólstaðarhlíð 43	15	55	27
Dalbraut 18-20	27	25	0
Dalbraut 21-27	28	10	5
Furugerði 1	44	0	13
Hraunbær 105	25	35	22
Hvassaleiti 56-58	50	19	56
Langahlíð 3	14	29	8
Lindargata 59	33	84	18
Norðurbúrún 1	51	18	10
Vesturgata 7	0	58	13
Samtals	386	348	192

Hlutfall 66 ára og yngri er 12%.

Samræmd talning og skráning félagsstarfs er ekki gerð á Aflagrandi, Hæðargarði, Sléttuvegi, Seljahlíð, Gerðubergi og við Þórðarsveig. Reykjavíkurborg styrkir einnig félagsstarf Korpúlfa í Gravarvgi

Aksturs og ferðapjónusta

Velferðarsvið starfrækir akstursþjónustu fyrir íbúa Reykjavíkur. Þjónustan stendur til boða fólki sem vegna fötlunar eða öldrunar getur ekki nýtt sér aðra ferðamöguleika og hefur ekki yfir eigin farartæki að ráða.

Ferðapjónusta fyrir fatlað fólk

Ferðapjónusta fyrir fatlað fólk er starfrækt fyrir íbúa Reykjavíkur sem geta fötlunar sinnar vegna ekki nýtt

sér aðra ferðamöguleika og hafa ekki aðgang að eigin farartæki. Markmið með þjónustunni er að gera þessum íbúum kleift að stunda vinnu og nám og njóta tómstunda. Þjónustumiðstöðvar Reykjavíkurborgar meta umsóknir um ferðapjónustu fyrir fatlað fólk með hliðsjón af gildandi reglum og möguleikum umsækjanda til að nýta sér ferðamöguleika. Strætó bs. sér um framkvæmd þjónustunnar.

Tafla 74

Ferðapjónusta fatlaðs fólks. Fjöldi notenda og ferða 2011 eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi notenda	Fjöldi ferða	Meðalfjöldi ferða á notanda á mánuði
Vesturbær	63	9.830	13
Miðborg og Hlíðar	115	24.669	18
Laugardalur og Háaleiti	313	54.749	15
Breiðholt	158	27.714	15
Árbær og Grafarholt	101	21.023	17
Grafarvogur og Kjalarnes	157	41.384	22
Samtals	907	179.369	16

Tafla 75

Ferðapjónusta fatlaðs fólks. Fjöldi notenda 2011 eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustumiðstöð	Yngri en 18 ára	18–29 ára	30–66 ára	67–79 ára	80 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	12	8	30	8	5	63
Miðborg og Hlíðar	11	10	70	12	12	115
Laugardalur og Háaleiti	26	36	167	44	40	313
Breiðholt	29	19	78	21	11	158
Árbær og Grafarholt	26	9	51	13	2	101
Grafarvogur og Kjalarnes	33	30	69	17	8	157
Samtals	137	112	465	115	78	907

Akstursþjónusta fyrir eldri borgara

Reykvíkingar 67 ára og eldri, sem búa á eigin heimili en sjá sér ekki fært að nota almenningssamgöngur vegna hreyfihömlunar og hafa ekki aðgang að eigin farartæki, geta sótt um akstursþjónustu.

Markmiðið með þjónustunni er að auðvelda eldri borgurum að búa lengur heima. Umsóknir um þjónustuna eru metnar á þjónustumiðstöðvum með hliðsjón af gildandi reglum og möguleikum umsækjenda til að nýta sér almenningssamgöngur og/eða aðra ferðamöguleika. Strætó bs. sér um framkvæmd þjónustunnar.

Tafla 76

Akstursþjónusta eldri borgara – fjöldi notenda og ferða eftir þjónustumiðstöðvum 2010 og 2011

Þjónustumiðstöð	Fjöldi notenda		Fjöldi ferða		Meðalfjöldi ferða á notanda á mánuði	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Vesturbær	122	96	4.994	4.482	3	4
Miðborg og Hlíðar	187	179	9.407	7.807	4	4
Laugardalur og Háaleiti	413	408	19.192	17.879	4	4
Breiðholt	141	154	7.331	8.174	4	4
Árbær og Grafarholt	46	47	2.479	2.126	4	4
Grafarvogur og Kjalarnes	68	74	2.636	3.441	3	4
Samtals	977	958	46.039	43.909	4	4

Tafla 77

Akstursþjónusta eldri borgara – fjöldi notenda eftir aldri og þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	67–79 ára	80–89 ára	90 ára+	Samtals
Vesturbær	29	54	13	96
Miðborg og Hlíðar	38	109	32	179
Laugardalur og Háaleiti	84	276	48	408
Breiðholt	56	86	12	154
Árbær og Grafarholt	20	25	2	47
Grafarvogur og Kjalarnes	33	39	2	74
Samtals	260	589	109	958

Stuðningsþjónusta

Markmið stuðningsþjónustu er að aðstoða notendur sem þurfa sakir fötlunar eða aðstæðna sinna á auknum stuðningi að halda. Stuðningsþjónusta er aðstoð við athafnir daglegs lífs og/eða félagslegur stuðningur til þess að rjúfa félagslega einangrun. Þjónustubættir stuðningsþjónustu eru persónuleg ráðgjöf, tilsjón, liðveisla, frekari liðveisla og stuðningsfjölskyldur.

Liðveisla

Liðveisla og frekari liðveisla er veitt á grundvelli laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992 með síðari breytingum. Í liðveislum felst félagslegur stuðningur vegna samfélagsþátttöku út frá forsendum og markmiðum hvers og eins. Frekari liðveisla er aðstoð vegna aukinna þjónustuparfa sakir fötlunar.

Tafla 78

Liðveisla. Fjöldi notenda og tíma og biðlisti í lok árs, eftir þjónustumiðstöðvum og aldri notenda

Þjónustumiðstöð		Yngri en 18 ára	18 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	Notendur	13	15	28
	Tímar	1.907	1.726	3.632
	Biðlisti í lok árs	5	6	11
Miðborg og Hlíðar	Notendur	10	33	43
	Tímar	627	3.285	3.912
	Biðlisti í lok árs	7	15	22
Laugardalur og Háaleiti	Notendur	52	122	174
	Tímar	5.221	13.778	18.998
	Biðlisti í lok árs	27	53	80
Breiðholt*	Notendur	23	39	62
	Tímar	1.784	4.238	6.021
	Biðlisti í lok árs	30	40	70
Árbær og Grafarholt	Notendur	14	23	37
	Tímar	1.814	4.065	5.880
	Biðlisti í lok árs	10	10	20
Grafarvogur og Kjalarnes	Notendur	39	43	82
	Tímar	4.261	4.472	8.733
	Biðlisti í lok árs	23	22	45
Samtals	Notendur	151	275	426
	Tímar	15.613	31.563	47.176
	Biðlisti í lok árs	102	146	248

*Þjónustumiðstöð Breiðholts annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Tafla 79

Frekari liðveisla. Fjöldi notenda og tíma og biðlisti í lok árs, eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Notendur	Tímar	Biðlisti í árslok
Vesturbær	1	5	0
Miðborg og Hlíðar			2
Laugardalur og Háaleiti	44	6.238	6
Breiðholt*	7	1.669	0
Árbær og Grafarholt	3	884	1
Grafarvogur og Kjalarnes	15	5.117	2
Samtals	70	13.912	11

*Þjónustumiðstöð Breiðholts annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Tilsiðjón og persónuleg ráðgjöf

Persónuleg ráðgjöf og tilsiðjón eru veitt á grundvelli barnaverndarlaga nr. 80/2002 og laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991. Í persónulegri ráðgjöf felst

félagslegur stuðningur vegna samfélagsþátttöku út frá forsendum og markmiðum hvers og eins. Tilsiðjón er aðstoð/leiðsögn til foreldra/forsjáaraðila við uppeldi og aðbúnað barna.

Tafla 80

Tilsiðjón og persónuleg ráðgjöf. Fjöldi notenda og tíma og biðlisti í árslok. Skipt eftir þjónustumiðstöðvum og aldri

Þjónustumiðstöð		Yngri en 18 ára	18 ára og eldri	Samtals
Vesturbær	Notendur	12	3	15
	Tímar	666	399	1.065
	Biðlisti í lok árs	5	0	5
Miðborg og Hlíðar	Notendur	5	4	9
	Tímar	473	274	746,5
	Biðlisti í lok árs	3	0	3
Laugardalur og Háaleiti	Notendur	20	12	32
	Tímar	1549	1.130	2.679
	Biðlisti í lok árs	25	3	28
Breiðholt*	Notendur	52	17	69
	Tímar	3.852	2.358	6.210
	Biðlisti í lok árs	47	7	54
Árbær og Grafarholt	Notendur	3	1	4
	Tímar	466	60	526
	Biðlisti í lok árs	5	2	7
Grafarvogur og Kjalarnes	Notendur	8	33	41
	Tímar	626,75	3.507	4.134
	Biðlisti í lok árs	24	5	29
Samtals	Notendur	100	70	170
	Tímar	7.632	7.728	15.360
	Biðlisti í lok árs	109	17	126

*Breiðholt annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Stuðningsfjölskyldur

Þjónusta stuðningsfjölskyldu er veitt á grundvelli laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992, barnaverndarlaga nr. 80/2002, 11. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 og reglugerðar um úrræði á ábyrgð sveitarfélaga skv. ákvæðum barnaverndarlaga.

Stuðningsfjölskyldur taka á móti börnum til dvalar á heimili stuðningsfjölskyldu með það að markmiði að styðja foreldra í forsjárhlutverki, veita þeim hvíld og/eða styrkja stuðningsnet hlutaðeigandi barns eftir því sem við á. Á árinu störfuðu 107 stuðningsfjölskyldur, árið 2010 voru þær 92.

Tafla 81

Fjöldi barna með stuðningsfjölskyldu og fjöldi barna á biðlista, skipt eftir þjónustumiðstöðvum. Samanburður milli ára 2010 og 2011

Þjónustumiðstöð	Fjöldi barna		Fjöldi á biðlista í lok árs	
	2010	2011	2010	2011
Vesturbær	9	16	1	2
Miðborg og Hlíðar	1	5	5	1
Laugardalur og Háaleiti	19	17	37	30
Breiðholt*	69	57	55	44
Árbær og Grafarholt	17	9	13	14
Grafarvogur og Kjalarnes	19	20	6	11
Samtals	134	124	117	102

*Þjónustumiðstöð Breiðholts annast umsýslu vegna Barnaverndar.

Tafla 82

Fjöldi fatlaðra barna með stuðningsfjölskyldu og fjöldi barna á biðlista, eftir þjónustumiðstöðvum

Þjónustumiðstöð	Fjöldi barna	Fjöldi á biðlista í lok árs
Vesturbær	21	0
Miðborg og Hlíðar	19	2
Laugardalur og Háaleiti	48	13
Breiðholt	48	19
Árbær og Grafarholt	33	7
Grafarvogur og Kjalarnes	56	15
Samtals	225	56

Dagvist fyrir aldraða

Dagvist fyrir aldraða er stuðningsúrræði fyrir aldraða sem búa í heimahúsum. Markmiðið er að rjúfa félagslega einangrun og stuðla að því að aldraðir geti búið lengur heima óski þeir þess. Í dagvist er boðið upp á tómstundaiðju, léttar leikfimisæfingar, fæði, hvíldaraðstöðu og aðstoð við böðun. Gestir dagvistar eru sóttir að morgni og ekið heim síðdegis. Dvalartími getur verið frá einum degi upp í fimm daga í viku. Dagvist er rekin á daggjöldum frá heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu og með greiðslupátttöku gesta.

Dagvistin er starfrækt á tveimur stöðum í borginni. Í dagvist í Þorraseli er rými fyrir 40 einstaklinga sem þurfa félagsskap, hvatningu, eftirlit og aðstoð við athafnir daglegs lífs. Fjöldi gesta á árinu var 124 og meðalaldur þeirra var 85 ár. Á Vitatorgi er starfrækt hjúkrunardagvist með rými fyrir 18 einstaklinga sem greindir hafa verið með minnissjúkdóma af völdum heilabilunar. Fjöldi gesta á árinu var 45 og meðalaldur þeirra var 81 ár.

Umfang þjónustu Velferðarsviðs hefur breyst verulega frá árinu 2008. Er þar bæði um að ræða þjónustuaukningu vegna afleiðinga efnahagsvanda svo og nýja þjónustu svo sem uppbygging búsetuúrræða fyrir geðfatlaða samkvæmt samningi við ríkið, yfirfærsla á málefnum fatlaðra frá ríki til

sveitarfélaga, þjónustusamning um heimahjúkrun og aukna þjónustu við utangarðsfólk í samræmi við stefnumótun. Þessar breytingar endurspeglast í aukningu á heildar-útgjöldum sviðsins.

Tafla 83

Heildarrekstrargjöld Reykjavíkurborgar og Velferðarsviðs Reykjavíkurborgar. Samanburður sl. 5 ár

Ár	Reykjavíkurborg millj. kr.	Velferðarsvið millj. kr.	%
2007	46.696	6.762	14,5
2008	51.681	7.657	14,8
2009	53.416	8.624	16,1
2010	56.052	8.786	15,7
2011	63.605	10.620	16,7

Tafla 84

Skipting rekstrarútgjalda Velferðarsviðs eftir þjónustubáttum í þúsundum króna

	Tekjur	Laun og launa-tengd gjöld	Annar rekstrar-kostnaður	Rekstrar-niðurstaða 2011	Esk áætlun tímabils	Frávik tímabils	Hlutfall af esk. áætlun tímabils	Rekstrar-niðurstaða 2010
Skrifstofur	-52.960	1.498.788	557.437	2.003.264	2.096.237	92.973	96%	1.688.132
Nefndir og ráð	-33	45.562	6.286	51.815	55.406	3.591	94%	49.445
Fjárhagsaðstoð	-30.973	10.964	2.418.190	2.398.180	2.679.525	281.345	90%	1.971.985
Húsaleigubætur	-1.402.457	0	2.534.298	1.131.841	1.175.037	43.196	96%	1.049.940
Samningar, framlög og styrkir	-3.357.038	7.070	1.944.295	-1.405.674	-1.482.240	-76.566	95%	952.515
Búsetuúrræði	-85.350	2.949.639	372.082	3.236.521	3.220.472	-16.049	100%	381.788
Félagsmiðstöðvar	-115.584	288.201	372.538	545.154	554.002	8.848	98%	527.635
Dagdeildir	-100.294	72.378	55.861	27.945	34.435	6.490	81%	25.559
Heimþjónusta	-1.156.384	1.872.866	472.409	1.188.891	1.291.559	102.668	92%	1.125.139
Hjúkrunarheimili	-848.900	654.821	348.099	154.018	16.800	-137.217	917%	233.391
Þjónustuíbúðir	-136.632	326.265	216.596	406.230	412.305	6.075	99%	380.754
Framleiðslueldhús	-213.986	71.231	226.544	83.789	68.377	-15.412	123%	81.361
Stuðningsfjölsk. Stuðningsþjónusta Sumarúrræði	-1.588	176.934	259.197	434.543	415.276	-19.267	105%	209.481
Önnur úrræði	-3.681	246.146	265.842	508.307	476.837	-31.470	107%	280.640
Þróunarverkefni	0	32.823	3.748	36.570	42.054	5.483	87%	36.438
Önnur gjöld	-9.340	29.103	74.311	94.074	74.617	-19.457	126%	66.927
Þjónustusamningar við önnur svið	0	0	-275.049	-275.049	-278.432	-3.383	99%	-275.033
Samtals	-7.515.199	8.282.788	9.852.684	10.620.421	10.852.269	231.848	98%	8.786.095

Tafla 85

Skipting rekstrarútgjalda Velferðarsviðs vegna málefna fatlaðs fólks í þúsundum króna

	Tekjur	Laun og launatengd gjöld	Annar rekstrar-kostnaður	Rekstrar-niðurstaða 2011	Esk áætlun tímabils	Frávik tímabils	Hlutfall af esk. áætlun tímabils
Skrifstofur	0	78.133	59.641	137.774	226.420	88.646	61%
Samningar, framlög og styrkir	-3.276.259	0	852.468	-2.423.791	-2.472.719	-48.928	98%
Búsetuúrræði	-63.808	2.645.700	236.347	2.818.389	2.775.995	-42.394	102%
Stuðningsfj. stuðningsþj. sumarúrræði	0	0	186.432	186.432	180.696	-5.736	103%
Önnur úrræði	-2.193	165.547	40.682	204.036	187.379	-16.657	109%
Velferðarsvið (VEL)	-3.342.260	2.889.380	1.375.571	922.841	897.772	-25.069	103%

Helstu lykiltölur 2007-2011

Tafla 86

Helstu lykiltölur 2007-2011, rekstrarniðurstöðutölur í þúsundum króna

	Árið 2007	2008	2009	2010	2011
Fjárhagsaðstoð					
Rekstrarniðurstaða	1.024.655	1.057.598	1.581.517	1.971.985	2.398.180
Fjöldi heimila	2.491	2.774	3.292	3.704	4.112
Húsaleigubætur					
Rekstrarniðurstaða	394.767	455.730	701.491	715.370	751.065
Fjöldi heimila	5.815	6.239	7.858	8.370	8.433
Sérstakar húsaleigubætur					
Rekstrarniðurstaða	105.088	94.891	71.134	82.236	112.963
Fjöldi heimila	647	698	896	1.036	1.163
Sérstakar húsaleigubætur í húsnæði Félagsbústaða*					
Rekstrarniðurstaða		597.834	544.238	252.334	267.814
Fjöldi heimila		2.002	2.111	2.183	2.177
Leiguíbúðir í eigu Félagsbústaða					
Fjöldi íbúða	1.748	1.826	1.829	1.847	1.789
Fjöldi úthlutana	175	195	185	193	184
Fjöldi á biðlista í árslok	761	688	648	675	716
Þjónustuíbúðir fyrir aldraða					
Fjöldi þjónustuíbúða	342	339	357	375	373
Fjöldi úthlutana	52	44	65	84	78
Fjöldi á biðlista í árslok	368	412	410	386	350
Barnavernd Reykjavíkur					
Fjöldi barnaverndartilkynninga	3.762	3.814	4.332	4.255	4.170
Fjöldi barna (mál til meðferðar)	2.384	2.589	2.662	2.646	2.752
Fjöldi fjölskyldna	1.901	2.089	2.106	2.103	2.200
Félagsleg heimþjónusta					
Rekstrarniðurstaða	846.543	909.814	1.016.581	1.074.507	1.254.260
Fjöldi heimila	3.710	3.780	3.789	3.777	3.836
Heimahjúkrun					
Rekstrarkostnaður			840.668	921.515	990.184
Fjöldi heimila		2.089	1.884	2.190	2.178
Stoðþjónusta					
Rekstrarniðurstaða vegna liðveislu, tilsjónar og stuðningsfjölskyldna	137.168	168.179	185.025	206.327	431.687
Fjöldi notenda sem fær liðveislu eða tilsjón	344	451	533	570	606
Fjöldi barna í tengslum við stuðningsfjölskyldu	152	163	137	134	124
Fjöldi fatlaðra barna í tengslum við stuðningsfjölskyldu					225
Heimsendur matur					
Fjöldi notenda	989	1.063	1.066	1.128	1.139
Fjöldi máltíða	105.636	123.285	130.162	135.739	135.522
Starfsmenn					
Fjöldi starfsmanna 1. nóvember	1.204	1.239	1.438	1.459	2.129
Fjöldi stöðugilda að meðaltali á mánuði	865	870	983	1.043	1.454
Meðalaldur starfsmanna	45	45	45	45	43

*Upphæð ársins 2008 samanstendur bæði af niðurgreiðslu húsaleigu og sérstökum húsaleigubótum.

